

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

FARE ile YAVRUSU

Russell Hoban

Çeviren: Emin E.

FARE ile YAVRUSU

Russell Hoban

Orijinal adı: The Mouse and His Child

İlk baskı: 1967

Çeviride Faber and Faber'in 1974 baskısı esas alınmıştır.

Resimler Lillian Hoban'a aittir.

Çeviren: Emin E.

Bu çeviri, gönüllü bir çalışmanın ürünüdür.

İletişim: eminvee@gmail.com

Nisan 2014

YAZARIN NOTU

Yapıcı eleştirileri ve üç yıl boyunca süren cesaretlendirmesi dolayısıyla Ferdinand Monjo'ya olan borcumu bildirmekten memnuniyet duyuyorum. O olmasa bu kitabı yazması üç değil, belki de on yıl sürecekti.

Bu sayfalar üç babanın anısına adandı:

A. T. Hoban

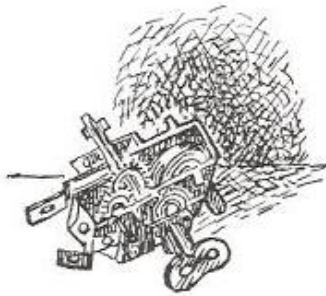
Edward Lewis Wallant

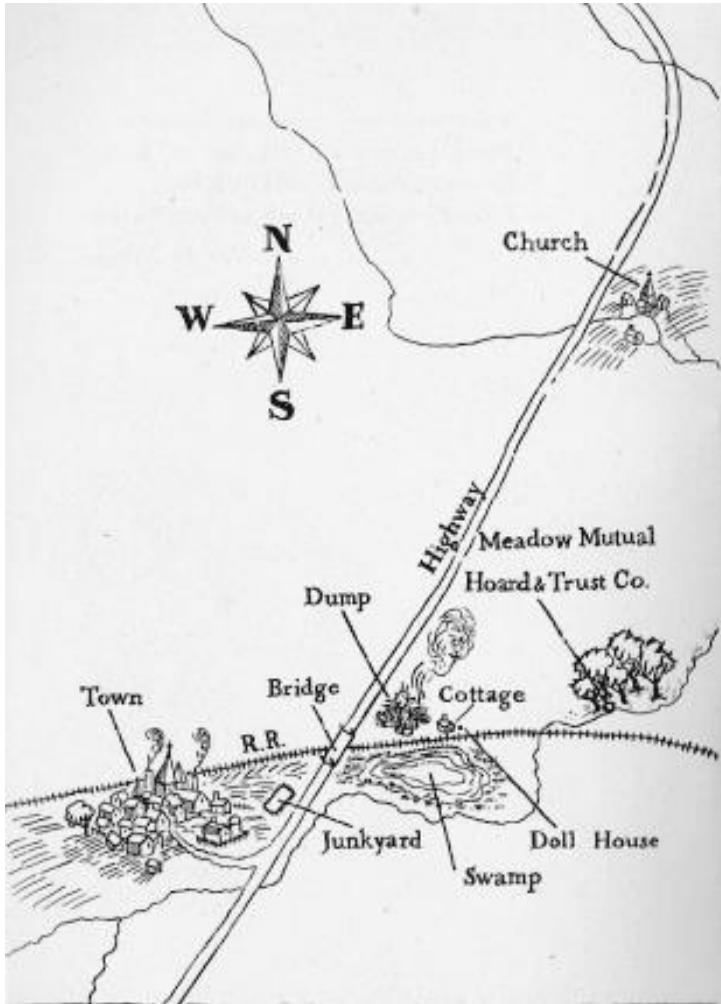
ve

Harvey Cushman. Fare ile yavrusunun dansını ilk kez onun Noel Ağacı altında görmüştüm.

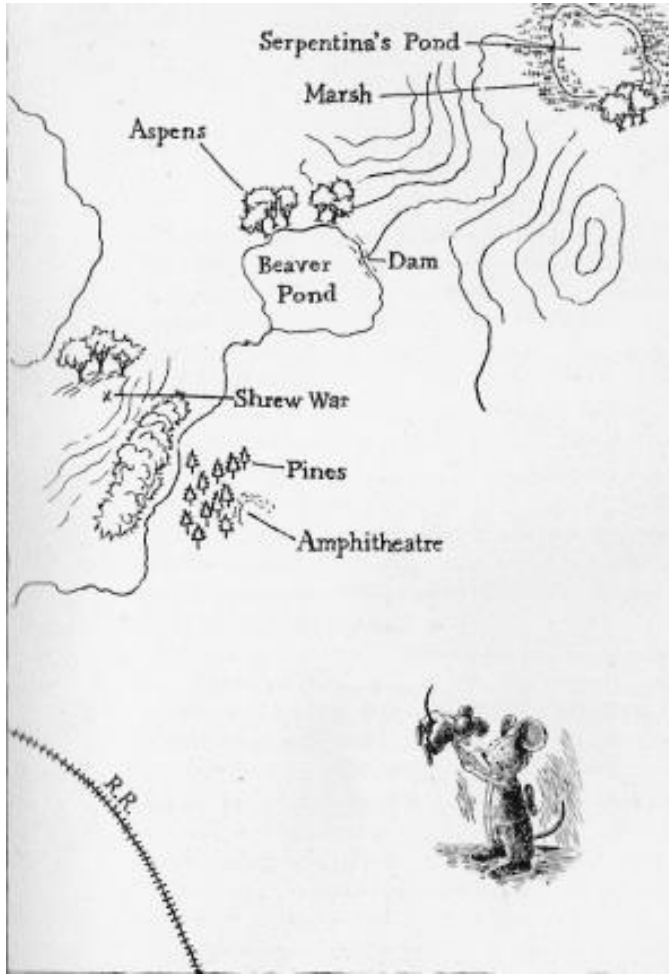
R. H.

Şubat 1967

Town:	Kasaba
R. R. :	Demiryolu
Junkyard:	Hurdalık
Bridge:	Köprü
Swamp:	Bataklık
Dump:	Atık Alanı
Cottage:	Kulübe
Doll House:	Oyuncak Ev
Highway:	Otoyol
Meadow Mutual Hoard & Trust Co.:	Çayır Ortaklığı ve Güven Şirketi

<i>Shrew War:</i>	Sivri Farelerin Savaş Alanı
<i>Pines:</i>	Çam Ağaçları
<i>Amphitheatre:</i>	Amfityatro
<i>Aspens:</i>	Titrek Kavak Ağaçları
<i>Beaver Pond:</i>	Kunduz Gölü
<i>Dam:</i>	Baraj
<i>Serpentina's Pond:</i>	Serpentina'nın Gölü
<i>Marsh:</i>	Bataklık
<i>Church:</i>	Kilise

Korkuyu elden bırakmamalı insan,
Apaçık ki yol hem kısa hem dik ve sapa.
Yine de basamaklar görölüyor buradan,
Bak istersen, fakat mecbursun atlamaya.

W. H. Auden

(Bu dörtlük, W. H. Auden'in 1945 basımlı *Toplu Şiirleri* adlı kitabındaki
"Bakmadan Atla" adlı şiirinden alınmıştır.)

Serseri büyük, iri gövdeliydi. Yalpalayan adımlarla uzun caddeyi arşınıyordu; adımları bu küçük kasabanın küçük sokakları için çok büyüktü. İnce paltosunun içinde titrerken, kendisine güleç yüzleriyle yer açan bu Noel kalabalığının içinden amaçsızca geçiyordu.

Müziğin sesi onu bir oyuncakçı dükkanının önünde durdurdu. Dükkanın kapısı bir insan selinin akınıyla her açıp kapandığında zili şingırdatıyor, dışarıya sıcak hava ve Noel şarkıları yolluyordu. “Evinizi çobanpüskülü dallarıyla süsleyin,” diye şarkı söylüyordu dükkandaki hoparlör. Serseri, çam ağacından yapılmış çelenklerdeki; yeni oyuncakların parlak renkli, cilalı, taze karton ve parıldayan metallerindeki Noel kokusunu içine çekti.

Yüzünü cama yaklaştırdı ve orada, dükkanın içinde sergilenmekte olan oyuncaklara baktı. Çelenklerin ve yanıp sönen ışıkların altında küçük bir tren, parlak tünellerin içinden, yeşil bir masa üzerindeki boyalı dağların üzerinden gürültüyle geçiyor, dönen tekerleklerinin sesi müzikle uyuşmayan bir ritim sergiliyordu. Onun ilerisindeki raflar küçük, tahtadan, dolgu oyuncaklarla; oyuncak ayılarla, oyunlar ve bulmacalarla, kayıklar, itfaiye ve yük arabalarıyla doluydu. Üzerinde oyuncağın göz alıcı bir resmi bulunan ama oyuncağın görülmesini de engelleyen kapalı kutular sıra sıra dizilmişti.

Tezgahta muhteşem bir oyuncak ev, etrafında büyük bir kalabalık oluşturmuş çocukların başlarının üzerinden görkemli bir şekilde yükseliyordu. Çok büyük ve pahalıydı. Harika bir gö-

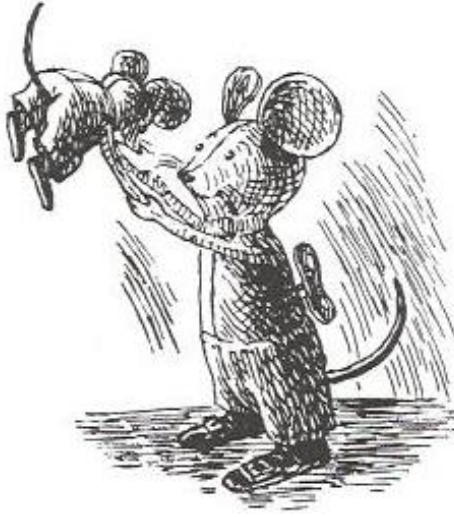
rüntüsü olan üç büyük kattan oluşuyordu. Süslemeli dayanaklarla desteklenen sundurması ve balkonları zarifti, pencereli üçgen çatısının üstündeki uzun tuğla bacası güzel bir görüntü oluştuyordu. Evin önünde mor başlık giymiş mekanik bir fil durmaktaydı. Satıcı kadın çocuklar izlesin diye onu kurduğunda, fil yavaşça aşağı yukarı yürüyor, hortumunu sallayıp kulaklarını oynatıyordu. Filin yanında küçük bir fok balığı burnunun üstünde sarılı kırmızılı bir topu çevirirken cam tezgâhın üzerindeki yansıması da ona gülümsüyor, o da buna karşılık topu çevirmeye devam ediyordu.

Serseri içeri bakarken, satıcı kadının bir kutuyu açtığını ve içinden iki oyuncak fare çıkardığını gördü. Büyük olan, ellerini bitişik olarak ileri uzatmıştı; küçük olan diğeri ise dimdik durmaktaydı. Mavi pamuklu kadifeden pantolonlar ve rugan deri ayakkabılar giymişlerdi. Cam boncuktan gözleri, beyaz tel bıyıkları ve lastikten kuyrukları vardı. Satıcı kadın, büyük farenin ar-

kasındaki anahtarı çevirdiğinde fare bir daire içinde dans etmeye, tezgahın çevresindeki çocuklar gülüp onlara dokunmaya çalışırken oğlunu tezgahın üzerinde yukarı aşağı sallamaya başladı. Daireler çizerek döndükçe hızları yavaşladı ve anahtarın dönüşü durduğunda baba fare de oğlunu kolları arasında yukarı kaldırmış halde tutarken donup kaldı.

Satıcı kadın oyuncuğı tekrar kurarken, pencerede serserinin kendisine bakmakta olan sakallı yüzünü gördü. Dudaklarını büzüp başını çevirince serseri de pencereden ayrılıp sokağı geri döndü. Gri gökyüzü karlarını dökmeye başlamıştı. Hırpani kılıklı adam, lapa lapa kar yağarken ve insanlar hızlı adımlarla çevresinden geçip giderken kaldırımın ortasında durdu.

Sonra eskimiş, iri ayakkabılarıyla taze karda izler bırakarak, bir dairenin içinde yavaşça dans etmeye, boş kollarını yukarı aşağı sallamaya başladı. Küçük, siyah beyaz benekleri olan bir köpek koşturup geçerken durdu ve ona bakmaya başladı. Bir an

için sokakta adam ve köpek, hareket etmeyen iki yaratık olarak kaldılar. İnsanlar gülüp ellerini sallıyor, sonra aceleyle uzaklaşıyorlardı. Serserinin elleri havada kalmıştı. Sonra başını eğdi ve ellerini ceplerine sokuşturup karın ve sokak lambalarının ışığı altında, aşağıdaki köşeye doğru gidip akşamın içinde uzaklaştı. Köpek onun ayak izlerini kokladı, sonra yoluna devam etti.

Dükkan kapanmıştı. Müşteriler ve tezgahhtarlar evlerine gitmişlerdi. Müzik kesilmiş, çelenklerin çevresindeki ışıklar sönmüştü. Dükkan, tezgahdaki oyuncak evin dışında tamamen karanlıktı. Evin içindeki ışık pencerelerinden dışarıya süzülüyor, çevresindeki oyuncaklar evin gölgesinde birer karaltı halinde hareketsiz dururken saatler de yavaşça geçip gidiyordu.

Sonra, “Gece yarısı!” dedi dükkanın eski saati. Sarkacı, gölgelerin içinde parıldayarak sallanmaya başladı ve sessizliğin içinde on iki kez çınladı. Ellerini katlayıp karanlık pencereden dışarıya, sokak lambalarının ışığı içinden elenerek geçen yoğun kara baktı. Uzakta, karla sarmalanmış belediye binasındaki saat derinden gelen sesiyle gece yarısını vurdu.

“Neredeyiz biz?” dedi küçük fare babasına. Sesi, gecenin sessizliğı içinde çok inceydi.

“Bilmiyorum,” diye yanıtladı babası.

“Neyiz biz baba?”

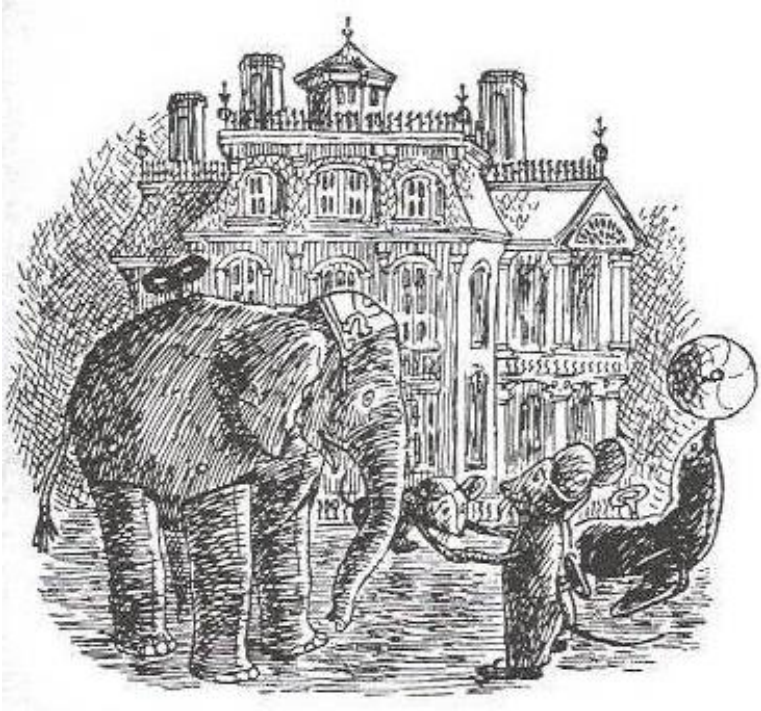
“Bilmiyorum. Bekleyip görmeliyiz.”

“Ne şaşırtıcı bir cahillik!” dedi mekanik fil. “Fakat yenisiniz tabii. O kadar uzun zamandır buradayım ki ne kadar oldu unuttum. Şimdi,” dedi, “öncelikle burası bir oyuncakçı dükkanı,

sizler de oyuncak farelersiniz. İnsanlar buraya gelir ve çocukları için sizi satın alırlar, çünkü Noel denen zamandayız şu anda.”

“Peki, seni niye almadılar?” diye sordu küçük fok balığı. “Nasıl bu kadar uzun süre burada kalabildin?”

“Bu durum benim için geçerli değil canım,” dedi fil. “Ben bu yapının, şu görmüş olduğunuz evin bir parçasıyım.”

Ev, onun için ve aslında herhangi biri için son derece büyüktü. Pervazları ve süslemeli köşeleri onun asil ve kendine özgü bir yer olduğunu gösteriyordu. Oyuncaklar asla dışarı çıkmıyorlardı. Buna gerek de yoktu, çünkü ihtiyaçları olan her şey orada vardı zaten: büfedeki kapaklı servis tabakları ve gümüş yemek

takımından cam bölmede, eğrelti otları arasındaki büyük, abanoz ağacından yapılma piyanoya kadar. Hiçbir masraftan kaçılmamış, tüm detaylar düşünülmüştü. Her amaca hizmet eden odalar vardı; hepsi de uygun biçimde mobilyalarla döşenmişti. Camlı bölmede piyano hocası ve onun öğrencisi genç hanımefendi vardı. Çocuk odasında çocuklar için bir hemşire, mutfakta da bir aşçı ve bir uşak bulunuyordu. Sonu gelmeyen hafta sonunun misafirleri konuk odasındaki yataklara uzanmışlardı; spor giyimli oyuncak bebekler bılardo odasında bılardo oynuyor, kütüphanedeki bilge oyuncak, yanında duran küreye bir elini hafifçe dayayarak dünyayla olan iletişimini sürdürmesine rağmen okumasına hiç ara vermiyordu. Hatta gözlemevi kulesinde bir gökbilimci bile vardı. Teleskopunu dükkanın tavanındaki yangın söndürme cihazlarından birine çevirmiş, araştırmasını ısrarla sürdürüyordu. Oturma odasında, ışıltılı avizenin altındaki masanın çevresinde bir grup hanımefendi ve beyefendi ise oturmalara devam ediyorlardı. Her ne kadar aşçı ve hizmetçiler onlara servis yapmak için bekliyor olsalar da, boş fincanlardan onların çay dışında bir şeyler içmediği görülüyordu. Alçıdan yapılmış kekler börekler el sürülmeden adeta zamana karşı koyarak, şam işi ipek örtünün üzerinde yer alan gümüş çaydanlığın yanında durmaktaydı.

Pencereden bu partiyi izlemek filin değişmez zevklerinden biriydi. Ev sahibesi, büyük bir gururla konukseverliğini göstermekteydi. “Bir fincan çay daha alır mıydınız?” diye soruyordu misafir bayanlardan birine. “Pastanın tadına bakın.”

“YÜKSEK SOSYETEDEN SKANDAL, şüpheler PAZARLIK ihtimalleri üzerinde yoğunlaşıyor!” diye yanıtladı hanımefendi. Elindeki kartonun üzerine gazete parçası yapıştırılmıştı. Haber

ve duyurularla ilgili her zaman hırçın bir tavırla konuşuyor, aklına ne gelirse söylüyordu.

“Açılır kapanır koltuklar,” diye belirtti yanındaki beyefendi. “Hidrolik direksiyon isteğe bağlı. HÜKÜMET DÜŞÜYÖR.”

Küçük fare hala filin söylediğini düşünüyordu. “Bizi alırlarsa ne olur?” diye sordu ona.

“Bu benim bilgimi aşıyor tabii ki” dedi fil, “fakat yine de birisi dışarıdaki dünyaya gittiğinde, orada canı ne istiyorsa yapabilir diye düşünüyorum. Duruma göre dans edebilir, bir balonu dengede tutabilir, her ne isterse yapabilir.”

Yavru fare, kapıdan esen soğuk rüzgarı ve arkasındaki gri gökyüzüyle birlikte serserinin camdan bakan kocaman yüzünü anımsadı. Şimdi bu gökyüzü, sokak lambalarının ve beyaz kar taneciklerinin arkasında sessiz bir karanlık olarak duruyordu. Oyuncak ev aydınlık ve sıcaktı; çaydanlık göz alıcı örtünün üstünde ışıldıyordu. “Dışarıdaki dünyaya gitmek istemiyorum,” dedi.

“Şu açık ki, çocuk gereği gibi yetiştirilmemiş,” dedi fil yanındaki beyefendiye. “Fakat zaten bir annenin yol göstericiliği olmadığına başka ne bekleyebilirsiniz ki, zavallı yavrucak.”

“FİYATLAR BELİRLENDİ,” dedi beyefendi, “HERKES GİTMEK ZORUNDA.”

“Çok haklısın,” dedi fil. “Herkes, öyle ya da böyle gitmek zorunda. Kime ne görev verilmişse yapmalı. Benden beklenen bu evin önünde aşağı yukarı dolaşmak; senden çay içmen bekleniyor. Bu genç fareden beklenen de dışarıdaki dünyaya gitmek ve bir dairenin içinde babasıyla dans etmek.”

“Ama istemiyorum,” dedi küçük fare ve ağlamaya başladı. Tuhaf, ince, kulak tırmalayıcı bir sesi vardı ve babasının onu avutmaya çalışan sesiyle birlikte bu tuhaf ses daha da artıyordu.

“Tamam, tamam, ağlama lütfen,” diyordu babası. Etraftaki bütün oyuncaklar onları dinliyorlardı. “Sussa iyi olacak,” demeye başladılar.

Sonra sözü saat aldı. Düz metal sesiyle hepsini ürkütmüştü. “Mekanik olmanın kurallarını size hatırlatırım,” dedi. “Gece yarısından önce ve şafaktan sonra konuşmak yok, iş üzerindeyken ağlamak da yok.”

“O, iş üzerinde değil,” dedi fok balığı. “Şu anda serbestiz.”

“Serbestken ağlayan oyuncaklar iş üzerindeyken de ağlayabiliyorlar,” dedi saat. “Sonrası hiç iyi olmuyor. Laftan anlayana tek söz yeter.”

“Sessiz ol” dedi fil, yavru fareye. “Sana bir ninni söyleyeceğim. Dikkatini ver. “Yavru fare ağlamayı kesip filin söylediği ninniye dinlemeye başladı:

*Sus yavrucuğum sus,
Annecik bütün gece yanında.
Sus yavrucuğum sus,
Bak her şey yolunda*

“Sen benim annem misin?” diye sordu küçük fare. Bir annenin ne demek olduğu hakkında en ufak bir fikri yoktu, ama bir anneye şiddetle ihtiyacı olduğunun da farkındaydı.

“Aman Allahım!” dedi fil. “Elbette senin annen değilim. Ben sadece, daha önce bir oyuncak ayının yavrusuna söylediği sözleri söylüyordum sana.”

“Benim annem *olur* musun,” dedi küçük fare, “ve bana her zaman ninni söyler misin? Burada hep birlikte, dış dünyaya gitmeden, parti verilen güzel evde yaşayabilir miyiz?”

“Kesinlikle hayır!” diye homurdandı fil. “Gerçekten de katlanılmaz bir durum,” dedi yanındaki beyefendiye. “Geçici oyuncaklara karşı nazik olduğu anda bak başına neler geliyor.”

“Yirmi bir ekran renkli televizyon,” diye önerdi beyefendi. “Rahat vermeyen sırt ağrısı ve kas tansiyonu. BÜTÜN AİLE-NİN HOŞLANACAĞI KEYİF VEREN BİR AŞK HİKAYESİ.”

“Aptalın tekisin,” diye kızdı fil. Gecenin geri kalanında kimse konuşmadı. Pencerenin dışında kar taneleri, sokak lambalarının ışıkları içinden hızla geçip tekrar karanlığa karışıyordu. Dükkanın içindeyse duvar saati uzun, belirsiz saatler boyunca yavaş yavaş tıkırdadı ve oyuncak evdeki çay partisi de sessizce devam etti.

Ertesi gün fare ile yavrusu satıldı. Fil aşağı yukarı yürürken, fok balığı topunu dengede tutmaya çalışırken ve hanimefendiler ile beyefendiler çaylarını yudumlarken fare ile yavrusu bir pakete kondular, sarılıp götürüldüler.

Paketlerinden çıkarıldıklarında kendilerini, başka oyuncaklar birlikte bir Noel ağacının altında buldular. Ağaca ışıklar ve

melekler asılmıştı ve ağaçtan çam kokusu geliyordu. Şöminedeki ateş ahenkle çatırdıyor, çocuklar ise halının üzerinde kıvrılmış, ailenin kedisiyle birlikte oyuncakların hareketlerini izliyorlardı. Tüylü bir tavşan ziline vurarak hafif sesler çıkartıyor, oyuncak bir maymun kemaniyla “La Golondrina” şarkısını çalıyor, küçük bir oyuncak kuş ise sürekli zemini gagalıyordu. Fare ile yavrusuna gelince, onlar da dans ediyorlardı.

Parlak kağıtlara sarılmış hediyeler etrafa yığılmıştı; fakat mekanik oyuncaklar, küçükler için gelen paketlerden çıkmamıştı. Büyükler onları her yıl Noel süsleriyle birlikte tavan arasından indirir ve Noel’in bitmesiyle birlikte yine paketleyip geldikleri yere gönderirlerdi. “Onlara bakabilirsiniz,” derdi büyükler çocuklara, “ama onları bizim kurmamız gerekiyor. Böylelikle kırılmazlar ve her Noel onlarla oynayabiliriz.”

Böylece fare ile yavrusu her akşam ağacın altında dans ettiler ve gece aile fertleri uyurken de diğer oyuncaklarla konuştular. Maymun, kalitesiz kemaniyla hep aynı parçayı aynı tonda çalmaktan; kuş yeri sürekli gagalamaktan, tavşan da zilini anlamsızca çalmaktan şikayetçiydi. Fare ile yavrusu ise sonu gelmeyen bir dairenin içinde hep o gereksiz dansı etmekten şikayet ediyordu.

Noel sona erene kadar her akşam oyuncaklar yapmaları gereken hareketleri yaptılar ve her gün çam ağacı onların çevresine iğnelerini biraz daha döktü. Sonra ağaç kaldırıldı, oyuncaklar süslerle beraber tavan arasında kondu. Burada, örümcek ağlarıyla kaplı pencereden süzülen cılız, sönük gün ışığının ve tavan arasındaki kirişlerin ılık, keskin, kuru kokusunun arasında bir kutunun içine tıklmış halde düzensizce duruyorlardı. Günler ve geceler boyunca çatıya vuran yağmur damlalarının ve rüzga-

rın ağaçları sallamasının çıkardığı sesleri dinlediler, fakat asıl önemli olan, oturma odasındaki saatin gece yarısını işaret eden sesi onlara hiç ulaşmadı. Böylece konuşma izni çıkmadığı için bütün bir yıl sessizce bulundukları yerde yattılar ve bir yıl sonra yeniden ağacın altındaki yerlerini aldılar.

Bu şekilde dört Noel geldi geçti. Beşinci Noel ise diğerlerinden farklı olacaktı.

“Oyuncakları kurun!” dedi çocuklar, ateşin yanındaki halının üzerinde ellerini yanaklarına dayamış halde uzanırlarken.

Büyük fare kurulduğunda, her zamanki gibi bir dairenin içinde dans etti, oğlunu yukarı aşağı döndürüp durdu. Her zaman olduğu gibi oda, ağaç, ateşin aydınlattığı yüzler büyük bir hızla yavru farenin etrafında dönüyordu. Fakat bu sefer yeni bir şey gördü; diğer hediyelerin arasında, tek odalı, tahta duvarlarının üzeri kırmızı tuğlalardan yapılmış izlenimini verecek şekilde boyanmış bir oyuncak ev duruyordu.

Küçük fare babasıyla dans ederken evin penceresinden içeriye baktı ve içeride bir masanın kenarında küçük bir oyuncak ayı ve Çin karanfili rengine bir oyuncak bebek gördü. Önlerindeki masanın üzerinde yer alan çay takımı ise her ikisinden de büyüktü. Babasıyla birlikte dans ederken yukarı aşağı hareket ettikçe, pencereden görülen çay partisi de onunla birlikte daireler çiziyordu.

Öbür oyuncak ev şimdi ne kadar uzaklardaydı! O zarif hanımefendi ve beyefendilerden oluşan çay partisi, annesi olmasını istediği fil, hepsi ne kadar geride kalmıştı! Küçük fare şu an çalışıyordu, bunu biliyordu ama yine de ağlamaya başladı.

Evin kedisinden başka kimse bu durumun farkına varmadı. Kedi, evdeki mekanik oyuncaklara alışkın olarak büyümüştü ve bu yüzden de onlara pek dikkat etmiyordu. Fakat küçük farenin hıçkırığının tuhaf sesi onu ürkütüp şaşırttı. Oyuncaklara hafifçe dokundu ve sırtını kabartarak yana sıçradı, masanın üzerine çıktı; bu sırada masanın üzerindeki, çiçek koyulan ağır bir vazoyu devirmişti. Vazo doğrudan fare ile yavrusunun üzerine düşüp paramparça oldu. Bu arada fare de ezilmişti.

Ertesi sabah serseri, her kış olduğu gibi kasabaya geldi. Peşini bırakmayan köpeğiyle birlikte karlı sokakta yürürken, içinde bahsi geçen çocuk ve yetişkinlerin yaşadığı evin önünde durmuştu. İşe yarayacak bir şeyler var mı diye çöp tenekesine baktı. Bir tane boş kahve kavanozu ve bir tomar gazete alıp, bir önceki geceyi geçirdiği hurdaliğa gitti. Ve ancak hurdaliğa vardığında gazete kağıtlarının arasındaki fare ile yavrusunu fark etti. Ezildikleri için neredeyse dümdüz olmuşlardı ama hala sıkaca birbirlerini tutmaya devam ediyorlardı.

Serseri, berrak güneş ışığının altındaki bu soğuk havada, etrafına yığılmış hurdalara, sonra da paçavralar içindeki kendisine baktı. Bir gece önce içinde uyumuş olduğu hurda arabaya gidip oturdu ve cebinden küçük bir tornavida çıkardı. Köpek sessizce kendisini izlerken, tekrar dans edip edemeyeceklerini anlamak için fare ile yavrusunu ayırdı. Hurdalık sessizdi; ışıldayan karın ortasında pastan oluşmuş bir ada gibi yükseliyordu. Duyulan tek ses, kasabadaki Noel çanlarıyla kargaların soğuk havadaki boğuk ve keskin sesi idi.

Serseri, kırık oyuncakları tamir etmek için bütün gün uğraştı. Sadece biraz ekmek ve köpeğiyle paylaştığı cebindeki eti

yemek için ara vermişti. Metal eşyaları eğip bükerek eski haline getirebiliyordu, ama oyuncaklardaki mekanik düzen onu biraz zorlamıştı. Anahtarı kurduğunda mekanizma sıkıştı ve düzeltmeye çalışırken, babanın bir daire içinde dans edip yavrusunu yukarı aşağı savurmasını sağlayan çubuklardan ve kösteklerden bazılarını kırdı. Serseri bu parçaları çıkarıp oyuncakları tekrar eskisi gibi bir arada tutmaya çalıştı. Farelerin rugan deri ayakkabıları çöp tenekesinde kaybolmuştu; mavi pamuklu kadifeden pantolonları buruşup kaymış, kürkleri pek çok yerinden sökülüştü. Fakat fare ile yavrusu her şeye rağmen bütün halinde bir aradaydı yine.

Anathar tekrar çevrildiğinde, bu sefer takılmadan çalıştı. Ama fare ve yavrusu artık dans edemeyecekti. Bacakları biraz bükülmüş olan baba öne doğru yalpalayarak yürüyor ve bu sırada da bir daire içinde dans etmek yerine yavrusunu ileri doğru taşıyordu. Köpek oturmuş onları izliyordu. Paçavralar içindeki adam gülümsedi ve artık parçaları fırlatıp attı. Oyuncakları cebine koyup otoyola doğru yürüdü.

Kasabanın yukarısındaki, karların karşı tarafa doğru uzayıp gittiği yüksekçe bayırda bir yol, köprünün üzerindeki demiryolu izini takip ederek kasabanın atık alanını geçiyor ve ufka doğru uzanıyordu. Serseri, fare ile yavrusunu yolun kenarına koydu ve baba farenin anahtarını çevirdi.

“Serseri olun,” dedi ve dönüp, peşinden ayrılmayan köpeğiyle birlikte uzaklaşıp gitti.

Büyük fare, oğlunu ileriye doğru taşıyarak, düzeneği durasıya kadar köprüye doğru yürüdü ve düzenek durduğunda da olduğu yerde hareketsizce kaldı. Aşağıdaki yolda trenler haykırıp çığlık atıyor, köprünün üstünde ise araba ve kamyonlar her geçişte köprüyü sallayıp uzaklaşırken fare ile yavrusunu da titreşir halde bırakıyordu.

Bitmek bilmeyen öğleden sonrası yerini yavaş yavaş akşama bırakıyor, yolun kenarındaki kırık cam ve mika parçaları, cılız gün ışığında parlıyordu şimdi. Karlı kaplı topraklar bir süre daha ısıltısını yaydı ve sonra hava karardı. Akşamın karanlığında atık alanında yanan çöplerin ateşi parlayıp kızıl, dumansı bir görüntü vermekteydi. Köprünün lambaları uzayıp gidiyor, onların olağanüstü bir ısıltı yayan mavi parıltılarının ötesinde otoyol lambaları koyu karanlığı alacalı bir parlaklıkla bölüyordu. Neredeyse dolunay halini almış ay, bulutlar tarafından kapatılasıya kadar kıvrılmış bir halde soğuk gökyüzünden baktı. Uzakta, kasabadaki belediye binasındaki saat çanını çaldı ve fare ile yavrusu, çanın gece yarısını haber veren on ikinci cılız vuruşunu duyana kadar beklediler.

“Şimdi ağlamanın bizi nerelere getirdiğini görüyorsun,” dedi babası.

“Özür dilerim baba,” dedi yavru fare. “Ağlamak istememiştim, ama kendime engel olamadım.”

Baba, dalgın bir şekilde köprünün ötesinde uzanan geceye, arabaların arka lambalarının uzaklaştığı ama ön

lambalarının da sürekli yakınlaştığı yere baktı. Rüzgar şiddetleniyor, trafik durduğunda oluşan sessizlikte köprünün kirişlerinin soğğun etkisiyle çatırdayışı duyuluyordu. “Öne doğru öyleyece yürüyüp gitmek ne kadar tuhaf!” dedi.

“Ben geriye doğru yürüyorum,” dedi yavru fare, “fakat bir daire içinde dans etmekten iyidir. Şimdi ne yapacağız?”

“Kim bilir?” dedi babası. “Dünyada Noel ağacı, tavan arası ve çöp tenekesinden başka daha pek çok şey var. Her şey olabilir sanırım.”

“Ama olmayacak,” hemen yakınlarındaki yumuşak bir ses. “Bu akşam olmayacak ahbablar.”

Büyük bir sıçan, kirişlerin arasındaki karanlıktan çıktı ve birden fare ile yavrusunun önünde arka ayaklarının üzerinde durdu. Sabahlığa benzer, kirli bir sicimle bağlanmış, şal desenli ipekten yağlı bir paçavra giymişti; kötülük, çöp, eski ve paslanmış eşya kokuyordu. Aniden ve ayrıcalıklı olduğunu gösteren bir tavırla çıkmıştı ortaya. Sanki hep onların biraz ilerisinde beklemiş ve bir kez içeri girdiklerinde onları bir daha asla dışarı salmayacakmış gibi görünüyordu. Baba ve oğluna diktığı mavi uğursuz gözlerinde, geçip giden araba farlarının aydınlattığı kırmızı yakut rengini andıran, iki küçük, yuvarlak ayna parlamaktaydı. Yaklaşırken bıyıkları kıpırdadı; sarı dişlerini göstererek gülümsedi ve pençesiyle bir fiske atarak baba ve oğlunu yere düşürdü.

“Şimdi hareket zamanı,” dedi. Onları ayakları üzerine yerleştirerek babayı kurdu ve sıçan önde olacak şekilde köprüyü geçip atık alanına doğru tırmanmaya başladılar. Onlar yürürken, otoyol lambaları da önce önlerinde sonra da arkalarında gölgelerini oluşturuyor, lambanın ışığından çıktıklarında da, bir sonraki lambanın loş ışığına kadar karanlıkta yürüyorlardı.

“Bizi nereye götürüyorsun?” diye sordu baba.

“Baloya,” dedi sıçan, “sabaha kadar şampanya içip dans edebileceğimiz, kraliyet sarayındaki eğlenceli, çok eğlenceli bir baloya. Nasıl olur bu ha?” Hafifçe güldü. Sesi yarı hoş, yarı itici; ama tuhaf bir şekilde nazik ve ikna ediciydi.

“Gerçekten bir saraya mı gidiyoruz?” dedi yavru fare.

“Öyle olduğunu sanmıyorum,” dedi baba. “Bizimle alay ediyor.”

“Evet,” dedi sıçan, “acayip şakacı biriyimdir; espri yeteneğimle tanınırım. Ve burada yine evimizdeyiz, kazasız belasız.”

Otoyolu geride bırakmış, atık alanına ulaşmışlardı. Karla kaplı çöplerin üzerinden tökezleyerek ilerleyip, şehir farelerinin ve diğer haşaratın kullandığı yolu takip ettiler. Kirli karın üzerindeki oynak gölgeler, burada kalanlar tarafından çöp kullanılarak yakılmış küçük ateşlere aitti. Çöplerin içinden geçen tüneller ve geçitler sonunda karanlık ve pis bir eve çıkmıştı. Korkak figürler onların geçişini izlerken etraflarındaki sıçanlar da yüksek sesle kavgaya ediyor, küfredip şarkı söylüyordu. Onlar geçerken yol açıldı ve gizli bir büfeyle birlikte oranın sahibi de ortaya çıktı.

“Portakal kabuğu! İthal ve yerli! Harika kalıplar; yeşil, beyaz ve siyah!” diye bağırıyordu keçe gibi bir kürkü olan yaşlı, küçük satıcı. “Domuz yağı, iki ay garantili, yumurta kırıntılılarıyla birlikte; kampanya devam ediyor.” Sabahlık kıyafetli sıçana el işareti yaptı. “Havyarlara baksana Manny,” dedi. “Kaya kadar sert. En az altı haftalık. Çok güzel.”

Sıçan Manny, havyara baktı ve geri verdi. “Şu ithal pekmezli gevreklerden yok mu?” dedi. “Hani kırmızı folyoya sarılı olanlardan?”

“Bir dahaki sefere alıcım ayarlar,” dedi diğeri. Sıçan Manny’ye göz kırptı ve satışına devam etti. “Portakal kabukları! Domuz yağı! Kokulu sabunlar! Yapıştırıcılar!”

Fare ile yavrusu tökezledikleri sırada ince seslerden oluşan bir topluluğun şarkı söylediğini duydular:

Kim bu geceleyin geçenler?

*Sıçan Manny'nin avcıları!
Önce yakalar, sonra dişler...
Sıçan Manny'nin avcıları!*

Sesler, küfürler ve iniltieler arasında azaldı.

“Hadi,” dedi öfkeli bir ses, “hareket et, hey sen!”

“Benim yayım yok,” diye madeni bir yanıt geldi. “İstersen kendin bak. Yaylarımından biri çıkarıldı. Artık bir işe yaramıyorum.”

“Ne biçim şans ama,” dedi bir başka madeni ses, görünmeyen grup duyma menzilinın dışına çıkarken.

Sıçan Manny kıs kıs güldü ve baba ile yavrusunu önü sıra iterek şeytani bir koku yayan kumarhanelerin, meyhanelerin, eğlence mekanlarının, dans salonlarının, tüm o kartondan ve tahtadan yapıma çöplüklerin arasındaki insan kalabalığının içinden geçirdi. Geçitlerdeki şenlik ateşleri, zevk düşkünü bu insanların gölgelerini, hala açık olan büfelerin duvarlarına yansıtıyordu. Mumların loş ışığı, dans eden sıçanların hareketli silüetlerini kapı ve pencerelerden dışarıdaki karlı alana gönderirken, dans salonları da teneke kutudan davullar, sazdan düdükler, kibrit kutusundan gitarlarla inliyordu. Bütün bu gürültünün üstünde, notaları kaybolmuş bir valsi yerine getiren kurulmuş bir atlı karıncanın çatırdayan sesi yükseliyordu. Çöp yığınlarının ve ateşlerin ötesinde, yoldan geçmekte olan bir yük treninin sesi duyuldu; raylar hafifçe gıcırdadı.

Portakal kasasından yapıma tiyatrunun önünde duran siyah beyaz bir zangoç böcek, “Acele edin, acele edin! Hızlanın!”

diye bağırdı. Doğum günü mumularının artıklarından çıkan ışıklar, oynak gölgelerini ilerideki karın üzerine düşürüyordu. Böcek, tüylü tırtılın postundan yapılma bir pelerin giymişti, fakat nedense yine de titriyordu.

“Bilimsel bir deney!” dedi oradan geçmekte olanlara. “Tüm aile bireyleri için bir eğitim!” Yırtık pırtık perdeyi araladı; birkaç mumun aydınlattığı perdede, yerli dansı yapmak için üretilmiş olan, pembe tenli, başsız bir oyuncak bebek belirdi. Bebeğin üzerinde şeffaf hasır etekten arta kalan soluk giysi parçaları vardı. İki şarkıcı cırcırböceği, bir cam kavanozun içinde, aceleyle oraya sokuşturulduğu belli olan kuru otların arasında soğuktan korunmaya çalışıyordu; hava şarkı söylemek için çok soğuktu.

“Burayı sevmedim baba,” diye mızımlandı küçük fare.

“Hişt” dedi baba. “Ağlamanın bir faydası yok.”

“İki tarafa salınırken nasıl da muhteşem dönüşler yaptığına iyi dikkat edin!” diye özellikle belirtti böcek. Başsız bebeğin arkasındaki anahtarı çevirdi ve bebek, mumun alevleri rüzgarda sönerken hafif bir biçimde ilgisizce sallandı. “Hadi çocuklar!” dedi ve cırcırböceklerinin bulunduğu kavanoza bir tekme attı. Cırcırböcekleri bir kez cırlayıp yeniden sustular. Böcek, perdenin tamamen inmesine izin verdi. “İçeride daha fazlası var!” diye haykırdı. “Acele edin ve şovu izleyin!”

“Ne kadar topladın bu akşam?” diye sordu Sıçan Manny.

“Çok az,” dedi zangoç böcek. Bir salamdan arta kalmış küçük bir parçayı ve yarısı kara gömülmüş ölü bir serçeyi gösterdi.

“Çaktırmadan cebe indirdiğimiz bir şey yoktur herhalde, değil mi?” dedi Sıçan Manny salamı alarak. “Şunu biliyoruz ki, Manny her zaman araklananı bulur.”

“Bu kış durgun geçiyor,” dedi böcek. “Elimden geleni yapıyorum. Gerçekten.”

Sıçan Manny, baba fareyi kurdu ve fare ile yavrusu yolu geride bırakıp pek çok kez düştükleri yokuşu tırmanmaya başladılar. “Neredeyse geldik çocuklar, “ dedi. “Varınca biraz dinlenirsiniz, sonra tekrar iş başına.”

Yol bir süre sonra düzleşti. Paslanmış bir yatak yayının, bir bebek arabası iskeletinin yanından geçerek kendilerini, bir köşkün girişindeki kara ağaçlar gibi dizilmiş boş bira kutularının Sıçan Manny’nin evi olan içi boş, bölmesiz bir televizyon dolabına doğru bir cadde oluşturduğu uzun, dar bir bölgede buldular.

Kendilerini esir almış olan kişi, bir zamanlar televizyon ekranının bulunduğu deliğin köşesinde oturmuş salamını yerken, fare ile yavrusu tekrar kurulmadıkları için durmuşlardı. Manny, gökyüzüne baktığında bulutların çekilmiş olduğunu gördü. Ay çıkmıştı, yıldızlar net ve parlaktı. Ufkun ilerisinde Orion takımyıldızı dönüyor, Samanyolu’nun parıltılarının yanında, Büyük Köpek takımyıldızında yıldızların en parlağı olan ışıltılı Sirius duruyordu. Sıçan Manny en çok karanlık geceleri severdi; bu yüzden yüzünü buruşturup sırtını döndü.

Yavru fare de, üzerinde durduğu engebeli zeminin etkisiyle öyle bir açıda durmuştu ki babasının omuzları üzerinden Büyük Köpek takımyıldızını görebilmişti. Daha önce hiç gökyüzüne bakmamıştı. Aslında şimdiye dek yeryüzünün çok

küçük bir kısmını görebilmişti, ama bu bile onu hayal ettiğinden daha çok korkutmuştu. Öncelikle uzaktaki yıldızın soğuk ışığı onu ürpertiyordu. Aralarında o sınırsız uzaklık, kendisini nereyse hir hiç seviyesine indiriyordu. Fakat sonra bu hiç sönmeyen ışığa yeniden ve yeniden bakınca bir parça rahatladı. Eğer kendisi bir hiçse, o zaman şu sıçan ve tüm bu çöplük de bir hiçti. Babasının elleri onu sımsıkı kavramıştı ve böylece bu büyük dünyanın karşısına çıkaracağı bir sonraki durum için kendini daha güçlü hissetti.

“Bize ne yapacaksın?” diye sordu baba, Sıçan Manny’ye. “Bizi niye buraya getirdin?”

Sıçan Manny soruyu duymazlıktan geldi ve bira kutularının oluşturduğu yolun sonunda, çiğnenmiş karların olduğu yere baktı. Fare ile yavrusu şarkıyı tekrar duydular ve yıldızların loş ışığında, beyaz karla zıtlık oluşturan kara rengiyle, genç ve çirkin bir serseri sıçanın, bir grup ezilmiş oyuncakçı önüne katarak yürümeye zorladığını gördüler. Oyuncakların sayısı bir düzineden fazlaydı ve hepsi de, sırtlarında taşıdıkları çantaların ağırlığı altında iki büklüm olmuş, sendeleyerek yürümeye çalışıyordu. Onları çöplüğe düşmekten Sıçan Manny ve Ralphie kurtardı. Ralphie onun yardımcısıydı ve ne iş buyrulsayapardı. Oyuncakların yeni halleri, bu ikisinin mekanik becerilerinin bir sonucuydu aslında. İçlerinde bir zamanlar çifte atan eşekler, dans eden ayılar, düşme numarası yapan palyançolar, kükreyen aslanlar, meleyen keçiler vardı; kısacası her türden özelliği temsil eden bir oyuncak bulunurdu. Ama artık pek azı bu yeteneklerine hala sahipti; kimisi kolunu, kimisi postunu, kimisi gözlerini ve kulaklarını kaybetmişti; bütün değerleri ve becerileri gitmişti. Yapabildikleri tek şey,

tekmelendiklerinde ileriye doğru yürümekti, ama bunu bile pek iyi beceremiyorlardı. Yoldan yukarı doğru sendeleyerek yürürlerken küflenmiş, kör ve topal bir keçi onlara rehberlik ediyordu. Hep birlikte cansızca aşağıdaki şarkıyı söylüyorlardı:

*Kim bu geceleyin geçenler?
Sıçan Manny'nin avcıları!
Korkunç dişler ve pençeler
Sarmışlar hep dört bir yanı
Yaşasın Sıçan Manny!*

Avcı takımı bira şişelerinin arasına düzensizce dağılırken şarkı da sessizliğin içinde yavaşça kayboldu. Oyuncaklardan kimisinin Ralphie tarafından sökülmiş olan düzeneği hala dönmeye devam ediyordu. Fare ile yavrusu sessizliğin içinde gözlerini dikmiş bu oyuncaklara bakarken, oyuncaklar da onlara bakıyorlardı.

“Bunlar da nereden geldi?” diye sordu Ralphie ustasına, tam ona isteksizce rapor vermeye hazırlanırken.

“Yolda dolaşırken buldum,” dedi Sıçan Manny, “senin ekibinden uzaklaşmaya çalıştıkları yerde. Gruba yeni katılmış elemanlardan olsa gerek?”

“Onları daha önce gördüğümü sanmıyorum,” dedi Ralphie. “Fakat bu mekanik oyuncakların hepsi birbirine benziyor, ayırt edemiyorum. Saymadığım sürece hepsinin yanımda olup olmadığını bilemiyorum.” Fare ile yavrusuna bir

bakış attı. “Yolda dolaşıyorlardı ha? Belki de motorları çok güçlüdür. Belki de onlar üzerinde biraz çalışmalıyım.”

“Boşver şimdi bunu,” dedi Sıçan Manny. “Bunun yerine biraz önce şikayet edenin kim olduğunu bilmeyi daha çok isterim açıkçası. Kırık bir düzeneikle ilgiliydi yanılmıyorsam.”

“Hımmm,” dedi Ralphie tek gözlü, üç bacaklı bir eşeği işaret ederek. “Söyleyecek çok şeyi var.”

“Önemli bir şey değildi,” dedi korkan eşek. Bu sırada görmeyen gözünün olduğu tarafa doğru Sıçan Manny’nin yaklaştığını duymuştu. “Çok çalışıyorum. Kendimi biraz yorgun...nasıl olduğunu bilirsiniz.”

“Kendini iyi hissetmiyorsun ha!” dedi Sıçan Manny. “Bunu elbette görebiliyorum. İhtiyacın olan şey uzun bir dinlenme.” Ağırca bir taş aldı ve bunu eşeğin sırtının üzerine indirdi. Eşek, bir ceviz gibi ezilmişti. “Parçalarını yedek malzemeler arasına koy,” dedi Ralphie’ye.

Genç sıçan, eşeğin bacak ve düzenekten oluşan birleşik parçalarını ustaca çıkarıp fare ile yavrusunun yanındaki boş kutuya doldurdu. Kutunun üzerinde, turuncu renkli etikette beyaz harflerle BONZO KÖPEK MAMASI yazıyordu. Yazının altında, aşçı şapkası ve önlüğü giymiş siyah benekli, arka ayakları üzerinde yürüyen küçük beyaz bir köpek resmi vardı. Köpek bir tepsinin içinde, üzerinde yine BONZO KÖPEK MAMASI yazan bir başka kutu taşıyordu. Bu kutunun üzerindeki yazının altında da siyah benekli, aşçı şapkası ve aşçı önlüğü giymiş, arka ayakları üzerinde yürüyen küçük beyaz bir köpek resmi vardı ve o köpek de bir tepsinin üzerinde bir kutu taşıyordu. O kutunun üzerinde de aynı BONZO KÖPEK MAMASI yazısı vardı ve o

yazının altında da yine siyah benekli, aşçı şapkası ve aşçı önlüğü giymiş, arka ayakları üzernide yürüyen küçük beyaz bir köpek resmi görülüyordu. Ve o köpek de aynı resmi gösteren bir kutu taşıyordu ve bu durum resmin gözün göremeyeceği kadar küçülmesine dek sürüyordu. Baba fare, eşeğin parçalarının üzüntü verici bir sesle içine düştüğü kutuya baktı; yavru farenin sırtı kutuya değiyordu.

“Diğer avcılarımızdan ne haber?” diye sordu Sıçan Manny. “Kendini iyi hissetmeyen var mı?” Cevap veren olmadı. Kimi ayakta duruyor, kimi karın üzerine uzanmış yatıyor, sessizce bekliyorlardı. Paslı metalleri ve küflenmiş pelüşleri soluk bir parıltı saçıyordu.

Sıçan Manny baba fareye döndü. “Bakıyorum da daha önce hiç gelmediğin bu yere bakıyorsun.” dedi. “Seni bu çöplükle, bizim mutluluk yuvamızla tanıştırmama izin ver.” Yakınına geldi ve eğik, sarı dişlerini gösterdi. “Dişlerime bir göz

atabilirsin istersen,” dedi. “Hoş, değil mi? Bu çöplükteki en uzun, en güçlü, en keskin dişlerdir.” Pençesini karanlığın içine doğru savurdu. “Bütün bu yer bir gün gelecek Sıçan Manny’nin olacak,” dedi. “Her yerin hakimi ben olacağım. Öyle değil mi Ralphie?” Bir anda genç sıçanın olduğu yere fırladı.

“Patron sensin Patron” dedi Ralphie hemen ayağa kalkarak. “Kızma.”

Pençelerini ovuşturup gülümseyerek oyuncak yığınının arasına daldı Sıçan Manny. “Bu akşam neyimiz var?” diye sordu.

Ralphie çantaları boşaltarak ekmek kırıntılarını, elma çekirdeklerini, yarısı yenmiş domuz pirzolarını, yarım kalmış iki-üç tane lolipopu, çürük bir yumurtayı, yarısı boş bir kutu hamsiyi, iki bilyeyi, kırmızı bir cam parçasını ve çöp tenekelerinden toplanmış diğer ufak tefek eşyaları karın üzerine yığıldı. “Hepsi bu” dedi, “Bir de tamir edebileceğimiz bozulmuş bir başka mekanik oyuncak var. Yolun yanında, kırık portatif masanın olduğu yerdeydi.”

“Peki ya pekmezli gevrek?” diye sordu Sıçan Manny.

“En son geçen gün gördüm,” dedi Ralphie. “İki eleman bakkalın orada gevreği indirdiler. Fakat malları çıkardıktan sonra Çayır Ortaklığı ve Güven Şirketi’ndeki mahzene koydular.”

“Öyleyse ne diye burada oyalanıyorsun Tanrı aşkına,” dedi Sıçan Manny. “Git ve alıp getir hemen.”

“Ama nasıl?” dedi Ralphie. “Daha mahzenin nerede olduğunu bile bilmiyorum.”

“İyi dinle ve sana ne söylediğimi iyi hatırla,” dedi Sıçan Manny. “Önce bankaya git ve onlara güvenli bir kasa kiralamayı düşündüğünü söyle. Onlar da sana mahzeni göstereceklerdir.”

“Bana mahzeni gösterecekler,” diye tekrar etti Ralphie.

“Sonra onlara teşekkür et,” diye devam etti Sıçan Manny. “Dışarı çık ve mahzene giden bir tünel kaz. Oradaki zemin kumludur, kazması kolaydır. Ama dikkat et de korumanın olduğu yerden çıkayım deme.”

“Korumanın olduğu yer,” dedi Ralphie. “Anladım.”

“Sonra pekmezli gevreği alıp buraya getir. Bundan daha kolay olabilir mi?” dedi Sıçan Manny. “Orada senin taşıyabileceğinden çok daha fazlası olmalı,” diye dudaklarını yaladı. “Yanına bir de oyuncak al. Acele et, banka hala açıktır. Şafakla birlikte kapatıyorlar.”

Baba fare söylenin duydu ve bunu, en azından şimdilik bu çöplükten bir kurtuluş olarak gördü. Sonrasında ne olurdu bilmiyordu, bilmeye de çalışmıyordu. *Bizi al*, diye düşündü, *bizi al*.

“Şu ikisi iyi taşıyıcılara benziyor,” dedi Ralphie. Baba ile yavru farenin ellerinin bitişik olduğu kısma kağıttan bir çanta astı ve baba fareyi kurup “Hadi gidelim,” dedi. Böylece yıldızların aydınlattığı, pis karlarla kaplı, bira şişelerinden oluşmuş sokağın bulunduğu bölgeyi geçmeye başladılar.

“Bu gece bir cinayete tanık olduk,” dedi baba oğluna, “ve şimdi de hırsız olmak üzereyiz. Fakat yürümeye devam etmeliyiz.”

“Dırdır etmeyi kesin,” dedi Ralphie. “Zaten düşünecek bir sürü şeyim var.” Kendi kendine mırıldanmaya, bankada söyleyeceklerini prova etmeye başladı. Bir yandan da fare ile yavrusunu, dışarıdaki koca çöp tepelerinin ötesine, atık alanının sonuna kadar uzanan, çöp yığınlarıyla tıkanmış karanlık, pis kokulu bir tünelde önü sıra itiyordu.

Bu dar geçit engebeli, dolaşık ve yokuştı. Fare ile yavrusu sürekli düşüyor ve her düşüşlerinde Ralphie tarafından tekrar ayağa kaldırılıyorlardı. Yokuş yukarı bu yürüyüş, üzeinde çöp ateşlerinin kırmızı ışıklarının görüldüğü tenekte kutu kaplı, karla örtülü alana gelesiye kadar devam etti. Burada nihayet ışığa kavuştular. Bir duman bulutu, geçidin üzerinden dışarıdaki alana dek uzanıyordu. Burada birisinin yaklaştığını ve derinden, melankolik bir sesle bağırıldığını duydular.

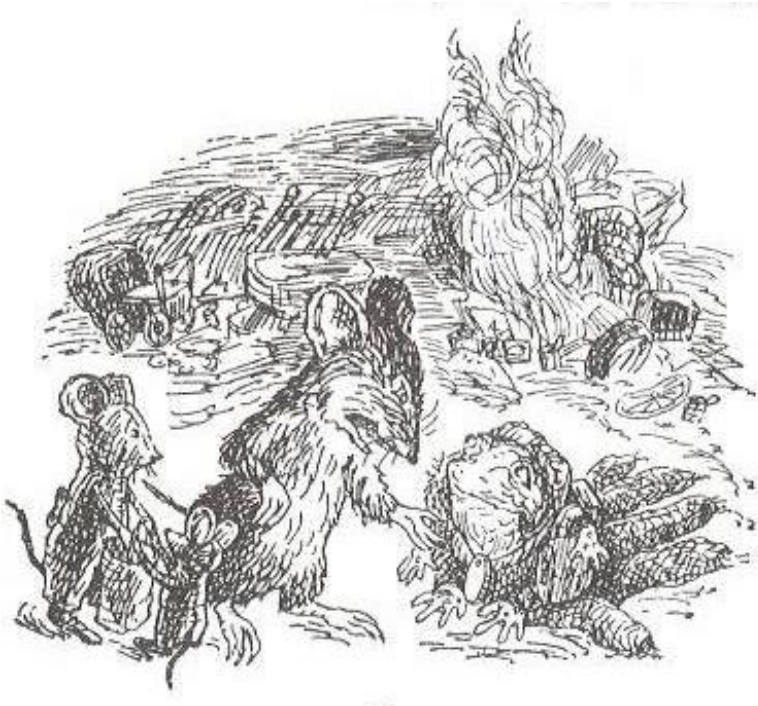
“GÖZLERİN KIRMIZILIĞINI MI YİTİRİYOR?” diye gürledi ses. “KUYRUĞUN ŞAKLAMİYOR MU? DOĞANIN İLAÇLARI, ÇARELERİ BURADA SATILIYOR. AŞK İKSİRLERİ VE BÜYÜLER.”

“Ona da büyülerine de!” dedi Ralphie. “Eğer patron kötü şans getirdiğini düşünmese *onu* büyülerdim!”

“RÜYA YORUMLARI,” diye devam etti ses, “FALLAR. ARAZİ ÖLÇÜMLERİ. EVLİLİK İŞLEMLERİ. UYGUN FİYATLARLA.”

Beyaz dumanla zıtlık oluşturan siyah, tuhaf, yavaşça zıplayan bir şekil görüldü. Aşağıda ateşlerin yaydığı ışık yükselip alçalırken önce karanlığı sonra aydınlığı geçti, devam ederek yolun olduğu yere doğru geldi, iyice yaklaşarak kendini gösterdi. Kış soğuşuna karşı yünden eski püskü garip bir eldiven giymiş, büyük bir boğa kurbağasıydı bu. Pörtlek gözleri, araya sürekli bir elin girdiği boşluktan bakıyor; ön ve arka bacakları yıpranmış

vüducundan dışarı fırlamış gibi dururken, yün eldiveni tam olarak doldurmayan parmakları da peşi sıra geliyordu. Boynunun etrafındaki sicimden madeni bir para sarkıyordu. Bir yanında erzak çantası asılıydı; sırtında ise bir kibrit kutusu sallanıyor, zıpladıkça içindeki bitkisel ilaçlar, büyüler, sihirler yüzünden şingırdayıp duruyordu. Dünyadaki bütün kurbağalar şimdi çamurun içinde güvenli bir şekilde kış uykusuna yatmışken, o tek başına dolaşıp durmaktaydı.

“İyi akşamlar,” dedi Ralphie, fare ve yavrusu ile birlikte ona doğru yaklaşırken. Yüzünü onlara çevirince, kurbağanın altın sarısı gözleri aşağıdan gelen ateşlerin yaydığı ışığın da

etkisiyle kırmızı bir parlıtya dönüşmüştü. Kurbağa, kim olduklarını tam olarak anlamak istecesine gözlerini fare ile yavrusunun üzerine çevirdi. “SİZİ BEKLEYEN TALİH NEDİR?” diye gürledi. “KURBAĞA, GELECEĞİ ÖRTEN PERDEYİ KALDIRIYOR. FALLARIMIZ GARANTİLİDİR.”

“Dinle,” dedi Ralphie, “bana geçen yaz bir büyü satmıştın.”

“A, evet” dedi Kurbağa, “hatırladım. “Asil John isimli bir aşk iksiriydi.”

“Evet, öyleydi. İşe yaramadı,” dedi Ralphie. “Dediğin gibi her tarafıma sürdüm, sonra öyle kokmaya başladım ki, peşinde olduğum kız bir başkasıyla kaçtı.”

“Bu olay, kızın sana göre olmadığını kanıtlıyor,” dedi Kurbağa. “Bu da ilacın harika özelliklerinden biri. Hangi aşkın gerçek, hangi aşkın sahte olduğunu gösteriyor. Gel, talihine bakmama izin ver. Ücretsiz.”

Ralphie pençelerinden birini uzattı, Kurbağa da dikkatlice baktı. “Aha!” dedi. Sıçanın pençesinden yüzüne çevirdiği gözleri, kırmızı ve altın bir ışıkla parlıyordu.

“Ne görüyorsun?” dedi Ralphie.

“Bir yolculuk,” dedi Kurbağa, fare ile yavrusunun taşıdıkları çantayı fark ederek. “Uzun bir yolculuk.”

“İşte bunda yanıldın,” dedi Ralphie. “Kısa sürecek.”

“Hiç kimse yolculuklar hakkında bir şey bilemez,” dedi Kurbağa. “Uzun gibi görünüyor.”

“Başka?” dedi Ralphie ve aklına pekmezli gevrek gelince dudaklarını şaplattı.

“İyi bir yemek olacak,” dedi Kurbağa. “Bu açıkça görölüyor.”

“Bizim talihimizi de anlatın,” dedi yavru fare.

“Makineli oyuncakların anlatılacak bir talihler yoktur,” dedi Ralphie.

“Öyle söyleyemeyiz,” dedi Kurbağa. “Gelecek taraf tutmaz ve talih kendisini arzulayana gülümser. Yavru fareye doğru eğildi. “Söyle bana,” dedi, “gelecekten ne istiyorsun?”

“Fili bulmak istiyorum,” dedi yavru fare. “Onun annem olmasını istiyorum, fok balığının da kızkardeşim olmasını ve hep birlikte güzel bir evde yaşamayı.”

“Aman Tanrım!” diye haykırdı baba. Dükkandan ayrıldıklarından bu yana geçen beş yıllık süre içinde ilk kez filin, fok balığının ve oyuncak evnin sözünü işitiyordu.

“Bakalım zaman ne gösterecek,” dedi Kurbağa. “Bunun için avuç içine bakmam gerekiyordu ama onu görmem mümkün olmayacak. Bu yüzden ben de doğru bir peygamber devesinin bana öğretmiş olduğu eski bir yöntemi kullanacağım.” Ralphie, bankadaki işi ertelemekten memnun bir şekilde, onun sırtındaki kibrit kutusunu çözüp içinde bir avuç ayçiçeği çekirdeği çıkarmasını ilgiyle izledi. Sonra boynundaki madeni parayı da çıkardı ve ayçiçekleriyle birlikte onu karın üstüne fırlattı. “şimdi,” dedi babanın anahtarını kurarken, “buradaki yoldan yürümelisiniz.”

Falcı tarafından değişik yerlere bırakılan baba fare ile oğlu, çekirdeklerin oluşturduğu yolda üç kez rastgele yürüdüler. Sonra, yanan çöplerin oluşturduğu kırmızı duman gökyüzünde dağılıp yıldızların önünü aralıklı bir şekilde kapatırken, Kurbağa hantal gövdesiyle çömeldi, çekirdeklerin ve metal paranın oluşturduğu bu yeni düzeni dikkatlice inceledi. Ralphie eğilmiş, merakla olan biteni izliyordu; fare ile yavrusu ise kurlmamış bir halde beklemekteydi.

Kurbağa, bildiği kadarıyla, geleceğe dair yaşamı boyunca hiç kesin bir tahminde bulunmamıştı. Bu işi para için yapıyordu; tıpkı sattığı büyüler, ilaçlar, haritası çıkarılmış araziler ve evlilik işlemleri gibi. Evlilik işlemleri sonuçta yasaldı, çünkü kendisi meşru bir barış yargıcıydı; arazi ölçümleri az çok gerçeğe uyuyordu; ilaçlar arası sıra iyileştiriyordu; büyüler kullanan kişinin gayretine göre işe yarayabiliyordu; fal meselesinde ise duruma ve müşteriye göre bir şeyler uydurmayı çok zaman önce öğrenmişti. Yavru fare bir aile ve bir ev diliyordu, Kurbağa da onu mutlu etmeyi istiyordu; bu yüzden doğu inancından öğrendiklerini kullanarak bir anne, bir kız kardeş ve güzel bir ev gördüğünü söylemek için kendini hazırladı.

Kurbağanın niyeti buydu, ama metal paraya ve çekirdeklere bakınca planladığı şeyleri söyleyemedi. Bu çekirdek ve metal para kehanetini daha önce de birçok kez uygulamıştı, ama şu ana dek başına hiç böyle bir şey gelmemişti. Kardaki şekillerden başka her şey gözünün önünden silindi. Kulakları vızıldadı, bütün öbür sesler kayboldu ve o, zihnindeki sesle ve mistik dönüşümleri içindeki durgunlukta dans eden siyah çekirdeklerle başbaşa kaldı.

“Daireyi bozdun,” dedi, “büyük gücün düz çizgisi beliriyor. Onu takip et.”

“Nerede?” diye sordu baba.

Kurbağa, bir çekirdekten diğerine biz çizgi çizdi ve el kol işareti yaptı. “Derinlikler ve yükseklikler,” dedi, “fakat dip, tuhaf bir şekilde tepeye yakın.” Durdu. “Yol uzun,” dedi, “ve çok sapa.”

“Fakat nereden başlayacağız?” diye sordu yavru fare.

Kurbağa çekirdeklere dikkatlice baktı. Altın sarısı gözlerinde gizemli bir bakış vardı. Şişmiş olan sarı boğazı, yırtık eldivenlerinin içinde parlıyordu. Kurbağa, yıldızların ışığında genişliyor ve uzaklaşıyor gibi görünüyordu. Konuştuğunda sesi uzaktan gelmişti. *“Yaz karanlığında alçak, kış aydınlığında yüksek; acı bir ilkbahar, harap bir sonbahar, bir araya getiren dağıtma. Başta kaçtığın düşman seni sonda bekliyor.”* Söz bitmiş, Kurbağa’nın sesi titreşerek gecenin içinde kaybolmuştu. Yavru fare ağlamaya başladı.

“Bu pek de beklediğin bir şey değildi sanırım,” dedi baba. “Bize daha fazlasını söyleyemez misin?”

“Hayır,” dedi Kurbağa. “Ayrıca size söylediğim sözlerin anlamını da açıklayamam.” Kehaneti bittiğinden beri daha küçük, sinirli ve huzursuz görünüyordu. Bir anlık bir sessizlik oldu. Teneke kutularla kaplı arazinin üzerinde sıçan, kurbağa ve fare ile yavrusu aşağıdaki ateşlerin ışığıyla aydınlanarak karanlığa karşı meydan okuyormuşçasına, hareketsiz durdular.

“Hadi bakalım,” dedi Ralphie, kışın soğuşunu ilk kez hissediyormuşçasına titreyerek. “Gideceğimiz yere varalım.”

Babayı kurdu ve kendilerini çöplükten çıkarıp karanlık alana doğru götüren yolda yürümeye başladılar. Arkada kalan kurbağa yerdeki çekirdekleri ve madeni parayı topladı, gözden kaybolasıya kadar onlara baktı.

Bira kutularının oluşturduğu sokakta, avcı ekibi olarak adlandırılan mekanik oyuncakların ezilip yıpranmışları, anahtarlarının geri dönüşünü tamamladığı yerde durup kalmış, sessizliğin içinde kıpırtısız bekliyorlardı. Bu sırada efendileri, pekmezli gevreği düşünerek aralarında dolaşıyordu. Gökyüzü tekrar bulutlandı ve Sıçan Manny yıldızları görmemekten dolayı rahatladı. Çöp yığınlarının ötesindeki ateşlere doğru baktı ve halinden hoşnut bir şekilde dumanı içine çekti. Sonra hafif bir tonda homurdanarak bir sıra oluşturmuş sessizce bekleyen kölelerinin arasından geçti ve Ralphie'nin kendisine bahsettiği mekanik oyuncakı görmeye gitti.

Onu, otoyolun yakınındaki eskimiş bir briç masasının yanında buldu. Mor başlığı gitmiş, gri tüyleri siyaha dönmüştü; gözlerinin ve kulaklarının biri yoktu. Fakat fil yine de saygı uyandırıcı bir haşmete sahipti.

Ne acılar çekmişti! Kendisini hep o yüce yerin güvenliğinden sorumlu bir hanımefendi, oranın değişmez bir varlığı olarak düşünmüştü. Sonrasında ise sıradan bir oyuncak gibi satıverilmişti. Artık oyuncak evindeki çaylarını içen beyefendi ve hanımefendileri bir daha göremeyecekti. Vücudunu sarıp gözlerini kapatan kağıt parçasıyla birlikte o ev, *onun* evi de gözden silinmiş, zalimce ondan alınmıştı. Böylece dünyası parçalanmış; gerçek, bütün ağırlığıyla üzerine çökmüştü.

Tezgahtaki evden çok daha geniş bir eve götürülmüştü. Burada bir oyuncak nelere katlanması gerekiyorsa onlara katlanmıştı. Reçelle kirletilmiş, köpek tarafından korkutulmuş; bazen düşürülmüş bazen kaldırılmıştı. Vagonları çekmek zorunda kalmış, oyuncak silahlarla vurulmuş, düzeneği paslanasıya kadar yağmurda bırakılmış ve sonra da sokağa atılmıştı. Tüm bu olanlara dayanmaya devam ediyordu; içinde, o teneke vücudunun derinlerinde bir yerde hala bastırılmayan bir parıltı yanıp duruyordu. Mutluluğu sona ermiş olsa da adaletin bir gün yerini bulacağından emindi. Böyle bir günün geleceğini bilmek, ona yaşama gücü veren tek şeydi. O gün geldiğinde bir zamanlar kendisinin olan o köşkün pencerelerinin yanında tekrar hortumunu sallayarak dolaşabilecekti; tekrar hakkı olan o eski yaşamına kavuşabilecekti. Biliyordu. Bu arada hemen yakınında bir sıçan duruyordu. Ama fil şu ana dek her türlü zorlukla karşılaşmış olduğu için, sıçan sertçe bir direnişle karşılaşabilirdi.

“İyi akşamlar madam,” dedi Sıçan Manny. “Kendimizi biraz yıpranmış ve terk edilmiş mi hissediyoruz? Burada, bu soğuk ıssızlıkta kendimizi çürümeye ve yalnızlığa terk etmiş mi bulunuyoruz? Ne kötü!”

Fil hiçbir şey söylemedi.

“Neşelenin biraz,” dedi Sıçan Manny. “Sevinin. İstedığınız yardım, elinizin altında!”

Fil hala sessizliğini koruyordu.

“Konuşmanda bir sakınca yok,” dedi Sıçan Manny. “Kasabadaki saatin sesini duymuşsundur, saat gece yarısını geçeli çok oluyor.”

“Tanıştırılmadık,” diye mırıldandı fil. Sanki sesin kendisinden çıkmadığını göstermek istiyormuş gibi zor anlaşılır bir sesle konuşmuştu.

“Ama tanıştırılabiliriz!” dedi Sıçan Manny, “tanıştırılabilir, hatta çok yakın ardadaş ve samimi bir iş ortağı olabiliriz.” Filin anahtarını kurmayı denedi ama anahtar dönmüyordu. Yayı eğrilmiş, küf dolayısıyla kıpırdayamaz hale gelmişti. “Seni parçalarına ayırıp tamir etmek ve böylece benim için çalışmanı sağlamaktan daha iyi tanıştırılma olabilir mi?” dedi. Giysisin içinden paslı bir bira kutusu açacağı çıkardı ve fili bir arada tutan metalleri birbirinden ayırdı.

“Başka bir şey söylemeyecek misiniz madam?” dedi ikiye ayırdığı teneke vücudun parçalarına bakarken. “Na-sıl-sı-nız bile demeyecek misiniz?”

Fakat fil sessizdi. Bayılmıştı.

Ralphie ve fare ile yavrusu akarsuyun yanındaki topraktan yapılma Çayır Ortaklığı ve Güven Şirketi adlı bankaya varmak için ormanın içindeki yolu izlerken gökyüzü de soluklaşmaya başlamış, sabahın yaklaşmasıyla hava da soğumuştur. Karda pek çok ayak izi vardı; bunları izleyerek büyük bir çınar ağacının kökleri arasındaki girişe ulaşmışlardı.

Bankanın girişi soğuk, nemli ve sessizdi. Meşe palamudunun içindeki mumların yaydığı ışıktaki gölgeler oynuyor, topraktan duvarlardaki buzun ve mika taşının parıltısı göze çarpıyordu. Bu loş ışıktaki, uyuşuk bir veznedar olan sincap, saymakta olduğu ayçiçeği çekirdeklerinin arasından içeri doğru yürümekte olan sıçan ile fare ve yavrusuna baktı. Baba fare

oğlunu, arkasında sincabın oturduğu kayaya doğru itiyordu. Sonra olduğu yerde yürüyormuş gibi yaparak anahtarı dönüşünü tamamlayasıya kadar hareket etmeye devam etti. Sincap taşıdıkları kağıt çantaya baktı, sonra Ralphie'ye göz attı ve ayağıyla alarm çubuğuna dokundu.

“Himm evet,” dedi, “yardımcı olabilir miyim?”

Ralphie gözlerini kısıp dikkatlice etrafındaki gölgelik alana baktı. Hiç koruma yoktu. Birden Sıçan Manny'nin ona söylediği her şeyi unuttu. “Pekala,” dedi hırlayıp dişlerini göstererek, “bu bir soygundur. Beni mahzene götür.”

“Himm evet, efendim!” dedi sincap ve konuşurken sertçe alarm çubuğuna bastı. Çubuk, sincabın arkasındaki kirli duvarda yer alan bir delikten geçerek öbür tarafta, mahzenin kapısının yanında uyuklamakta olan koruma görevindeki porsuğun burnunun ucuna dokundu. Porsuk uyandı ve gülümsedi.

“Bu taraftan lütfen,” dedi sincap. Ralphie, baba fareyi kurdu ve hep birlikte kısa bir tünelin içinden geçip mahzenin kapısı görevini gören bir taşın önünde durdurlar. “Mahzen burası,” dedi sincap.

“Peki, aç öyleyse,” dedi Ralphie.

“Himm evet,” dedi sincap. Taşı hareket ettirdi ve kenara çekildi. Ralphie hızlıca içeri dalınca kendini porsuğun pençeleri arasında buldu. Porsuk onu mideye indirmişti.

“Bu şehirli gençler soygun işinde pek iyi değiller,” diye kakhaha attı porsuk yemeğini bitirdikten sonra. “Fakat tatları fena değil. Bugünün gençleri, bir iş nasıl halledilir bilmiyorlar.

Tek bildikleri acele etmek, acele etmek, acele etmek.” Dişlerini gümüş bir kemikle temizledi. “Peki ya diğer ikisi?” diye sordu sincaba.

Sincap geriye, tünelin içinden bankanın girişine doğru baktı. Ralphie’nin mahzene saldırırken çarpmasıyla geriye dönen fare ile yavrusu, kağıt çantayı geride bırakmış, Çayır Ortaklığı ve Güven Şirketi’nin dışında, mavileşen şafağın altında tökezleyerek yürüyorlardı. Sincabın gözleri, patikadan aşağı doğru yürüdükten sonra bir kaya parçasına çarpıp düşesiye kadar onları izledi. Başını salladı. “Boşver onları, zararsızlar,” dedi. “Hadi gidelim.”

Fare ile yavrusu düştükleri yerde, karın üzerinde uzanmış kalmışlardı. “Kırrrk, kırrrk,” diye güldü baba cırlak bir sesle. “Kurbağa haklıydı, Ralphie uzun bir yolculuk yaptı.”

“Kıyyyk, kıyyyk,” diye güldü yavru fare. “Porsuk için iyi bir yem oldu hem! Kıyyyk!”

Kilise çanı, çayırı aşarak saatin yedi olduğunu haber verdi.

“Dinle!” dedi babası sesi duyduğunda. “Sessizlik zamanı. Kırrrk!” Ve tekrar gülmeye başladı.

“Eğer sessizlik zamanıysa, nasıl oluyor da hala konuşabiliyoruz baba?” diye kıkırdayarak sordu yavru fare.

“Sen zaten iş üstünde ağlayarak mekanik oyuncakların kurallarından birini çiğnedin bile,” dedi baba. “Öyleyse bir tanesini daha çiğneyebiliriz, hatta çiğnedik bile.”

“Fakat ben şu ana dek hep şafaktan sonra konuşmayı denemiş, ama hiç başaramamıştım,” dedi yavru fare. “şimdi ne olduğunu merak ediyorum.”

“Belki de glşn, seni eski mekanik oyuncak yasalarından zgr kılmıştır,” dedi derinden bir ses. Falcı boğa kurbağası, saklanmakta olduğu ağacın arkasından zıpladı. Gün ışığında, gece olduğundan daha kk görünüyordu. Geceki gizemli görünüşü de kaybolmuştu. Genç değildi, giydiği eldiven yırtık pırtıktı. Sabahın bu soğuk ışığında nasıl biri olduğu çok daha net görünebiliyordu. Yaşlı, tuhaf bir gezgindi. zerinde asılı duran, metal bir parayla süslenmiş paketleri ve kaderin kendisini sreklediği yerlerde yaptığı bu ticaretle ne saygı uyandırıyor ne de güven veriyordu. Fare ile yavrusunu ayağa kaldırdı ve dalgın bir şekilde “Daha önce hiçbir oyuncağın güldüğünü duymamıştım,” dedi.

“Ne olduğunu gördün mü?” dedi baba ve kurbağaya banka soygunu girişimini anlattı.

“Ralphie, şu aceleci genç,” dedi Kurbağa. “Hiç sabrı yoktu, zavallı ocuk. Bir kereliğine geleceği doğru okudum, o da korkunç bir hızla geldi. Fakat burada bulunmamı merak etmiyor musunuz?”

“Niye buradasın?” diye sordu yavru fare.

“nk sizi takip ettim,” dedi Kurbağa. “Bir şey beni size doğru çekiyor. ekirdeklerde sizin ve benim kaderimin ayrılmaz bir şekilde birbirine bağlı olduğunu gördüm. O zaman hiçbir şey söylemedim. Korkmuştum. Karanlıktı ve bu dizilişte korkunç bir şey vardı. Bilinmeyen tehlikeler ancak zamanla ortaya çıkar.”

Kafasını sallayınca metal para da sarkaç gibi boynunun çevresinde iki yana sallandı.

“Hala korkuyor musun?” diye sordu baba.

“Kesinlikle,” dedi Kurbağa. “İleriye gitmeyi mi tercih ediyorsunuz?”

“Geriye gidemeyiz,” dedi baba; “dans da edemiyoruz artık. Bizim arkadaşımız olur musun, bizimle seyahat eder misin?”

“Amcam olun,” dedi yavru fare, “benim Kurbağa Amcam olun.”

“Söz vermesem daha iyi,” dedi Kurbağa. “Ben en iyi halimle bile bir enkaz yığınıyım. Çok bir şey beklemeyin. Yollarımız kesiştiği sürece arkadaşınız olacağım, senin de amcan. Daha fazlası için söz veremem.” Ağaçların ötesinde uzanan ve gün ışığında parıldayan karlı araziye doğru bir işaret yaptı ve sonra gerideki, bankaya doğru giden gölgeli patikayı gösterdi. “Hangisini seçeceksiniz?” dedi. “Kasabaya doğru olanı mı yoksa açık alanın dışında bir yeri mi?”

“Belki de dükkanda bizimle birlikte olan fili, fok balığını ve oyuncak evni aramalıyız,” dedi yavru fare. “Olmaz mı baba?”

“Ama niçin?” dedi baba.

“Böylece bir aile olabilir ve huzurlu yaşarız,” diye yanıtladı yavru fare.

“Öncelikle,” dedi baba, “o fille birlikteyken huzurlu olabileceğimi zannetmiyorum. Fakat bu bir yana, böyle bir arayışın fikri bile gereksiz. Fil ne söylemiş olursa olsun, sonuçta o ve ev de muhtemelen tıpkı fok balığı ve bizim gibi satılıktı; şu

an herhangi bir yerde olabilirler. Onları bulmaya kalkışmak umutsuz bir çaba olur.”

“Bana bir ninni söylemişti,” dedi yavru fare.

“Gerçekten bu çok saçma,” dedi baba.

“Filin annem, fok balığının da kız kardeşim olmasını ve o güzel evde birlikte yaşamamızı istiyorum,” diye ısrar etti yavru fare.

“Bu fil ve fok balığı muhabbeti de nedir?” diye sordu Kurbağa.

“Anlamsız bir şey,” dedi baba. “Fakat onun hatası değil. Makine benim içimde. Onun içi bomboş. Bu yüzden de aptalca hayaller içini dolduruyor.”

“Belki de o kadar aptalca değildir,” dedi Kurbağa. “Bu fok balığı metalden mi yapılmıştı? Siyah ve parlak mıydı? Dönen burnunun üzerinde hafif bir düzlük ve onun üzerinde de akrobatik hareketler yapan bir serçe var mıydı?”

“Hayır,” dedi baba. “Burnunun üzerinde sarı-kırmızı bir top vardı.”

“Topu kaybetmiş olabilir,” dedi yavru fare. “Belki de şimdi burnunun üzerinde bir düzlük vardır artık. Fok balığını nerede gördün?” diye sordu Kurbağa’ya.

“Şimdi nerededir bilmiyorum,” dedi Kurbağa. “Fakat iki yıl önce, her yıl ormana gelen gezici bir tiyatro topluluğuyla birlikteydi.”

“Eğer Kurbağa Amca bizi oraya götürürse belki de onu bulabiliriz,” dedi babasına yavru fare. “Sonra da hep birlikte fili ararız.”

“Fili bulmak, onu aramak kadar saçma,” dedi baba. “Fakat seni ikna edemediğime göre, ormana gidebiliriz. Ne de olsa bir yere gitmek zorundayız.”

“Pekala, ormana,” dedi Kurbağa.

“SON DAKİKA!” diye bağırdı tepelerinde kaba bir ses. Gökyüzünden bir kestane kargası hızla geçmişti. “BANKA SOYGUNU GİRİŞİMİNDE SIÇAN ÖLDÜRÜLDÜ. MEKANİK OYUNCAKLAR FİRARİ KURBAĞAYLA KAÇIYORLAR. SON SKORLAR: MEŞE PALAMUDU BOWLINGİNDE ORMAN FARELERİ ÇAYIR FARELERİNE KARŞI ÖNDE. TARLA FARELERİ BEKLEMEDE.”

“Ve işte başlıyor,” dedi Kurbağa. “İyi ya da kötü bu dünyaya geldiniz, dünya da bunun farkında.”

“Uzun, zorlu bir yol,” dedi baba, Kurbağa’ya. “Falında bizim için gördüğün yol öyleydi, değil mi?”

“Uzun ya da kısa bütün yollar zorludur,” dedi Kurbağa. “Gelin, yolculuğunuz başladı. Diğer her şey kendiliğinden gelir. Neşelenin. Güneş parlak. Gökyüzü mavi. Dünya önünüzde uzanıyor.”

Baba, kapkara ağaçların arasındaki parlak çayırılığı gördü. Göyüzüyle zıtlık oluşturan iki karga bu çayırılığın üzerinde rahatlıkla uçuyordu. Baba onlara baktı ve aynı mesafeyi aşabilmesi için kaç adım atması gerektiğini düşündü. Kurbağa anahtarı kurmuştu; motoru önce dızladı, sonra oğlunu önü sıra iterek yürümeye başladı.

Arkalarında kalan ağaçların gölgelerinde iki çift metal ayak izi ve Kurbağa’nın yün eldivenlerinin karda sürünürken bıraktıkları iz görülüyordu. Bu izler üzerine eğilmiş olan kişi ise kirli bir sicimle bağlanmış, şal desenli ipekten yağlı bir paçavra giymiş biriydi. Onu, sırtına asılmış iki boş kağıt çantayla birlikte mekanik bir fil izliyordu. Ralphie’nin dönüşü şüpheli bir hal almaya başlayınca banka soygununun planlayıcısı, onu bulup ganimeti toplamanın ihtiyatlı olacağını düşünmüştü.

“ ‘Banka soygunu girişiminde sıçan öldürüldü,’ ” dedi Sıçan Manny. “Seni aptal Ralphie! Bu da pekmezli gevreğin olmadığı anlamına geliyor. Ve bu hurda oyuncaklar da tek amaçları beni aptal yerine koymakmış gibi kurbağayla kaçıyorlar. Eğer ben de onları bulup günlerini göstermezsem maskaranın tekiyim demektir.”

3

Kilise saatinin geceyarısını haber veren sesi çayırılığa ulaştı. “Saat on iki. Bütün güzellikler sizin olsun. Tatlı uykular!”

Bulutsuz gökyüzündeki ay etrafı aydınlatırken Kurbağa, çayırılığı sınırlayan ağaçların altında mola verdi. Endişeyle geriye, karlı yola baktı; sonra tekrar önüne bakıp dinledi. Fare ile yavrusu küçük yolda yürümeye devam etmiş, sonra anahtar dönüşünü tamamladığı için durmuşlardı. “Ne oldu?” diye sordu yavru fare.

“İleriden gelen bir ses duyuyorum,” dedi Kurbağa. “Sıçan Manny hemen arkamızda; ağaçları hızlıca geçerken gördüm onu. Eğer bize yetişirse, karkarım dostluğumuzun da sonu gelmiş olacak.”

“Şimdi bir şeyler duyuyorum,” dedi yavru fare. Bu, çok uzaktan gelen hayaletimsi bir ısıklık ve bir davulun ritmik sesi idi.

“Ne olursa olsun,” dedi kurbağa, “Sıçan Manny’den daha kötü olamaz. Hadi devam edelim.” Babayı kurdu ve ikisinin yanında hoplayarak ilerlemeye başladı. Böylece üçü, şimdi daha yakından gelen flüt ve davul sesinin olduğu yöne doğru yürümeye devam ettiler. İleride, ağaçların gölgeleri arasında soluk, loş bir yeşil ışık önce parladı sonra kayboldu. Sonra yeniden parladı. “Tilki ateşi işareti,” dedi Kurbağa. Durdu ve fare ile yavrusunu da durmaları için yere yatırdı. “Bunu daha önce görmüştüm,” dedi, “ve bu güzel kokuyu da koklamıştım. Önümüzdeki şey...” Yavrusunu da peşi sıra sürükleyen bir orman faresi hızla geçerken yana sıçradı.

“Savaş!” diye bağırdı.

Davulun sesi şiddet dolu bir tonda yükseldi. Şimdi artık ıslığının sesinin, bir kamış düdüğün eşlik ettiği, küçük keskin seslerce söylenen tiz bir şarkı olduğu fark ediliyordu:

*İleri sivri fareler, toprak için!
Zafer tacını takmaya!
İleri sivri fareler, şöhret ve zafer için!
Haydi kahramanlar, savaşa!*

“Sivri fare nedir?” diye sordu yavru fare.

“Fareye benzerler,” dedi Kurbağa, “ama kuyrukları daha kısa, burunları daha sivridir. Çok ama çok küçüktürler ve kana susamış olurlar. Sürekli yerler, savaş olduğunda daha da çok yerler.” Babanın anahtarı dönüşünü tamamlamıştı. Kurbağa onları tekrar ayağa kaldırdı. Sivri fareler ordusu 100 merteden daha uzakta değildi. Fosforlu ışıkla işaret göndermiş olan gözcü de onlara katılmak için uzaklaştı. Kurbağa uzaklaştıkça küçülen, belirsizce sağa sola hareket eden tilki ateşine baktı.

“Uzağı pek iyi göremezler,” dedi, “Bizi de henüz görmediler. Sanırım uzaklaşacaklar, umarım öyle olur. Galiba yiyecek takımıydı bunlar. Bu yüzden o fare o kadar hızlı koşmuştu. Her neyse, zaten metalleri yemezler.”

“Kurbağaları yerler mi?” diye sordu yavru fare.

“Yakaladıklarında evet,” dedi Kurbağa.

Sivri fareler ay ışığında ilerlemeye devam ettiler. Babasının omuzları üzerinden bakmakta olan yavru fare, beyaz karın üzerinde siyah bir karaltı oluşturmuş, sivri uçlu ufak mızraklar taşıyan küçük bir grup gördü. Şarkı durdu, fakat gözcü durumu bildirirken davul ve flüt sesleri devam etti.

“Mızrakların ucu zehirli,” dedi Kurbağa.

“Dikkatli olun,” dedi yavru fare, “çok yaklaşmayın.”

“Geriye de gidemeyiz ama,” dedi Kurbağa, “orada da Sıçan Manny var.”

“İyi akşamlar!” dedi Sıçan Manny kısık bir sesle. Fili arkasındaki çalılığa bırakmıştı. Avına sessizce saldırmaması daha iyi olacaktı. “Gelecekte endişe mi ediyoruz?” dedi, “Ne tarafa gideceğimizi mi düşünüyoruz?”

Yolları kesiştiği sürece onlarla birlikte seyahat etmeye söz verdiğini anımsayan Kurbağa, şimdi artık yollarının ayrılması gerektiğine karar verdi. Arkadaşlık soylu bir şeydi, ama hayat da tatlıydı. Böylece Sıçan Manny’i görmek için gölgelikten zıplayarak çıktı. Ondan, öfkesini kendisinden uzaklaştıracak yumuşak bir cevap almayı umuyordu.

Sıçan Manny kararsızdı. Kurbağa ona bir şey yapamazdı, ama yine de tedirgindi. Falcılardan her zaman az da olsa korkmuştu. Sadece onun kötü ya da iyi şans getiren bir büyücü olmasından değil, aynı zamandan cüssesinden de korkuyordu. Biraz daha yaklaştı ve kurbağaya bakarken onun hemen arkasındaki yavru farenin de kendisine bakmakta olduğunu gördü. Gökyüzü camdan gözlerinden yansıyor. Sıçan Manny tuhaf bir gücün onu baba ve oğula çekmekte olduğunu fark etti. Sanki ondan istenen bir şeyler vardı ve bunu hissederken az kalsın onlara hadlerini bildirmeyi unutacaktı. Başını salladı ve yerden bir taş aldı. “Kenara çekil Kurbağa,” dedi, “arkadaşlarına günlerini göstermem gerekiyor.”

Sıçan Manny’yi yatıştırmanın bir yolunu bulmak için beynine işkence etmekte olan Kurbağa ani bir hareketle öne atıldı. “İzin ver de falına bakayım.”

Sıçan Manny avcunu uzattı ve güldü. “Bak bakalım,” dedi, “muhtemelen bu topluluğun geride kalan tek üyesi ben olacağım.”

Kurbağa gülümseyerek yaklaştı, ama ne sıçannın pençesine baktı ne de planlamış olduğu o yatıştırıcı sözleri söyleyebildi. Bunun yerine kendini Sıçan Manny'nin gözlerinin içine bakarken buldu. Falcının zihnine belirsiz, gizemli sözler dolmuştu. İstemese de o geniş ağzı açıldı ve sözler ağzından döküldü. *“Bir köpek yükselecek,”* dedi, *“bir sıçan düşecek.”*

Sıçan Manny sanki biri vurmuş gibi geriye zıpladı. *“Bu söylediklerin de ne anlama geliyor,”* diye hırladı.

Sözlerinin ne anlama geldiği hakkında hiçbir fikri yoktu Kurbağa'nın. Umrunda da değildi. Tüm kalbiyle bir daha asla gözlerini fare ile yavrusunun üzerine dikmemeyi diledi ve o sırada ağzı bir kez daha açıldı ve çok uzaklarda bir yerlerde aynı sözleri tekrar ettiğini duydu, *“Bir köpek yükselecek, bir sıçan düşecek.”*

“Dediğin gibi olabilir,” dedi Sıçan Manny. Öfkesinden korkusunu unutmuştu. *“Ama önce sen düşeceksin. Sen ve mekanik arkadaşların. Şimdi boynunuzu koparacağım sizin.”*

“Elbette” dedi Kurbağa, *“neden olmasın?”* Üzgünce başını eğdi. Sonra sırtını Sıçan Manny'ye dönerek ileride, sağa dönmüş, yürüyüşe geçmek için hazırlanmakta olan sivri farelere baktı. Ay ışığında, mızrakların ucuna gevşekçe asılmış, paçavra halindeki köstebek kürkünden bir flama görölüyordu. Kurbağa içini çekti ve kürkü şimdi bayrak olmuş köstebeğin son düşüncelerinin neler olduğunu merak etti.

“Boşuna yardım aramak için bakma,” dedi Sıçan Manny. *“Birbirinize söylemek istediğiniz bir şey varsa şimdi tam zamanı.”*

“YİYECEKLER!” diye bağırdı Kurbağa, “ORDU İÇİN TAZE ET! TABUR İÇİN YİYECEKLER! TAM BURADA!”

“Yiyecekler!” diye bir bağırtı koptu karın öbür tarafından. Küçük kara kütle olduğu yerde çark edip ileri doğru yürüyüşe geçti ve sayıları giderek artmaya başladı. Bütün mızraklar tek bir yönü işaret ediyor ve mızrakların ucundaki flama açlığın doyurulmamış işareti gibi dalgalanıyordu.

Sıçan Manny tabanları yağlarken “Yemeğe kalsaydın!” diye ısrar etti Kurbağa. Fakat isteği kursağında kalmış sıçan cevap vermedi. Hayatı tehlikede olduğu için koşup ağaçların arasındaki karanlıkta gözden kayboldu. Bu sırada falcının ve baba ile oğulun üzerinde bir misk kokusu dalgalandı.

“Kurbağa Amca!” diye haykırdı yavru fare, “sivri fareler seni yiyecek!”

“Sıçan Manny’nin yemesinden iyidir,” dedi Kurbağa. Arkadaşlarını ele vermeyi düşünürken kendini ele vermişti ve şimdi sakın ve teslim olmuş bir halde bekliyordu. Bu sırada sivri fareler hızlı bir şekilde gelip önünde durmuşlardı. Gözleri iyi görmeyen iki üç tanesi gelirken fare ile yavrusuna çarpıp onları yere düşürmüştü. Hepsi de zayıf ve aç görünüyordu. Ne gelirse gelsin yemeye karar vermiş bir şekilde çenelerini oynatıyorlardı.

“Gerçi...çok sert,” dedi burnunu ovuşturmakta olan. Baba fareye çarptığı için burnu zedelenmişti.

“Onu yemekhane için saklayalım,” dedi kurbağaya çimdik atmakta olan diğeri. “Gayet iyi görünüyor. Etine dolgun ve lezzetli. Güzel kokuyor.”

“Gerçekten öyledir,” dedi bir başkası. “Bir kurbağam vardı. Kurbağalar iyi olur.”

O sırada kendini beğenmiş bir onbaşı gözüktü. Kurbağaya baktı ve fare derisinden yapılmış torbasından bir saman çöpü çıkardı. “Bir kurbağa,” dedi çöpe dişleriyle bir çentik atarken, “iki...bu ikisi de ne?”

“Fare,” dedi kurbağa.

“Hiç şu ana kadar yediğim fareler gibi kokmuyorlar,” dedi onbaşı. Çetelesine bir iki çentik daha attı. “Kim seni ele verdi bu arada?”

“Kader,” dedi kurbağa.

“Kimseye güvenemezsin,” dedi onbaşı. Saman çöpünü bir kenara koydu ve tutsakları koruma görevlisine teslim etti. “Her şey hazır,” diye rapor verdi yemek bölümünde görevli olan çavuşa.

“Gidelim öylesye,” dedi çavuş. “Ayrıca daha fazla flüt ve davul sesi de istemiyorum. Sınıra çok yaklaştık.”

“Erzaklar, sıraya dizilin!” diye bağırdı onbaşı. Kurbağa ve fare ile yavrusu aceleyle sıranın en önüne getirildiler. Onların arkasında bir grup tutsak orman faresi bir yandan ayaklarını sürüyerek yürüyor, bir yandan da ağlıyordu.

“Kesin sesinizi,” dedi koruma görevlisi orman farelerine. “Yoksa şu mızrakla işinizi görürüm, siz de dünyaya elveda dersiniz.”

“İleri, hücum!” diye haykırdı çavuş. Elinde tilki ateşi olan gözcü hızlıca önden seğirtti. Sancağı taşıyan asker, cılız flamanın altında cesurca yürümeye başladı. Taburdaki askerler, mızraklarını omuzlarına aldılar ve kısa kuyruklarını sallayarak yürüyüşe geçtiler. Bu büyük kara gölge uygun adımlarla ay ışığındaki karlı alanda ilerlerken erzakları da önü sıra itiyordu.

Yavru fare geriye doğru giderken davulcu çocuk ile yüz yüze geldi. “Bu gerçek bir savaş mı?” diye sordu küçük askere.

“Elbette öyle,” diye yanıtladı sivri fare. “Bizim yurdumuz avlanmaya açıldı, bu yüzden biz de onlarınkini almak için akarsuyun kenarında onlarla savaşıcağız.”

“Ya da tam tersi,” dedi flütçü. “Duyduğum kadarıyla aslında onların yurdu avlanmaya açılmış ve onlar da bizimkini işgal etmiş.”

“Peki yurt nedir?” diye sordu yavru fare.

“Ne demek ‘yurt nedir?’ ” dedi davulcu çocuk. “Yurt yurttur, hepsi bu.”

“Erzakların yurdu olmaz,” dedi flütçü.

“Biz yakaladıktan sonra,” dedi davulcu. “Daha öncesinde vardı. Herkesin yurdu vardır.”

“Bizim yoktu,” dedi yavru fare.

“Niye erzak olduğunuza şaşmamalı,” dedi küçük sivri fare. “Yertsiz yırtsuz olmak da nasıl bir talihtir?”

“İyi de yurt nedir?” diye yeniden sordu yavru fare.

“Yurt senin yerindir,” dedi davulcu. “Orada her şey tam kokar. Orada gece gündüz, saklanılacak yerleri ve kaçış yollarını bilirsin. O, senin uğruna savaştığın ya da babanın uğruna savaştığı şeydir. Orada kendini güvende ve güçlü hissedersin. Ve orası, savaştığında kazanacağın yerdir.”

“Bu *senin* yurdun,” dedi flütçü. “Başkasının yurdu da başkadır. Sen orada kendini hasta ve korkmuş hissedersin; oradan kaçmak istersin. Orası genellikle karşı tarafın kazandığı yerdir.”

Baba, bir utanç dalgasının altında ezilirken sessizce yürüdü. *Yertsiz yırtırsuz olmak da nasıl bir talihtir!* Bu sözü kendi kendine tekrar etti ve küçük sivri farenin haklı olduğunu anladı. Gerçekten de bu nasıl bir talihti! Şimdi oğlunu ve kendini düşününce, bütün dünyanın aslında başkalarının yurdu olduğunu daha iyi anlıyordu. Öyle bir yurt ki başkası sizi kurmadıkça üzerinde yürüyemiyordunuz bile. Yürümeye devam ederlerken kurbağa onu yeniden kurdu ve baba, sırtındaki anahtar çevrilirken sanki bir bıçağın, yarasının içini deştığını hissetti.

Bir süre kimse konuşmadı. Orman fareleri sessizce ağlıyor, sivri farelerin buzlanmış kar üzerindeki ayak sesleri duyuluyordu; kurbağa zıpladıkça kibrit kutusu çingirdiyor, fare ile yavrusunun adım atarken çıkardıkları gıcırdama sesi, motorun uğultusuna eşlik ediyordu. Bütün tabur, her an bir tehlikeye maruz kalacak olmanın gerginliği içinde yürümeye devam ediyordu. Mızraklar yanlışlıkla birbirine çarptığında sivri fareler hemen etrafı koklamaya, arkalarına ya da çayırılığın kenarındaki ağaçların gölgeliklerine bakmaya başlıyorlardı.

“Neredeyiz şu anda?” dedi onbaşı uzun burnunu endişeyle hareket ettirerek.

“Neredeyse vardık, sanırım,” dedi çavuş. Askerler bu yoldan daha önce geçmemişlerdi ve onlara yol gösterecek ne bir iz ne de bir gözcü vardı. Çavuş yön duygusuna güveniyordu. Askerlerini daha iyi koku alabilecekleri bir yere getireceğine inanmasını sağlayan da bu yön duygusuydu.

“Karargaha ne zaman dönüyoruz?” diye cılız bir sivri farenin sesi geldi sıranın içinden.

“Hemen yiyelim!” diye bağırdı biri.

“İşini bitirin,” dedi çavuş hemen huzursuz bir şekilde.

Kurbağa tek laf etmeden sabırla zıplamaya devam ediyordu. Bildiği kadarıyla ölüme doğru giden bir zıplayıştı bu. Kendinden nefret ediyordu. Düşmanları tarafından erzak olarak taşınmaya değil, hep başkası tarafından yenmemeye dikkat ederek bu yaşa erişmişti. Yine de korkusunu yendi ve karşısına çıkabilecek kaçma fırsatını değerlendirmek için gözünü dört açtı.

Önünde yürümekte olan fare ile yavrusunun ayak izlerine baktı ve babanın ayaklarından birinin diğerine göre daha eğik olduğu için düzgün yürüyemediğini fark etti. O uzun yürüyüş boyunca hep sola doğru dönüş yapmış ve sıranın başında olduğu için ordunun yolunu şaşırmasına neden olmuştu. Tedirginlik duygusu şimdi yavaş yavaş bütün orduyu sarıyordu.

“Bu çok tuhaf,” dedi davulcu. Yine de askerce davranarak beş santimetreden yukarda durmamaya özen gösterdi. Çevrelerindeki ay ışığıyla aydınlanmış çayırlik alan bir anda çok geniş ve tehlikeli gözüküyordu. Titreyen pençeleri elinde olmadan davula vurarak ses çıkardı.

“Bence de,” dedi flütçü. “Ve neden biliyorsun, ben de biliyorum; çünkü kaybolduk, *onların* yurdundayız.” Endişeleri böyle dile gelince sancak taşıyıcısı, çavuş ve onbaşı durdular. Onlar durunca askerler de düzensizce, her biri önündekine çarparak durmaya başlamıştı. Keşifleri gittikçe kısalan gözcü sanki birbirlerine lastik bantla bağlıymışçasına gerideki tabura işaret verdi ve tilki ateşini aceleyle kara gömerek söndürdü.

Flütçüden dolayı oğlunu ileri doğru itemeyen baba da yayı boşalasıya kadar olduğu yerde adım atmaya devam etti.

“Korkuyor musun?” diye sordu davulcuya yavru fare.

“Ben mi korkuyorum? Kesinlikle hayır!” diye belirtti genç asker. “En azından korkacağımı *sanmıyorum*. Aslında bu benim ilk savaşım.” Rüzgar tarafındaki çalılığın örttüğü küçük bir çukurdaydılar, bu yüzden de sesleri tuhaf bir şekilde yüksek çıkıyordu. Herkes susmuştu.

“Ne olacak Kurbağa Amca?” diye fısıldadı yavru fare.

“Bilmiyorum,” dedi Kurbağa. “Fakat kaçmak için gözünüzü dört açın.”

“Savaş,” diye mırıldandı baba. “Çöp tenekesi, atık alanı, cinayet, soygun ve savaş.”

“Kapa çeneni,” dedi onlardan sorumlu olan koruma görevlisi. Ama hemen sonra soluğu kesildi ve sırtına saplanmış bir mızrakla yüz üstü düştü.

“Pusuya düşürüldük!” diye bağırdı çavuş. “Birinci müfreze, sağ kanattan hareket geçin. Diğerleri geride kalsın ve savunma durumuna geçsin! Flütçü, Tehlike sesi ver!”

Fareler çalılık yönünden gelebilecek bir saldırıya karşı hazırlanırken, sivri farelerin yaydığı o güzel koku da yeniden kendini göstermişti. Küçük flütçü ay ışığının aydınlattığı çayırılığın öte tarafına tehlike işareti vermeye başladı ama kısa bir süre sonra gelen bir mızrak işini yarım bırakmasına neden oldu. Davulcu hemen onu ayağa kaldırdı ve böylece ay ışığında bu güçlü tehlike sesi titrek bir tonda da olsa yeniden yükseldi. Ama biraz sonra davulcu da boğazına saplanan bir mızrakla düşünce

flütçünün sesi iyice kesildi. Son bir kez “Sivri fareler, ileri!” diye bağırarak istedi ama nefesi yetmedi, ağzından tek bir sözcük bile çıkmadan öldü.

“Geliyorlar!” diye bir çığlık attı çavuş ve hemen sonrasında düşman fareler “Bizim! Bizim! Bizim!” diye haykırarak hücumla geçtiler.

“Şimdi!” dedi kurbağa, babaya. Eğilerek ve hızlıca hareket ederek yerde kara saplanmış üç mızrağı çıkardı. Birini kendi aldı, diğer ikisini de babanın kollarına, uçları yavru farenin omzuna oturacak şekilde yerleştirdi. Tam kaçışları için babanın anahtarını kurmak üzereydi ki yavru fareyle göz göze geldi. Çevrelerinde savaşın acı çığlıkları yükselirken kurbağa bir an sessiz bir gücün kendisini durdurduğunu hissetti. Sonra yavru farenin istyeyip de söylemeye cesaret edemediği şeyin ne olduğunu anladı. Kısa bir tereddütten sonra ölümüne savaşan sivri farelerin arasına daldı, ceviz kabuğundan yapılmış davulu küçük askerin üzerinden çıkardı ve sağ salim geri dönüp davulu yavru farenin boynunna astı.

“Bizi izleyin!” diye bağırdı baba hemen arkalarında saklanmakta olan tutsaklara.

“İleri fareler!” diye haykırdı yavru fare de. Boynundaki davulun, sesini gürleştirdiğini hissetti.

Orman fareleri inildemeye devam ederek onları takip ettiler. Bu sırada gelen mızraklar baba ve yavru farenin üzerinden uçarak geçmişti. Bunu fark eden orman fareleri tam zamanında yere doğru eğilmeyi başardılar. Kurbağa verdiği mücadeleyle kendisini engellemeye çalışan sivri fareleri

püskürtmüştü, ama zaten her iki taraf da kendini savaşa o kadar vermişti ki kaçan yiyecekleri görmüyorlardı bile.

Çayırılığın kenarındaki ağaçlık alana varınca orman fareleri evlerine gitmek için dağıldılar. Kurbağa soluk soluğa kalmıştı. Elindeki mızrağa dayanıp bir süre soluklanırken fare ile yavrusu, babanın yayı durasıya kadar yürümeye devam ettiler. Arkalarında, karın üzerinde sivri farelerin ve orman farelerinin cesetleri vardı. Ağızları attıkları son korku ve öfke çılgılığıyla açık kalmış, kapanmamış gözleri ay ışığında hızla donuklaşmaya başlamıştı. Yavru fare babasının omuzları üzerinden ölülerin hayret verici sessizliğini gördü. Babası ise taşıdığı mızraklara baktı; onların üzerinde düşmanlarının ağırlığını hissetmişti ve hayatında ilk defa özgürlüğü için dövüşmenin nasıl bir şey olduğunu anladı.

“Bakın!” dedi Kurbağa. Akarsuyun ve çayırılığın karşısında ordular birbirine yaklaşıyordu. Zafer için haykırmakta olan sivri fareler tehike işaretini duyunca harekete geçmişlerdi. İki ordu karla kaplı çukurluk alanda siyah bir leke oluşturacak şekilde karşı karşıya gelmişti. Ölüler ve ölmekte olan yaralıları bu sefer de yeni bir saldırı ve geri çekilme dalgasıyla bir kez daha çığnıyorlardı.

“Bizim! Bizim! Bizim!” diye ritmik bir sesle bağırıyordu topraklarını savunanlar. Sivri fareler ise zaman zaman geri çekilseler de yeniden saldırıya geçiyor, “İleri! İleri! İleri!” diye haykırıyorlardı.

Kurbağa ve fare ile yavrusu ağaçlık bölgeden savaşı izlerken, iki çakal sıçrayarak çukurun diğer kenarına geldi. Kıvrak ve güçlüydüler; koştuklarında ay ışığının arasından gökyüzüne doğru kayıp gidecekmiş gibi görünüyorlardı.

Durdular ve koklamaya başladılar. Farelerin kokusunu içlerine çekerken başları bir yılan gibi hareket ediyordu.

“Burayı seveceğini biliyorum,” dedi dişi olan, erkeğe. “Geçen gece buraya geldim. Gerçekten şirin, hoş bir çukur. Her zaman iyi bir şeyler bulabiliyorsun. Hımm! Şu sivri fareleri bir kokla!”

“Bilemiyorum,” dedi erkek. “Öğle yemeğinde de sivri fare yemiştım.”

“Seni memnun etmenin imkanı yok,” dedi dişi. “Şunlara bak, küçük dostlarımız nasıl da öfkelenmişler.” Aşağıda, iki ordu ölü ve yaralıları kendi tarafına sürüklerken ay ışığı da gölgelerini kan lekeleriyle kaplanmış karın üzerine doğru uzatıyordu. Küçük ayakları, parlayan karlı alanda pek de bir iz bırakmıyordu. “Bak,” dedi dişi, bu sırada iki ordu saldırmak için tekrar karşı karşıya gelmişti, “sıra halinde nasıl da düzenli dizilmişler öyle.”

“Tamam, pekala,” dedi erkek. “Hadi yiyelim şunları. Bu konuda daha fazla tartışmak istemiyorum.”

Çakallar, aç gölgeler gibi çukurluk alana kaydılar. Aşağı inince adeta ışık hızıyla sağa sola saldırdılar. Pençelerinden her iki ordudaki farelerin kanları damlarken, mutlu bir şekilde gülümsüyorlardı. Tek bir fare bile kaçamamıştı. Kan susuzluğunu gideren iki çakal sıçrayarak uzaklaştı. Geride karın üzerinde oraya buraya saçılmış yığın halinde küçük cesetler bırakmışlardı.

“Burası *güzel* bir yurt,” dedi dişi olan. “Şu ana kadar sahip olduğumuz en güzel yurt hatta. Bir süreliğine buraya yerleşmek hiç de fena olmaz.”

“Kötü değil,” dedi erkek. “Kötü bir yurt diyemem. Evimizi buraya kurabiliriz.” Koşmaya ve bir yanda da birbirleriyle oynamaya başladılar. Kafaları birbirine o kadar yakındı ki tam o sırada ay ışığının içinden birdenbire fırlayıveren yırtıcı bir baykuş pençeleriyle ikisinin de beynini dağıtıverdi.

“Benim yurdum,” diye hırıldadı çakalların hala hareket etmekte olan cesetleri üzerinden ağırca yükselerek. “Bir taşta iki kuş! Hanım buna kesinlikle inanmayacak. “Evvete fennim!” diye kıkır kıkır güldü. “Tam topraklar elden giderken bu gerçekten muhteşem oldu!”

Gökyüzünde uçarken, arkasındaki topraklar ay ışığındaki gümüş bir parıltı gibi akıp gitti. Çayır Ortaklığı ve Güven Şirketi’nin üzerinden uçtu; ormanın ilerisindeki topraklardan; atık alanındaki işaret ateşlerinin ve mekanik oyuncakların bulunduğu bira kutularından oluşmuş sokağın üzerinden; yarı kırık atlıkarıncanın vals yaptığı sıçanların panayırının, yeni çöp tepelerinin üzerinden ve çatısı ezilmiş, bacası yıkılmış, pek çok yeri yanarak o eski güzel görünüşünü yitirmiş, hanıfendileri ve beyefendileri tarih olmuş oyuncak evin yıkıntısının üzerinden uçtu.

Etrafta bir tehlike görmeyen kurbağa ve fare ile yavrusu, ağaçlık alanı terk edip çayırılığın sonundaki ırmağın ötesinde yer alan çam ormanına doğru gitmek için yola çıktılar. Irmağa ulaşip onu takip ederlerken kara ağaçların arkasına sinmiş dolunay da sarı bir göz gibi onları izliyordu. Kurbağa zıplarken karları yavaşça dövüyor, üzerindeki kibrit kutusu tıkırdıyordu. Oyuncakların mekanizması vızıldadı; fare ile yavrusunun metal

ayakları karda sürtünerek ve kayarak ilerleyebiliyordu. Nehir hemen yanlarında, buzun altında şırıl şırıl akmaktaydı.

Oğlunu n sıra iterken “İleri fareler!” diye mırıldandı baba kendi kendine. Krk kaybolduğu, giysileri mızraklarla parçalandığı için çıplak metal teni ay ışığında parıldıyordu. Oğlu da tıpkı bir savaş yorgunu gibi göğsündeki davulun çıkardığı sesi dinliyor, ama sessizce geriye doğru yürüyordu.

“Nehrin öbür tarafında am ağaçları var,” dedi Kurbağa. “Buradan geçebiliriz.” Baba ile yavrusunun aşağı inip buzun üzerinde durmasına yardım etti.

“Kader karşınıza pek çok nehir çıkaracak...” diye başladı, ama cümlesini tamamlayamadı. Konuşurken sanki bir fırtına esiyormuş gibi yanında aniden iki kanat belirdi; yırtıcı baykuşun eşinin pençeleri arasında nehrin üzerinde havalandı. Bu sırada fare ile yavrusu yere yuvarlanmış, falcının madeni parasının yanlarındaki buzun üstüne düşerken çıkardığı sesi duymuşlardı. “İyi şanslar!” dedi arkadaşları ve aynı zamanda yavrunun amcası olan kişi derin, zgn bir ses tonuyla. Böylece kurbağa, ay ışığının içinde süzülerek kaybolup gitti.

Sıçan Manny, sivri farelerin savaştığı çukurluk alana vardığında şafak sökmek üzereydi. Zehirli mızraklardan kendisini korumak için iki küçük teneke kutuyu bozup kendisine kalkan yapmıştı, bu yüzden yavaş ve güçlükle ilerliyordu; şimdi de kurbanlarını sivri farelerden almak için gelmişti. Onun hemen arkasında fil, karda zorlukla yürüyordu. Tek gözünü Sıçan Manny’ye öyle dikmişti ki sanki onu ayakta tutan tek şey bu nefretti.

Sıçan Manny ölümlerin etrafındaki mızrap saplarının arasından yürüdü; oyuncak fareler ve kurbağadan bir iz bulabilmek amacıyla boş yere çevreye göz gezdirirken bir yandan da küfrediyordu. Yakınlarda gizlenen herhangi bir sivri fare olmadığına emin olunca üzerindeki tenekeden zırlı çıkardı; şal desenli elbiselerini düzelterip içinde bulunduğu durumu düşündü. “Pekala,” dedi sonunda, “buraya kadar geldiysem, geri dönmek olmaz. Hala nasıl yollarına devam edebiliyorlar, gerçekten çok tuhaf. Onları hadlerini bildirmek ne kadar harika olacak!” Filozofça içini çekip çakallardan arta kalanlarla akşam yemeğini yedi. Sonra filin kağıttan çantasına da yolculuğun ileriki saatleri için yiyecek bir şeyler doldurdu ve iz sürmeye devam etti.

Güneş yükselmişti. Kardaki mızraklar sanki güneş saati gibi gölgeleriyle saatin kaç olduğunu gösterirken kestane kargası savaş alanının üzerinde gözüktü. “SON DAKİKA!” diye bağırdı. “ÇAYIRLIKTAKİ SINIR SAVAŞININ SONUCU...” Sözüünün burasında durup alçaldı. Etrafa bakarken kimin kazanıp kimin kaybettiği konusunda kafası karışmıştı. “ZAFER!” diye sonuçlandırdı bağırışını. Sesinin tonundan memnun olmuşçasına başlığı genişletti. “ZAFER! ZAFER! ZAFER!” diye bağırarak mesaisine başlamış oldu.

Aşağıdaki savaş alanında iki teneke kutu güneş ışığında parılıyordu. Bunlardan birinin üzerindeki kağıt parçası sabah rüzgarında tıpkı bir flama gibi dalgalanmaktaydı. BONZO KÖPEK MAMASI yazıyordu kağıdın üzerinde. Yazının altında, aşçı şapkası giymiş siyah benekli, küçük beyaz bir köpek resmi vardı. Köpek, elindeki tepside taşıdığı daha küçük bir başka BONZO tenekesinin üzerindeki kendi resmine gülümsemekteydi.

Fare ile yavrusu buzun üstünde düştükleri yerde yatmaktaydılar. Babanın bacakları kurulu olmadığı için yavaşça ileri geri hareket ediyordu.

“Kurbağa Amca gitti!” dedi yavru fare ağlayarak. “Niçin gitti?”

“Baykuşun biri onu yakaladı, tıpkı çakalları yakaladığı gibi” dedi baba. “Sözünü tuttu ve elinden geldiğince bize rehberlik etti. Şimdi kader yollarımızı ayırdı, bir kez daha tek başımıza kaldık.” Sıçan Manny ile karşılaşmak için yine tek başımıza, diye düşündü konuşurken. Er ya da geç sıçan karşılarına bir kez daha çıkacaktı, bundan emindi. Onun o ateş saçan gözlerini, sanki şimdi karşılarındaymışçasına görüyordu. Onun falcıya alçak bir ses tonuyla söylediği söz bir kez daha kulağında çınladı, “Kenara çekil, arkadaşlarına günlerini göstermem gerekiyor.”

Baba, oğluna daha fazla bir şey söylemedi. Gece boyunca sessizce yattılar. Rüzgar çam ağaçlarının kokusunu getirdiğinde bir daha asla altında dans edemeyecekleri o Noel ağacını anımsadılar.

Güneş yükselirken, “Perde Bir, Sahne Bir,” dedi cırtlak bir ses nehrin karşı tarafından. “*Bir gölün dibindekiler: çamur, balçık, çerçöp ve su bitkileri.*”

“Bu beni mahvediyor,” dedi daha net gelen ikinci bir ses. “Gerçekten *derin*. En derin duygulara sahip olanı.”

“Yardım isteyecek miyiz?” diye sordu yavru fare, babasına. “Bize zarar verecekmiş gibi görünmüyorlar.”

“Şansımızı denemek zorundayız,” dedi babası. “İmdat!” ikisi de ince, cılız sesleriyle güçleri yettiğinde bağırdı. “İmdat!”

“Sahnenin ortasında dikey konumda, yarısı çamura gömülmüş iki teneke kutu durmaktadır,” diye devam etti cırtlak ses. *“Sahnenin geri kalanında bir kaya vardır.”*

“İmdat!” diye bağırdı fare ile yavrusu bir kz daha.

“Tekene kutuların birinden bir baş yükselir,” diye devam etti ses.

“Bekle bir dakika,” dedi diğer ses. “Bir şeyler duydum. Eğer bu tüfekli bir çiftçiye kaçmak için hazır ol.”

Büyük bir karga, çam ağaçlarının arasından çıkıp iyice duyabilmek için başını kaldırdı. Uzun, iyi görünümlü bir kuştı. Büyük, gösterişli siyah kanatlarını öyle bir kapatmıştı ki bu haliyle sanki omuzlarına dikkatsizce atılmış bir pelerini tutuyor gibi gözüküyordu. Karısının ve aktör arkadaşlarının hayranlıkla tanımladığı bir “görünüş”tü bu: Nerede olursa olsun, daima herkesten daha güçlü görünürdü. “Hareket edemeyen bir çift mekanik oyuncak,” dedi görünmeyen arkadaşlarına.

Baba ile yavrusunun buzun üzerinde yatmakta olduğu alana doğru alçaldı ve orada Kurbağa’nın düşürdüğü madeni parayı gördü. Bir ayağıyla tutup yazı tura attı ve sonra düşmekte olan parayı gagasıyla yakaladı. Gösterişli bir hareketle parayı ayağının üzerine koyup baktı. Kurbağa onu bir göletin dibinde bulduğunda altın kaplamaydı, ama şimdi aşınmış, orijinal hali

gitmişti. Paranın üzerindeki çemberin etrafında BAŞARACAKSIN yazıyordu. Çemberin içindeyse dört yapraklı bir yonca vardı.

“Üzülecek bir şey yok,” dedi Karga, fare ile yavrusuna. “Başaracaksınız. Burada öyle yazıyor.”

“Ne zaman?” diye sordu yavru fare.

Karga paranın öbür yüzüne baktı. Burada bir at nalı ile birlikte eksik bir mesaj vardı. ŞANSLI GÜNÜN...İçinden bir ip geçirmek için delindiğinden yazının geri kalanı yoktu. “Şanslı günün geldiğinde,” dedi Karga ve madeni parayı yavru farenin boynuna astı. Para, davulun üzerine denk geldiği için ses çıkarmıştı.

Sonra Karga onları aldı ve çam ağaçlarının olduğu yere geri döndü. İndiği yerin hemen yanında gösterişli bir bayan karga ile üç tane sığırcık kuşu vardı. Kumpanyanın diğer üyeleri kederli gözükken zayıf bir tavşan ve kolları olmayan bir hırka giymiş, boynuna yün bir atkı sarmış, rengarenk ama çirkin bir papağandı. Cırtlak bir sesle konuştuğunu duydukları kişi oydu. Çok önceleri adı Polly’di ve bir ev hayvanıydı. Fakat bir gün pencereyi açık bulunca özgürlüğe doğru kanat çırpmış ve kendine daha çok yankılanan bir isim seçmişti. Şimdiki adı Euterpe idi.

Kendisi de daha önce birkaç kez tutsak hayatı yaşamış olan Bayan Karga, onları karşılarken samimi idi. “En azından bir şey yemiyorlar,” dedi. “Kumpanyaya katılıp kendilerini kullanılabilir hale getirebilirler.” Daha iyi görebilmek için yavru fareye doğru eğildi. “Kurulduğunda ne yapıyorsun?” diye sordu. “Davul mu çalıyorsun?”

“Hayır,” dedi yavru. “Biz dans ederdik.”

“Ama Őimdi sadece yűrűyebiliyoruz,” dedi baba. “Arkamızıdaysa bir dűŐman son hızla bize yetiŐmeye alıŐıyor.”

“Hayat bűyle,” dedi Euterpe.

“Bir fok balığı arıyoruz,” dedi yavru fare.

“Bir sıçan da bizi arıyor,” diye ekledi baba.

“İki oyuncak fare bir fok balıęını arıyor ve bir sıçan tarafından takip ediliyor. Bu çok fazla.” dedi sıęırcıklar hep bir aęızdan. Gűlerken bir yandan da kanatlarını ırpıyorlardı. Papaęan dűŐűnceli gűrűnűrken Bay ve Bayan Karga da kakahalarla gűldűler.

“Burnunun űzerinde sarı kırmızı bir top vardı,” dedi yavru fare. “Ayrıca bir de fil arıyoruz. Bir aile kuracağız.”

“Műkemmell!” dedi sıęırcıklar.

“İhtimal dahilinde!” dedi Karga. Babayı kurdu ve arkasına geçti. “Pekala, gűrelim bakalım neler yapıyorsun,” dedi.

Fare ile yavrusu karın űzerinde bir sűre yűrűdűkten sonra bir aęaç dalına takılıp dűŐtűler. Kumpanya sessizce onları izlerken her ikisi de yerde uzanık vaziyette duruyor, babanın ayakları ileri geri oynuyordu. Gűkyűzű parlak ve soęuktu; karlar gűn ıŐıęında parıldıyordu. DonmuŐ nehrin űtesinden bir aęakakanın sesi geldi; rűzgar aęaçların arasında usulca esti. “Yardım edebilir misiniz?” diye seslendi baba. “Burada duramayız, yola devam etmemiz gerekiyor,” dedi.

“Dokunaklı,” dedi Karga. “ok dokunaklı.”

“Kesinlikle yetenekliler,” dedi Bayan Karda da fare ile yavrusunun kalkmasına yardım ederken. “Fok balığı ve fille ilgili

konuşmalarının üzerinde biraz çalışmak gerek, ama yürüyüşleri ve düşüşleri gerçekten de harikaydı. Belki de bir sonraki gösterimizde onları kullanabiliriz.”

Karga, baba ve oğlunu siyah kanatlarının altına aldı. “Deneyisel Sanat Tiyatro Grubu Gaklamaları Topluluğu’na hoş geldiniz,” dedi.

“Geçen yılki ismi Klasik Sanat Repertuarı Grubu Gaklamaları’ydı,” dedi Bayan Karga.

“Hareketlerinizdeki zamanlamaya dikkat etmelisiniz,” dedi Karga.

“Ama biz Deneyisel Sanat Tiyatro Grubu Gaklamaları topluluğuna girmek istemiyoruz,” dedi yavru fare. “Fok balığını bulmamız gerek. Bize onun burada olacağı söylenmişti. Burnunun üzerinde düzlük var.”

“Kim?” dedi Karga. “Ne düzlüğü?”

“Fok balığı,” dedi yavru fare. “Burnunun üzerinde düzlük olan bir fok balığı gördünüz mü?”

“Şu fok balığı!” dedi Karga. “*Mekanik* balık. Şimdi hatırladım.” Kanatlarından birini kaldırıp bir hareket yaptı. “Bir serçeyle birlikte akrobatik hareketler yapıyor muydu?”

“Evet, yapıyordu,” dedi yavru fare.

“Tamam,” dedi Karga. “Bu bizim Sanat Delileri Gaklamaları topluluğunda olduğumuz zamandı. Hatırladığım en iyi sezondur. Baştankara kuşlarından oluşan kıpır kıpır bir ekibimiz vardı. Onların olduğu şova herkes bayılıyordu.” Başını sallayıp gagasını açtı ve sonra sert bir şekilde kapadı.

“Onu nerede bulabiliriz?” diye sordu yavru fare.

“Onu Sıçan Manny’den almıştık,” dedi Karga. “Onun elinde böyle birçok mekanik oyuncak olur. Onu tanıyor musunuz?”

“Bizi izleyen kişi Sıçan Manny zaten,” dedi baba. “Bulduğunda da bizi yok edecek.”

“Eğer öyleyse o kadar da kötü olamaz,” dedi Karga. “Niye mekanik oyuncakları yok etmek istesin ki? Onları onarıp satar o, kendi kazancını yok edecek bir sıçan değildir. Örneğin biz bu fok balığı için ona üç çanta jelibon vermiştik; kırık bir oyuncak için oldukça iyi bir fiyattı. Demek istediğim iş iştir, gösteri işi bile

olsa. Üstelik jelibonlar yeniydi de, bir kamyonndan düşen kutudan çıkmışlardı.”

“Şimdi nerede o?” diye sordu yavru fare.

Karga umursamazca omuzlarını silkti. “Kim bilebilir ki? Turdayken bir yerde onu gezici bit sirkine sahip bir tavşana satmıştım.”

“Ne karşılığında?” diye sordu yavru fare.

“Bir oyuncak bebeğe ait çift paten ve bir jiroskop karşılığında,” dedi Karga. “Hadi millet, devam edelim. *Köpeği* tekrar etmenizi istiyorum, en baştan.”

“Bize yardım etmeyecek misin?” diye yalvardı baba.

“Bak,” dedi Karga, “şimdi biraz sakinleş, bu meseleyi daha sonra konuşalım. İnan bana, burada güvendesiniz. Benimle birlikteyken kimse sizi rahatsız edemez.” Bir boksör pozu takınarak yüzünü sertleştirdi, yumruğunu sertçe vuruyormuş gibi yaptı ve sonra babanın pençesini hafifte dürtüp kumpanyaya döndü. “Pekala,” dedi, “hadi başlıyoruz.”

“Bu akşam *Görünen Son Köpek*’i sergilemek istediğine emin misin?” dedi Bayan Karga.

“Elbette, kesinlikle eminim,” dedi Karga. “Sahip olduklarımız arasında en heyecan verici olanı. Yeni ve son derece eğlenceli. Ayrıca bir mesaj içeriyor.”

“Hangi mesajı?” dedi Bayan Karga.

“Bilmiyorum,” dedi Karga. “Ama bir mesaj içerdiğini biliyorum. Asıl önemli olan da bu.”

“*Dağ Sıçanının İntikamı* bence daha iyi bir seçim olur gibi,” dedi Euterpe. Kumpanyanın ilham perisi olmayabilirdi ama belleği olduğu kesindi. Çünkü sahneledikleri her oyunu hafızasında tutardı. “*Dağ Sıçanı* gibi bir konuda hata yapmazsın,” diye ileri sürdü. Tilki ipotekle ev almalarını engellediği için bütün aile yurtlarını kaybediyordu ve tilki hepsini de kapı dışarı ediyordu.”

“Yine yurt meselesi,” dedi baba. “Bir yerimiz olmadığı sürekli hatırlatılmak zorunda mı?”

“Eğer oyuncak evi bulabilirsek orası bizim yurdumuz olur,” dedi yavru fare. “Olmaz mı baba?” Boyundaki madeni parayı tutan ipin ağırlığını hissetti. “Belki de başaracağız,” dedi, “belki de şanslı günümüze yakında kavuşacağız.”

Bu sırada Euterpe, *Dağ Sıçanının İntikamı*’nın üstün niteliklerini saymaya devam ediyordu. “*Bankacı Bay Tilki!*” diye ezberden okumaya devam etti. “*İhaneti, dört bir tarafı keskin dişli çelik tuzaklarla dolu orman yolundan daha öldürücüydü. Vefasızlığı yepyeni bir tuzak hazırlıyordu bize!* Bu her zaman iş görür,” dedi.

“Bak Euterpe,” dedi Karga, “Sanat Gaklamaları Yönetmeni olarak sanatsal eserleri sergilemek istiyorum. Bu gece *Köpek*’i sergileyeceğiz. Pekala, Perde Bir, Sahne Bir, hadi başlayalım.”

“*Bir gölün dibindekiler,*” dedi cırtlak sesiyle Euterpe: “*çamur, balçık, çerçöp ve su bitkileri. Sahnenin ortasında dikey konumda, yarısı çamura gömülmüş iki teneke kutu durmaktadır. Sahnenin geri kalanında bir kaya vardır. Tekene kutuların birinden bir baş yükselir.* Bu, Furza’nın başıdır. Diğer kutudan

Wurza'nın başı yükselir. Gretch sahneye sağ taraftan girer ve kayaya doğru ilerler."

"Ne biçim bir oyun," dedi Gretch rolündeki tavşan. "Üçüncü perdeye kadar tek kelime etmiyorum. Yaptığım tek şey kayanın üzerinde oturmak."

Karga bakışıyla tavşanı susturdu ve Bayan Karga'ya döndü. "Pekala," dedi, "önce Furza konuşuyor. Bu sensin."

"Sonuncu ne?" dedi Bayan Karga Furza olarak.

"Sonuncu mu?" dedi Wurza rolündeki Karga.

"Sızan haberler," dedi Furza.

"Köpekler," dedi Wurza. "Çok köpek. Pek çok köpek. Aşırı pek çok köpek. Ayrıca bir sarsıntı ve bir çırpıntı."

"Neyin sarsıntısı ve çırpıntısı?"

"Hiçbir şeyin."

"Nerede, neredeydi tanrı aşkına?"

"Noktaların dışının dışının dışında."

Karga rolünün dışına çıkarak, "Ne diyorsun, sence yapıyı oluşturunabiliyor muyuz?"

"Hayır," dedi Bayan Karga. "Dürüst olmalıyım ki oluşturmıyoruz."

"Neyse, boş ver," dedi Karga. "Olduğu gibi devam edelim. Senin sıran."

"Noktaların neresinde?" dedi Bayan Karga.

"Noktaların dışının ötesinde..."

“Evet, evet. Devam et. Ötesinde?”

“Ötesindeki...”

“Durma...Ötesindeki...?”

“ÖTESİNDEKİ GÖRÜNEN SON KÖPEK!” diye bağırdı Karga. “Orada!” dedi karısına. “Görüyor musun, intikamını nasıl alıyor? Yukarı, yukarı, yukarı ve sonra Zonk! ÖTEDE GÖRÜNEN SON KÖPEK!”

“Evet, görüyorum,” dedi Bayan Karga. “Fakat ne demek istiyor?”

Karga, kanatlarını sanki bir pelerinmiş gibi açıp kapadı. “Ne demek *istemiyor!*” dedi. “Bunun sonu yok; devam ediyor, ediyor ta ki herhangi bir şey ve her şey demek isteyesiye kadar. Bu, senin kim olduğuna ve görünen son köpeğinin ne olduğuna bağlı.”

“ ‘ÖTEDE GÖRÜNEN SON KÖPEK,’ ” dedi yavru fare, babasına. “Nerede merak ediyorum.”

“Bilmiyorum,” dedi baba, “fakat bu sözler bana tanıdık geliyor, yarı unutmuş yarı hatırlıyor gibiyim. Neredeyse dilimin ucunda.”

“Sence tavşan ve bitin olduğu yerde mi?” dedi yavru fare. “Noktaların dışında fok balığını, fili ve oyuncak evi bulabilecek miyiz?”

“Yolumuza devam etmedikçe hiçbir şeyi bulamayız,” dedi baba, “ve bu gösteri bitesiyse kadar da şansımız olduğunu zannetmiyorum.”

Prova, bütün öğleden sonra sürdü. Bu sırada sığircık kuşları, çam ağaçlarının öte tarafında, doğal bir tiyatro oluşturan yarı eğimli alana sahneyi hazırlamışlardı. Gün batımına doğru kestane kargası “SANAT GAKLAMALARI SUNAR...” diye haykırdı, sonra “ne sunuyorsunuz?” diye gökyüzünden inmeden sordu.

“Zamanı gelince açıklayacağız,” dedi Karga. “Seyircinin buraya önyargısız gelmesini istiyorum.”

“...HARİKA YENİ OYUNUNU SUNAR,” diye bağırdı kestane kargası. “BANKA SOYGUNCUSU OYUNCAKLAR BU AKŞAM DRAMATİK BİR GÖSTERİYLE MERHABA DİYOR.” Ve Bay Karga’nın kendisini düzeltmesine fırsat vermeden oradan uzaklaştı.

“Adı duyulmamış bir çift için oldukça şatafatlı bir tanıtım,” dedi Karga. Görmüş geçirmiş bir kuş olarak, yeni ekibinin geçmişini sorgulamaktan kaçınmıştı.

“Bizim küçük bir kovalamacamız vardı,” dedi baba alaycı bir şekilde, ve o sırada Sıçan Manny’nin yüzü gözünün önüne geldi.

Akşam olup ay bal rengiyle çam ağaçlarının üzerinde kendini gösterdiğinde, karla kaplı eğimli alanda da kalabalık birikmeye başlamıştı. Kuşlar ve hayvanlar giriş ücreti olarak meşe palamutları, kayın ağacı meyveleri, tohumlar, kurtçuklar, zor günleri için biriktirdikleri turpları ve ölü böcekleri veriyorlardı. Sığircıklar teşrifatçı olarak yeni gelenlere yerlerini gösteriyor; içeri girenlerden eğlencenin başlamasını beklerken burun çekme, mırıldanma, kıkırdama, homurdanma sesleri yükseliyordu.

Kalabalık, eğimli alanda yarım daire şeklindeki bölümü tamamen doldurmuş, aşağıdaki sahneye bakmaktaydı. Seyircile-

rin her iki tarafında ve sahnenin arkasında çam ağaçları vardı. Sahnenin kırmızı renkli, paçavra halindeki kadife kumaştan perdesi, bu ağaçlardan iki tanesine asılıp gerilmişti. Fare ile yavrusu ve topluluğun diğer üyeleri seyircinin önüne bu perdenin arkasında sıyrılıp çıkmışlardı.

“Burası iyi bir ev oldu,” dedi Karga, tiyatro dolmaya devam ederken. “Çayırılığımızda Sanat için bir yer *var* artık. Gerçek bir ihtiyaç bu.”

“Evet, bir ihtiyaç, ama ne için?” dedi Bayan Karga. “Umut edelim ki *Görünen Son Köpek* için olsun bu ihtiyaç.”

Sığırcıklar bilet alma ve yer gösterme görevini bırakıp hızla sahnedeki topluluğa katılmışlardı; söyledikleri giriş müziği ay ışığı altındaki çayırılıkta yankılanıyordu. Seyirciler iç çekip geriye yaslandılar. Karga uzun adımlarla sahnenin önüne geldi ve büyük bir alkış alabilmek için kanatlarına genişçe açtı.

“Teşekkür ederim,” dedi, “teşekkür ederim. Bildiğiniz gibi Sanat Gaklamaları pek çoğumuzun hatırladığından daha uzun bir süredir ahlaktan ödün vermeyen aile eğlencesini en iyi şekilde temsil ediyor. Şu ana dek size klasik oyunları, kızlar korusunu sunduk; daima zamana ayak uydurduk ve en yeni ve hayati santsal çalışmaları sergilemek için çabaladık.” Durdu ve sesine daha ciddi bir ton verdi. “Bu akşam da,” dedi, “bu geleneğimize devam ediyoruz. Çağımızın en derin düşünürlerinden birinin en yeni çabasını takdim ediyoruz. Deneysel Sanat Tiyatro Grubu Gaklamaları gururla sunar: *Görünen Son Köpek*, üç perdelik bir traji-komedi. Yazan C. Serpentina.”

Konuşmayı takip eden alkışların arasında inilti ler yükseldi. Bir keseli sıçan oturduğu yerde huzursuzca kıpırdandı ve karısına, “korkarım bu ticaret demek oluyor,” dedi.

“Uyumamaya çalış, bu yeterli,” dedi kadın, sığır cıklar perdeyi açarken. Perdeler tamamen kalkınca sahnede iki büyük, paslanmış, bir zamanlar içinde greyfurt suyu bulunan teneke kutular gözüktü. İçlerinde Bay Karga ve Bayan Karga vardı, kafalarını siyah kanatlarıyla örtmüşlerdi. Sahnenin dışından, sahnede neler olduğunu açıklayan Euterpe’nin sesi duyuldu. *“Bir gölün dibindekiler,”* dedi cırtlak sesiyle: *“çamur, balçık, çerçöp ve su bitkileri. Sahnenin ortasında dikey konumda, yarısı çamura gömülmüş iki teneke kutu durmaktadır.”*

Seyirciler arasından öfkeli bir sansar kalkıp dişlerini göstererek homurdandı. “Bu saçmalığı siz izleyin!” diye bağırdı. “Biz sizin bu modern pisliklerinizin hiçbirini burada izlemek istemiyoruz!”

“Konuş be Alf!” diye seslendi arkadaşlarından biri ve bunun üzerine kalabalık arasında küçük bir uğultu yükseldi.

Bay ve Bayan Karga seyircilere aldırış etmeden, Wurza ve Furza olarak teneke kutulardan yavaşça başlarını çıkardılar. Tavşan, Gretch olarak sahneye girdi ve taşın üzerinde durdu. Hareketsiz kalmadan önce bir pençesini göz hizasına kaldırdı ve çevresine bakarak, sessizliğine derin bir anlam vermiş olmayı umut etti.

“Şu sahtekar tavşanı atın buradan!” bağırdı bir kirpi. “Baştankara’ları getirin!” Yanındaki arkadaşları kahkahayı patlatıp oyunu yuhalamaya başladılar ve bu sesler arasında aktörlerin

sesi Wurza'nın konuşmasına kadar duyulamadı. "Köpekler," dedi Wurza. "Çok köpek. Pek çok köpek. Aşırı pek çok köpek."

"İşte bu oyunun ne olduğunu gösteriyor," diye bağırdı öfkeden kudurmuş bir sansar. "Köpek fazlalılığı."

"Çayır şimdilik böyle bir şeye alışık değil," dedi karısına, yerel bir tarla faresi eleştirmen.

"Ormanlık da öyle," dedi karısı.

"Ayrıca bir sarsıntı ve bir çırpıntı," diye devam etti Wurza, öfkeli bir şekilde kalabalığı süzerken.

"Neyin sarsıntısı ve çırpıntısı?" dedi Furza.

"Hiçbir şeyin."

"Bu kadar yeter!" diye bağırdı Alf adlı sansar. "Hadi gidelim çocuklar!"

"Dikkat edin!" diye çığlık attı Bayan Tarla Faresi Eleştirmen, fakat çok geç kalmıştı. Sığircıklar tam zamanında havalanarak kaçabilmişlerdi, ama Bay ve Bayan Karga saldıran sansar sürüsünün arasında kalmıştı. Tavşan ölmüş, kanı ay ışığında parlayan karın üzerinde lekeler bırakmıştı.

"Bu tür gezici kumpanyalar bir şeyi nadiren *tamamlarlar*," dedi tarla faresi eleştirmen.

Bayan Karga kanatlarıyla sansarları sağa sola dağıtıp, "Serseriler! Siz sanatı hak etmiyorsunuz," diye bağırdı.

Karga emektar bir oyuncu gibi karısını ve kendisini savundu; ama saldırıyı tam olarak püskürtememişlerdi. "Gelin bakalım, hadi," dedi nefes nefese, "tıpkı bir grup ahmak gibi hareket ediyorsunuz."

Fare ile yavrusu kurulmamış bir halde hareketsizce bu felaketi izlerken Euterpe de bir dala konmuş kendi kendine öfkeyle söyleniyordu. “Bu Sanat Gaklamaları’nın sonu olacak,” dedi. “Birkaç dakika içinde deri, tüy ve kemikten başka bir şey kalmayacak.”

“Bir şeyler yapamaz mısın?” dedi yavru fare.

“Ne yapmamı önerirsin?” diye sordu papağan.

“Bizi kur ve sahneye çıkar,” dedi baba.

“Elbette,” dedi şaşırان Euterpe. “Neden olmasın!” Babayı kurdu ve başını sallayarak, onun oğlunu önü sıra itip karda yürümesini izledi.

Kargaların kariyerini sona erdirmek için canla başla mücadele eden sansarların galip geleceğinin belli olmaya başladığı bir sırada geriye doğru yürümekte olan yavru fare onlara çarptı. Baba ilerleyemese de olduğu yerde adımlamayı sürdürüyordu.

“Özür dilerim,” dedi yavru fare.

“Ne var?” dedi Alf.

Yukarıdaki alana sıra sıra dizilmiş olan kalabalık bu iki küçük figürü görmek için ayağa kalktı; bazı seyirciler kıkır kıkır gülmeye başlamıştı.

“Biz, efendim, bir fok balığı görüp görmediğinizi merak ediyoruz?” dedi yavru fare.

“Bir fok balığı mı?” dedi sansar.

“Evet, doğru,” dedi baba. “Bir fok balığı arıyoruz ve bir sıçan da bizi arıyor.” Bay ve Bayan Karga yattıkları yerden dikkat kesildiler. Üzerlerine abanmış acımasızca sırtıtmakta olan san-

sarlardan dolayı kanatları katlanmış, dua eder gibi sırt üstü uzanmışlardı.

“Fok balığı muhtemelen görünen son köpeğin ötesine ulaşmıştır,” dedi yavru fare.

“Sıçan da muhtemelen görünen son ağacın arkasına saklanmıştı,” dedi baba.

“Burnunun üzerinde kırmızı ve sarı bir top var,” dedi yavru fare.

“Fakat artık bir topu yok,” dedi baba ve bu sefer öncekinden çok daha güçlü bir kahkaha koptu kalabalıktan. Bay ve Bayan Karga aynı anda rahat bir nefes aldılar.

“Hadi Alf, fok balığını bulmalarında yardım et onlara!” diye seslendi sansarın arkadaşları.

“Ya da en azından kenara çekil de anahtarımız dönüşünü tamamlamadan biraz daha yürüyelim,” dedi baba.

“Ayrıca bir de fil bulmamız gerekiyor,” dedi yavru fare. “Sonra kendimize bir yurt arayacağız.” Bu sözler üzerine kalabalık, beğendiğini belirtircesine kahkahaya boğuldu.

“Bu küçük gösteride iş var,” dedi karısına tarla faresi eleştirmen. “Sanırım şu *Görünen Son Köpek* kısmı bu gösteriye bir hazırlıktı. Hepsi bir şakaydı aslında. Tavşanın ölmüş olması çok kötü.” Bu sözler eleştirmenin yanında oturan hayvanlar tarafından duyuldu ve kısa sürede yayıldı. “Harikalar,” dedi bir köstebek. “Neredeyse gerçek hayvan gibiler.”

Baba ile oğlu, tavşanın oturduğu kayaya çarpıp düşesiye kadar sahnedeki sansarlar zararsızca güldüler. Kalabalık da bu süre içinde kahkaha atmaya devam etmişti.

“Bir daha!” diye bağırdı seyirciler. “İsteriz, isteriz!”

Sansarlar sahneyi temizleyip baba ile oğlunu sahneye ilk girdiklere yere aldılar tekrar. Kargalar da uçup bir ağaca konmuşlardı.

Baba, sansarlar yardımıyla tekrar kurulduktan sonra bir kez daha sahneye doğru yürümeye başladı. Fakat oğlunun üzerinden bakarken ağaçların gölgeliğinde, elinde koca bir taşla beklemekte olan tanıdık bir figür gördü. Geriye doğru yürümekte olan yavru fare, babasının “Sıçan Manny!” diye fısıldadığını duydu.

“İmdat!” diye bağırdı yavru fare. Fakat Sıçan Manny rüzgar gibi kaybolmuştu. Ne görüntüsü ne kokusu kalmıştı. Oyuncak farelerin sergiledikleri oyunda yeni komiklikler bekleyen seyirci bu çılgılık üzerine kahkaha attı. Bu ironi yavru fare için çok fazlaydı, onu sersemlemişti. “Ne olacaksa olsun,” dedi babasına. “Senin sıran.”

“Bankacı Sinsisiçan,” diye haykırdı baba, “İhaneti, dört bir tarafı keskin dişli çelik tuzaklarla dolu orman yolundan daha öldürücüydü.”

Ay ışığında iki küçük figürün kendisine yaklaşmakta olduğunu izleyen Sıçan Manny, babanın bağırmasıyla korkup endişelenmeye başladı. Belki de onları ele geçirmek için doğru bir zamanlama değildi. Geri dönüp ağaçların arasındaki, fili bırakmış olduğu yere geri dönmek istedi, ama bu sırada seyirciler sahneye iyice yaklaşmışlardı, onlara görünmeden kaçmasının imkanı yoktu.

“Bankacı Sinsisiçan,” diye haykırdı yavru fare en gür sesiyle. “Vefasızlığı yepyeni bir tuzak hazırlıyordu bize!”

“Vay!” dedi seyirci memnun olmuş bir şekilde ve devamını izlemek için geriye yaslandı.

“Hala takip ediyor mu” diye bağırdı baba, “dünyada bir yuvamız olmadan bizi önünde sürükleyip duran kişi?”

“Hala takip ediyor!” diye yanıtladı yavru fare geri geri Sıçan Manny’ye doğru yol alırken. Sıçan Manny daha fazla kaçmadığı için kendini mümkün olduğunca gizlemeye çalışıyordu.

“Gölgekte saklanan Bankacı Sinsisiçan!” diye haykırdı baba, “Çık ortaya ve kurbanlarınla yüzleş. Hesaplaşma günü geldi artık. Bu gün, bütün hesapların görüleceği kader günü. Bu gün, toprağı kurtçuklarla birlikte kimin paylaşacağını belli olacağı gün!”

“Çık ortaya!” diye bağırdı seyirciler tek bir ağızdan. “Bankacı Sinsisiçan, çık ortaya!”

“Ne biçim bir ekip bu?” dedi sansar Alf. “Tam sonunda dişimize göre bir şeyler sunuyor derken aktörler repliklerinde uyuyakalıyorlar!” Sahneyi geçip kulise doğru ilerledi ve Sıçan Manny’yi çekerek, “Hadi oyuna girsene artık!” dedi.

“Bırak beni!” diye bağırdı sıçan ve sürünerek sahneye çıkıp umutsuz bir biçimde bir şeyler uydurmaya çalıştı. “Ben Bankacı Sinsisiçan, uzun süre önce vadesi dolmuş borçları almaya geldim,” diye inledi. “Adaleti sağlamak için buradayım.”

“Zalim herif!” diye bağırdı kalabalık. “Toprak hırsız!”

“Müthiş bir yetenek şu sıçan,” dedi karısına tarla faresi eleştirmen. “Zalim birisini nasıl oynayacağını iyi biliyor. Şu ana dek hiç bu kadar iğrenç bir karakter görmemiştim.” Seyircilerin

geri kalanı da, eleştirel biçimde olmasa da bu duyguyu paylaşıyor, şanssız sıçanı sürekli ısıklayıp yuhalıyorlardı.

Rolünü bir an önce bırakmak için büyük bir istek duyan Sıçan Manny, kendi sesini zorlukla işitebiliyordu. “Adalet!” dedi ağlayarak ve kalabalık bu dileğe hevesle cevap verdi; sahneye atılıp onu tartaklamaya başladılar.

“Sıçan Manny’nin daha akıllıca davranacağını sanırdım,” dedi karısına Karga. “Onu gösteri işine girmeye sürükleyen şey ne olabilir ki?”

“Bu tür şeyler ilgi çekicidir,” dedi Bayan Karga. Aşağıdaki sahneden gelen gürültüden dolayı bağırarak konuşmak zorunda kalmıştı.

“İmdat!” diye bağırdı Sıçan Manny azgın bir denizdeki köpük gibi kalabalığın üzerinden hafifçe yükselerek.

“Üzgünüm,” dedi Karga, kalabalık sıçanın üzerine bir kez daha çullandığında. “Bir kere sahneye girdin mi, herkes gibi sen de riskleri göze alacaksın.”

Kuşlar ve diğer yırtıcı hayvanlar tarafından ısırılan, tırmıklanan ve çimdiklenen Sıçan Manny tıpkı bir şeytan gibi mücadele ederken, fare ile yavrusu da şimdilik onun tarafından yok edilme tehlikesini atlatmış bulunuyordu. Ama bu sefer de sahnede fırtına gibi esmekte olan coşkulu kalabalık tarafından ezilme tehlikesi içindeydiler.

“İleri!” dedi yavru fare belirli bir yönü kastetmeden çılgınca.

“Ve yukarı!” diye karşılık verdi baba kendilerini gökyüzüne doğru yükselirken bulduklarında.

Euterpe, şu hafızası güçlü papağan, onların çırpınışını görmüş, yıpranmış hırkası ve parlak tüyleriyle gürültünün arasına dalmıştı. Şimdi gecenin içinde, peçelerinde fare ve yavrusuyla yukarı doğru kanat çırpıyordu.

Çam ağaçlarının üzerinde daire çizen papağan aşağı bakıp durumu değerlendirdi. Şanssız tavşan dışında Sanat Gaklamaları kumpanyasının tamamı güvendedeydi, en azından bir sonraki gösterilerine kadar.

Sahnede mücadele etmekte olan kalabalık ayrılınca Sıçan Manny de aceleyle karların üzerine basarak uzaklaştı. Bazı sansarlar mücadeleden vazgeçmeyerek onun peşine düşerken diğerleri sahneden çekildiler ve böylece tüm bu kargaşa ve terörden kendilerini temizlemeye çalıştılar.

“İşte gösteri işi böyle,” dedi Euterpe. “Yorulduğum artık, bir süreliğine bu işe ara vereceğim. Ya siz?”

“Bence, biz Sanat Gaklamaları’na yeteri kadar katkıda bulunduk,” dedi baba. “Tiyatro kariyerimizi devam ettirmeye hiç niyetim yok.”

“Şimdi nereye gideceksiniz?” diye sordu Euterpe. “Bütün gece havada dönüp durmak istemiyorum.”

“Bilmiyoruz,” dedi baba.

“Güney diyelim o zaman,” dedi papağan. “Çünkü orası benim gideceğim yer. İznimi şimdi kullanacağım.” Biraz daha yükseldi ve yönünü belirleyip uzaklaştı. Çam ağaçları ve Sanat Gaklamaları geride kalmıştı.

Papağanın kanatları fare ile yavrusunun üzerinde soğuk bir hava akımı oluşturuyor, karanlık da bir yandan akıp gidiyordu. Ay çıkmıştı; aşağıdaki her şey loş ve griydi. Baba ile oğlu gökyüzünde rüzgâr gibi eserken, sanki üzerinde yolculuk ettikleri yolun bir iplik gibi çözülüp hareketsizce önlerine seriliverdiğini hissediyorlardı.

“Sıçan Manny’ye ne olduğunu merak ediyorum,” dedi yavru fare. “Acaba kurtulabildi mi?”

“Eğer kurtulduysa onunla tekrar karşılaşabiliriz,” dedi baba. “Bizi mahvetmeye kararlı gözüküyordu, vazgeçeceğini hiç sanmıyorum.”

“Biz de vazgeçmeyeceğiz,” dedi yavru fare. “Değil mi baba?”

Baba bir şey söylemedi. Yavru farenin alabildiği tek cevap, gökyüzünde uçtukça çıkan rüzgârın uğultulu sesiydi.

“Fili ve fok balığını bulacağız, tabii oyuncak evi de. Böylece bizim de bir yurdumuz olacak değil mi baba?”

“Anlamıyorsun,” dedi baba. “Bunları nasıl bulacağız? *Kendimize ait bir yurdumuzun olmasını nasıl umut edebiliriz ki?*”

“Fakat şimdiye kadar gelebildiğimiz yola bir bak!” dedi yavru fare. “Ve başardığımız tüm o şeyler! Çöplükten çıkabildik; savaştan zarar görmeden kurtulduk; Sanat Gaklamaları’nı kurtardık.”

“Banka soygunu girişiminden ve savaştan kurtulabildik, çünkü bize yardım eden Kurbağa vardı,” dedi baba. “Sanat Gaklamaları’nı hayvanları kendimize güldürerek kurtardık. Bize güldüler, çünkü ne dişimiz ne tırnağımız var; kendimiz için yapabileceğimiz hiçbir şey yok. Bize güldüler, çünkü biz gülüncüz.” Sonra sustu ve aşağıda, kollarıyla kendisini tutmuş, karanlıkta sallanan yavru fareye baktı. Ceviz kabuğundan yapılma davulu ve şans parası boynunda asılı duruyordu.

“İnanın bana, Karga sizin gülünç olduğunuzu düşünmüyordu,” dedi Euterpe, “ben de öyle. Yaptığınız şey zekice ve cersurcadı. Kalabalık tarafından ezilebilirdiniz.”

“Evet,” dedi baba, “cesur ve akıllıyız. Ama kendi kendimizi kurabilecek kadar değil ne yazık ki. Keşke yapabilseydik!”

“Maalesef,” dedi Euterpe. “Bu konuda yapılacak bir şey yok. Ama aklıma gelmişken, belki de bir şeyler yapılabilir.”

“Ne demek istiyorsun?” diye sordu baba.

“Kunduz Gölcüğü, yoluma pek uzak sayılmaz,” dedi Euterpe. “İhtiyar Misk Sıçanı orada yaşıyor. Onu hiç duydunuz mu?”

“Hayır,” dedi baba.

“Pekala,” dedi Euterpe. “Sıçan Manny’yi saymazsak, tanıdığım kişiler arasında mekanik oyuncaklarla ilgili her şeyi yapabilen tek kişi odur. Her türlü şeyden anlar.” Yolunu değiştirip kuzeye döndü. “Sanat Gaklamaları için birkaç kez bozuk oyuncakları tamir etmişti,” dedi, “belki size de yardımı dokunur.”

“Biz bozuk değiliz,” dedi baba, “henüz değiliz.”

“Demek istediğim, belki sizi tamir eder ve böylece siz de kendi kendinizi kurabilirsiniz,” dedi Euterpe. “Onun neredeyse her şeyi yapabildiğini duymuştum.”

Papağan aynı hızda uçmaya devam ediyordu. Babasının ellerinden tutmuş olan yavru fare şimdi parlak Sirius yıldızını yeniden görebilmişti. Sanki ileri doğru kayıyor, engin gökyüzünde onlarla birlikte yolculuk ediyordu. Önceden olduğu gibi, yavru fare onun ışığını bir kez daha huzur verici buldu. Şans parası davula çarpıp şingirdadı ve bunun üzerine yavru fare kendini eskisinden daha şanslı hissetti. “Belki de hep böyle yardıma muhtaç kalmayacağız baba,” dedi. “Belki bir gün kendi kendimizi kurabileceğiz.”

“Belki de,” dedi baba.

Aşağıda, alana yayılmış halde evler ve çiftlikler görülüyor, buradan ağaçlıklı tepeye doğru bir yol uzanıyordu. Papağan daha alçaktan uçtu ve vadiye doğru süzüldü. Donmuş göle doğru genişleyerek akmakta olan bir nehir bulunuyordu orada. Gölün sonunda ağaç gövdelerinden ve dallardan oluşan derme çatma bir bent vardı; buzla kaplı nehir, bendin aşağısındaki vadi boyunca devam ediyordu.

“Burası kunduz bendi,” dedi papağan üzerinden geçerken. “Şu gölün ortasında gördüğünüz büyük kardan yığınak da kunduz barınağı. Misk Sıçanı’nınki de şurada, daha küçük olan. Giriş tüneli kıyıda bir yerdeydi. Galiba onu görebiliyorum.” Gölün kenarına indi ve fare ile yavrusunu buzun üzerine bıraktı.

“Misk Sıçanı sizi burada bulacaktır,” dedi. “Birisi sizin için bir şeyler yapabilecekse bu kişi odur.” Euterpe havalanırken baba ile oğlu onun kanat tüylerinin vücutlarına yumuşakça dokunduğunu hissettiler. “Güle güle ve iyi şanslar,” deyip uzaklaştı Euterpe.

Fare ile yavrusu karanlıkta beklerken buz ve karın üzerinden esen rüzgârın sesini duydular. Etrafta kış mevsiminin getirdiği sessizlik hâkimdi. Buz, soğuktan çatırdadı. Saatler geçti ve gökyüzü aydınlanırken yüzü kıyıya dönük olan yavru fare, “Birisi geliyor,” dedi.

“Misk Sıçanı mı?” diye sordu baba

“Bilmiyorum,” dedi yavru fare. “Sıçan Manny’ye benze-miyor. Daha şişman ve daha büyük. Değişik bir kuyruğu var. Hoş bir yüze sahip ve topallayarak yürüyor.”

Büyük, kahverengi bir tarla faresine benzeyen misk sıça-nı ağır adımlarla yaklaştı. Bir bacağına tuzakta kaybetmişti, bu yüzden yürürken aşağı yukarı sallanıyor, bir adım, sonra bir adım daha atıp zıplıyor, sonra yeniden bir adım, bir adım ve bu böyle sürüp gidiyordu. Uzaktan bakınca tek parça halinde, yu-varlak, kürkten oluşmuş bir düşünce gibiydi; kendi kendine mırıldanıp duruyordu.

Misk Sıçanı, fare ile yavrusuna çarptığında şöyle bir bak-tı. “Biraz erkencisiniz,” dedi, “ama önemli değil. Burada başla-yabiliriz. Bugünkü dersiniz Onlara Çizelgesi. Başlayın.” Kalçası üzerine oturup beklemeye başladı.

“Ne kastettiğini bilmiyorum,” dedi baba fare.

“Pekala,” dedi Misk Sıçanı, “size yardım edeceğim. Onla-ra çarpı Bize eşittir nedir?”

“Bilmiyorum,” dedi baba. “Gerçekten, ben...”

“Eşittir *Kötü*,” dedi Misk Sıçanı kuyruğuyla buza sertçe vurarak. “Bunu öğrenmiş olmanız gerekiyordu.”

“Üzgünüm,” dedi baba.

“Üzülme,” dedi Misk Sıçanı. “Bir dahakinde dersine çalışmış olarak gel. Devam et lütfen. Onlara artı Tuzak çarpı Bize eşittir?”

“Daha kötü mü?” dedi yavru fare.

“Aferin evlat!” dedi Misk Sıçanı. Yakına geldi ve baba ile oğluna dikkatlice baktı. “Kusura bakmayın,” dedi, “siz ikinizi düzenli öğrencilerimden sanmıştım. Burada yenisiniz herhalde.” Burnunu büzüştürdü. “Biraz Onlarımsı kokuyorsunuz. Tuzağa yakalandınız, değil mi? Bana bunu anlatmalısınız. İçeri gelin ve bana konuk olun.”

“Beni kurmak zorundasınız,” dedi baba. “Arkamda bir anahtar var.”

Misk Sıçanı anahtara baktı. “Elbette,” dedi anahtarı çevirirken, “şimdi hatırladım: Anahtar çarpı Kurmak eşittir Gidiş. Onun da sırtında böyle bir anahtar vardı.”

“Kimin?” diye sordu baba.

“Metal bir fok balığının,” dedi Misk Sıçanı.

“Fok balığı!” dedi yavru fare. “Burnunun üzerinde bir düzlük var mıydı?”

“Hayır,” dedi Misk Sıçanı. “Sadece kıvrılmış metal bir çubuğu vardı ve bununla kuruluyordu. Hoşsohbetle geçen pek çok akşamımız oldu. Büyüleyici genç hanımefendi!” Gülümsedi ve sessizce hayaline dalıp gitti.

“Nereden gelmişti?” diye sordu yavru fare.

“Kim?” dedi Misk Sıçanı.

“Fok balığı.”

“A, evet fok balığı! Bir tavşan biti sirkiyle yolculuk ediyordu. Fakat buradan çok uzak olmayan bir yerde bütün sirk mahvoldu. Bir tilki tavşanı yedi, bitler de tilkiye katıldılar, fok balığı da benimle yaşamak için buraya geldi.”

“Şimdi nerede peki?” diye sordu baba gölün öbür tarafına doğru yürürlerken.

“Bilmiyorum,” dedi Misk Sıçanı. “Buradaki yaşamı sıkıcı buldu bir süre sonra ve bir iskele kuşuyla çekip gitti. Arkadaşınız mıydı?”

“Evet, samimi arkadaştık,” dedi baba, “uzun zaman önce.”

“Şey, bu her şeyi açıklıyor tabii,” dedi Misk Sıçanı. Başını düşünceli biçimde salladı ve iki adım atıp bir kez zıplayarak yürümesini sürdürdü. “Niçin genellikle Burası Oraya eşit oluyor ve bu yüzden insanlar dolaşıp duruyor.”

“Tuhaf bir konuşma tarzın var,” dedi baba.

“Her zaman Nasılları, Niçinleri ve Neleri ararım,” dedi Misk Sıçanı. “Bu yüzden böyle konuşuyorum. Misk Sıçanı’nın Azda Çok’unu duymuşsunuzdur mutlaka.”

“Hayır,” dedi yavru fare. “Nedir o?”

Misk Sıçanı durdu, boğazını temizleyip kürkünü kabarttı, yükseldi ve adeta bir zil tonunda “Niçin çarpı Nasıl eşittir Ne,” dedi. Sözlerinin beklenen etkiyi göstermesi için bekledi. “İşte bu

Misk Sıçan'ının Azda Çok'u." Kürkünü tekrar kabartıp kuyruğuyla buza vurdu. "Niçin çarpı Nasıl eşittir Ne," diye tekrarladı. "İlk duyduğunuzda sizi afallatıyor değil mi? Neredeyse her şeyi kapıyor. Bunu daha önce duymamış olduğunuza şaşırdığımı söylemeliyim. Gölün hem altında hem de üstünde çok olumlu eleştiriler aldı ve herkes bu etkinin dalga dalga yayıldığı konusunda hemfikir."

"Çalışmanız elbette her yerde biliniyor," dedi baba, "ve her ne kadar biz Misk Sıçan'ının Azda Çok'u hakkında pek bir şey bilmesek de sizin hakkınızda oldukça çok şey duyduk."

"Demek öyle!" dedi Misk Sıçanı. Hafifçe gülümsedi ve memnun bir şekilde kürkünü sıvazladı. "Evet," dedi, "biraz ünlüyüm galiba. Hiç tanınmıyor değilim. Ama ben böyle şeyleri umursamıyorum." Babayı tekrar kurdu ve buzun üstündeki yollarına devam ettiler.

"Sizi görmek için çok uzun yoldan geldik," dedi baba. "Öğrenmeyi umduğumuz şey, sizin..."

"...gibi biri olmak için ne yapmak gerek, değil mi?" dedi Misk Sıçanı. "Bu alçakgönüllü övgüleriniz için gerçekten çok teşekkür ederim. Bana olan hayranlığınıza karşı derin bir saygım var. Evet. Şimdilik küçük bir öğrenci ve izleyici grubum var ve umut ediyorum ki onlar da bu yolda ilerleyerek zamanla..."

"Kendilerini kurabilecekler," dedi baba.

"Affedersiniz," dedi Misk Sıçanı, "ne dediniz?"

"Kendi kendini kurma," dedi yavru fare. "Biz kendi kendimizi kurabilmek istiyoruz, böylece başkasına ihtiyacımız olmadan hareket edebileceğiz. Euterpe sizin bozuk mekanik oyuncak-

ları tamir edebildiğini söylemişti. Bizi de tamir edemez misiniz?”

“Korkarım bu benim biraz çizgimin dışında,” dedi Misk Sıçanı. “Ara sıra otomatik aletleri tamir ettiğim olurdu, ama uzun zaman önce mekanik buluşların sınırlarını aştım. Şimdi gördüğünüz gibi kendimi düşünceye vermiş durumdayım; işim artık saf düşüncenin krallığında. Saf düşüncenin saflığı bambaşka. Var olan en temiz iş diyebiliriz.” Başını sallayıp kendi kendine alçak sesle bir şeyler mırıldandı ve o düzensiz aksak yürüyüşüne devam etti.

Kunduz barınağına vardıklarında güneş yükselmişti ve karla kaplı kubbe sabah ışığında parlıyordu. Misk Sıçanı tepeleğinde bir kule gibi yükselen yapıya baktığında burnunu çekti. Çıkıntılı çalı, ağaç ve fidanlar karla kaplı tavanın dümdüz gözükmemesini engelliyordu.

“Birkaç mevsim önce buraya geldiler,” dedi. “O zamanlar burada otların arasındaki küçük sızıntıdan başka bir şey yoktu. Bir baraj kurdular, gölcüğü oluşturdular ve bu barınağı inşa ettiler. Şimdi tüm bu yeri çok güzel yönetiyorlar.”

Barınağın içinden bir mırıltı yükseliyordu; Misk Sıçanı yaklaşıp ne konuşulduğunu duymaya çalıştı. “Hep aynı şey,” dedi. “Ne kadar titrek kavak kesmişler, ne kadar huş ağacı varmış, gelecek yıl barajı nasıl daha iyi hale getirebilirlermiş... Akılsızlar! Ama galiba kendilerine ait bir yerleri olduğu için böyle davranıyorlar. Her şeye rağmen, benim düşüncelerimi destekleyen şey, onların gölcüğü. Bu gürültülü patırtılı sanayi ve çalışma atmosferine rağmen, benim köklerim burada. Sadece köklerim değil, gövdem, dallarım, yapraklarım... su oku bitkileri, çobandeğneği bitkisi, su kamışları, Hint pirinci... Evet,” dedi, “bura-

sı benim evim; işimin bana saygınlık ve itibar kazandırdığı yer. Kunduzları dünyalıklarıyla baş başa bırakalım. Ben zihninin hazineleriyle yetinirim.” Tatmin olmuş bir şekilde gülümsedi ve fare ile yavrusunun yanı sıra aksayarak, zıp zıp yürümeye devam etti.

“İşte burası benim yerim,” dedi Misk Sıçanı buzun üzerinde iki kubbecikten daha küçük olanın yanına geldiklerinde. “Fakat buradan giremeyiz; giriş yerin altında, kıyının öbür tarafındaki bir tünelde.” İçeriden iki genç Misk Sıçanı’nın kıkırdamaları yükseliyordu. “Sevimli afacanlar sizi!” dedi Misk Sıçanı. “Bunlar Jeb ve Zeb olmalı, ders için gelecekerlerdi.”

“Hi hi!” dedi barınaktaki seslerden biri. “Hi hi çarpı ho ho eşittir hihihoho!”

“Gerçek ve Merçek eşittir Gerçekmerçekmu!” dedi öbürü.

“Neden bahsediyorlar?” diye sordu yavru fare.

“Benim azda çok’umla alay ediyorlar,” dedi Misk Sıçanı gülümsemeye çalışarak. “Haylazlar!”

“Jeb,” dedi Zep, “büyüyünce ne olmak istiyorsun?”

“Bir kunduz,” diye yanıtladı Jeb tereddütsüz.

“Bir kunduz mu?” dedi Zeb.

“Bir kunduz mu!” diye tekrarladı Misk Sıçanı.

“Evet,” dedi Jeb dişlerini gıcırdatıp kuyruğunu barınağın zeminine çarparak. “Kunduzlar işle uğraşıyorlar! Ağaçları kesiyorlar! HOOP! BAMB! Barajlar kuruyorlar! FİŞİRR! FOŞŞŞ! Zengin oluyorlar!”

“Belki İhtiyar Misk Sıçanı da biliyordur bunları,” dedi Zeb. “Belki istese o da ağaçları kesebilir.”

“Kim, o mu?” diye kahkahayla güldü Jeb. “O hiçbir şey yapamaz. Babam, İhtiyar Misk Sıçanı’nın bir kere tuzağa yakalandığını ve o zaman beyninin çalkalandığını söylüyor. Yapabildiği en iyi şey çocuklara Onlara Tablosu’nu öğretmek.”

“*Ehe ehem!*” dedi Misk Sıçanı. Barınağın çatısına çıkıp birkaç kez hoplayıp zıpladı, sertçe tepindi. İçerisi sessizleşmişti. “*Çocuklar!*” diye bağırdı.

“Evet, efendim!” diye nazik bir cevap geldi içeriden.

“Bugün ders yok,” dedi Misk Sıçanı. “Çok meşgulüm. Yapılacak çok önemli işlerim var. Gelecek hafta gelin. Güle güle.”

Barınağın içinde Jeb ve Zeb’in birlikte suya daldığı anlamına gelen bir şapırtı oldu. Her ikisi de yüzerek eve doğru uzaklaşmışlardı.

“Diyordunuz ki...” diye başladı baba, konuyu tekrar kendi kendini kurma meselesine getirmeyi ümit ederek.

Misk Sıçanı yüzünü başka tarafa çevirdi. “Bitmişim!” dedi boğulurcasına. “Tamamıyla bitmiş biriyim ben. Çocuklara Onlara Tablosu’nu öğretmekten başka bir şey gelmiyor elimden! İşte bütün göl sakinlerinin hakkımda düşündüğü *bu!*” dedi kesik kesik fısıldayarak. “Onlar ancak *bu kadar* saygı duyuyorlar bana!”

“Böylesine üzülmemelisiniz,” dedi baba. “Çalışmalarınız her yerde saygıyla karşılanıyor. Bizim size gelmemizin nedeni de zaten...”

“Kunduzlar!” dedi Misk Sıçanı öfkeyle. Aksayarak, sinirli olduğunu gösteren bir hareket yaptı. Sonra yavaşça ileri geri

yürümeye başladı. Bir adım, sonra bir adım daha, hop... Bir adım, bir adım daha, hop... “HOOP! BAMM!” dedi. “Kunduzlar işle uğraşıyorlar ha? Çok iyi, öyleyse ben de bir şeyle uğraşacağım!”

“Ne yapacaksınız?” dedi yavru fare.

“Bilmiyorum,” dedi Misk Sıçanı, “ama herkesin dikkatini çekecek bir şey olacak.” Adımlarını hızlandırdı; bir adım, bir adım, hop... bir adım, bir adım, hop. Sonra durdu.

“Artık düzgünce yürüyemiyorum,” dedi. “En iyi çalışmam olan Az’da Çok’umu bacağımı tuzakta kaybetmeden önce geliştirmiştim. Sakatlanmadan önceki gibi düşünemiyorum şimdi. Zihnin uyum sağması gereken evrensel bir ahenk var. Önceden bunu hissedebiliyordum, ama şimdi hissedemiyorum. Zihinsel gücüm de tıpkı yürüyüşüm gibi aksamaya başladı.”

“Belki de,” dedi baba eğik bacakları üzerinde öne doğru sallanarak, “probleminizi çözene kadar sizin yerinize yürürsek, siz de bize yardımcı olabilirsiniz, olmaz mı?”

“Hangi konuda?” dedi Misk Sıçanı.

“Ne hangi konuda?” dedi baba.

“Benden istediğiniz yardım,” dedi Misk Sıçanı.

“KENDİ KENDİNİ KURMA!” dedi baba.

“Bağırmana gerek yok,” dedi Misk Sıçanı. “Evet, bu yeterince adil görünüyor. Sizin şu yürüyüşünüz, bir şeyler eksik gibi ama yine de düzenli. Hadi çalışma odama gidelim ve işe başlayalım.”

Sahile gittiler. Burada Misk Sıçanı, fare ile yavrusunu çalışma odasına giden tünele soktu. Donmuş durumda olan duvarlarda buzdan kristaller ışıldıyordu. Toprağın karanlık, soğuk, ölüm sonrası dünyaya ait kokusu eğimli geçidi kaplamıştı tamamen. İleride, çalışma odasına yakın bir yerde donuk, yeşilimsi bir ışık parlamaktaydı.

“Çalışmalarımın çoğunu gerçekleştirdiğim yer burası,” dedi Misk Sıçanı. “Burası pek çok şeye tanık oldu.” Fare ile yavrusunu takip ederek içeri girdi. Ateşböceklerinden oluşan bir grup öğrenci Misk Sıçanı’nın tüneldeki tanıdık ayak seslerini duyunca yanarak odayı aydınlatmaya başlamışlardı. O girince de hep birlikte “Günaydın efendim!” dediler. Yaz mevsimini geride bırakmış olan sadık öğrencilerdi bunlar. Köşedeki cam bir kavanozun içinde yaşıyorlardı; darmadağınık durumdaki odanın yanıp sönen soluk bir ışıltıyla kaplı bölümü onların yatakhanesinin olduğu bölgeydi. Midye kabukları arasında bir yağdanlık ve bir top iplik duruyordu; küre şeklindeki kalem açacağının yanında ucu yenmiş kökler ve yaprak sapsı vardı. BONZO KÖPEK MAMASI etiketli teneke kutu tamamen gölcüğün dibinde bulunmuş hurdalarla doluydu: paslı bira kutusu açacakları, saç tokaları, balık kancaları, çatal pimler, iç içe girmiş teller, el feneri bataryaları, ucu kırılmış bir çakı ve katlanır bir cetvelin tek parçası. Kutunun yanına boyası çıkmış boru temizleyicileri, metal sigara kutuları, eski balık avlama lisansı kartları, çamur içindeki olta sineği tüyleri, halka şekline girmiş kırıntılar, üzerine kancalar ve dik dik bakan gözler yerleştirilmiş zokalar gelişigüzel atılmıştı. Hepsi de geçmişte hayata geçirilmek istenen düşüncelerle ilgili deneylerin artık unutulmuş olan alet edevatlarıydı. Üzerinde aceleyle yazılmış X, Y ve Z harfleri bulu-

nan kırık bir yazı tahtası parçası duvara dayanmıştı. Hava durgun ve sıcaktı, içeriye yayılmış ağır bir koku vardı.

Misk Sıçanı pençelerini ovuşturup hafif bir tonda mırıldandı; odanın ortasında ne varsa öteye beriye fırlatıp burada dairesel bir boşluk bıraktı. “Pekâlâ, başlayalım,” diyerek babayı kurdu. Fare ile yavrusunu bir daire etrafında yürütmeye başladı.

Duvarların eğimli, çarpık oluşu yollarından ayrılmamalarını sağlıyordu. Yavru farenin şans parası ateşböceklerinin soluk ışığında davula çarptıkça parıltıyor; baba ile oğul döndükçe, cam boncuktan gözleri bu parıltıyı bir yakalıyor bir kaybediyor-du. Misk sıçanı derin derin düşünmeye devam ettikçe fare ile yavrusu da onun etrafında dönmeyi sürdürdüler.

“Yeniden daire şeklinde dönmeye başladık baba,” dedi yavru fare, “ama bu sefer dönüşümüz bizi bir yere götürecektir.”

“Evet,” dedi baba, “her şey iyiye gidiyor gibi. Sıçan Manny artık izimizi bulamayacak. Kurbağa’nın bizim için söylediği, düşmanın bizi sonda bekliyor oluşunun doğru olmadığını düşünmeye başlıyorum.”

“Kurbağa Amca belki de yırtıcı baykuş tarafından öldürülmemiştir,” dedi yavru fare. “Belki de bizi tekrar bulacaktır. O çok akıllı biri.”

“Akıllı olup olmaması fark etmez, herhangi birinin yırtıcı baykuşun pençelerinden kurtulabileceğini sanmıyorum,” dedi baba üzgünce.

“Çok özür dilerim,” dedi Misk Sıçanı, “fakat sessiz olmanızı istemek zorundayım. Az’da Çok felsefesinde mutlak sessizlik çok önemlidir.” Fare ile yavrusu bunun üzerine konuşmalarını kestiler ve sessizliğin içinde yürümeye devam ettiler.

“Öncelikle,” dedi Misk Sıçanı, “sorunu tanımlamamız gerekiyor. İlk yapmamız gereken bu.”

“Dinleyin!” dedi üst sınıftaki ateşböcekleri, alt sınıftakiler de söylenenleri hemen zihinlerine not ettiler. Misk Sıçanı kalçası üzerine oturup hafifçe sallandı; bıyıkları düşüncesinin şiddetiyle titreşiyordu. Misk Sıçanı düşünmeye ancak baba fareyi kurmak için mecburen ara veriyordu.

“Sorun,” dedi, “bir şeyler yapmak, önemli bir şey, sonuç verici bir şey; kısacası öyle bir şey ki hem büyük bir gürültü koparacak hem de Misk Sıçanı’nın Az’da Çok’unun ne kadar haklı olduğunu tüm göl halkına gösterecek bir şey.”

“Niçin çarpı Nasıl eşittir Ne!” dedi küçük ateş böceklerinden biri sözlü sınav oluyor ümidiyle.

“Sessiz ol!” dedi daha büyük olanlar ve onun ışığını söndürdüler.

“Şimdi,” diye devam etti Misk Sıçanı, “önemli ve gürültü koparacak şey ne olabilir? HOOP! BAMM! Bir ağacın devrilişi. Farz edelim ki sorun bir ağacın devrilişi olsun öyleyse.” Genellikle uysal bir özelliğe sahip gözleri ateşböceklerinin donuk ışığına nazaran çok daha güçlü bir ışıkla parıltıydı.

“Bir ağacın devrilişi,” dedi baba fare yürümeye devam ederken.

“Sessiz olun!” dedi Misk Sıçanı. “Şimdi, ağaçları kim devirecek? Kunduzlar. Kunduzlar ağaçları nasıl devirecek?” Dişlerini tıkırdattı.

“Dişler!” dedi yavru fare.

“Sessiz olur musunuz *lütfe*?” dedi Misk Sıçanı. “Dişler, doğru. Kunduzların dişleri uygun yapıda, biçimde ve ağaçları kesecek keskinlikte. Benimkiler değil, ama onlarınki öyle. Bir kunduz bir ağacı belirli bir süre kemirirse o ağaç devrilecektir.” Ucu sivri, kurumuş bir çubuk aldı ve dalgınca çubuğu çiğnemeye başladı. “Öyleyse bu verileri belirtilmiş olan Az’da Çok’a indirgeyebiliriz...”

“Dikkat edin!” dedi üst sınıftaki ateşböcekleri daha parlak bir ışık yayarak.

“Kuduz artı Diş çarpı Kemirme çarpı Zaman çarpı Ağaç eşittir Ağaçdevrilişi,” dedi Misk Sıçanı.

“Bravo!” dedi baba fare isteksizce de olsa bağırarak.

“Teşekkür ederim,” dedi Misk Sıçanı. “Bu arada, bu birinci sınıf bir yürüme.” Kendine çekidüzen verip yeniden düşünmeye başladı. “Şimdi gelin dişi, kunduzdan ayıralım,” dedi.

“Nasıl yüce bir zeka!” diye hep bir ağızdan haykırıştı ateşböcekleri. Işıklarını öyle artırdılar ki loş alanda kalan zokanın camdan gözleri vahşi bir şüpheyle parıladı.

“Bu tür cesur atılımlar yapabilmelisiniz, yoksa bir hiçsiniz demektir,” dedi Misk Sıçanı. “Nerede kalmıştım?”

“Dişi, kunduzdan ayırıyordunuz,” dedi baba fare.

“Evet,” dedi Misk Sıçanı “ve bu dişin uygun türdeki herhangi bir diş olduğunu düşün. Buna Diş^T de diyebiliriz.”

“Diş^T” dedi yavru fare.

“Diş^T çarpı Kemirme” dedi baba da.

“Diş^T çarpı Kemirme çarpı Zaman çarpı Ağaç eşittir Ağaç-devrilişi,” dedi Misk Sıçanı. “Bekleyin... Şimdi çözüyorum!” Işıklarını kısmış olan ateşböcekleri yeniden ışıldamaya başladılar. “Buldum!” diye bağırdı Misk Sıçanı.

“Neyi?” diye soru fare ile yavrusu aynı anda.

“X’i!” dedi Misk Sıçanı, “X’i!”

Ateşböcekleri içlerinde saklı olan tüm ışığı dışarı saldılar. Öyle bir parıltıya yaydılar ki Misk Sıçanı’nın kapkara gölgesi duvara dev gibi yayıldı.

“Başardı,” dedi baba, yavrusuna. “Atılımı gerçekleştirdi.”

“X!” dedi Misk Sıçanı, aksak adımlarla sürekli bir şeylere çarparak dans etti. “Aslında dişe hiç de ihtiyaç yok. Herhangi

uygun bir t ; bir başka deyişle uygun yapı, biçim ve keskinlikteki bir t bu işi görecektir.” Topallayarak yazı tahtasının yanına gitti, üzerindeki yazıları pençesiyle acelece sildi ve yerine $XA=A^D$ yazdı. Kalçası üzerine oturup sallanmaya başladı. “ X çarpı Ağaç eşittir Ağaçdevrilişi,” dedi boğuk bir sesle. Nefes alıp verirken bir yandan da zafer şarkısı mırıldandığı duyuluyordu.

“Vauv!” dedi ateşböcekleri. Son bir kez daha tüm güçleriyle parıldadılar, sonra tükenmiş bir halde sönerek cılız bir parıltıya dönüştüler. Bunun üzerine odada da gittikçe karararak loş bir hal aldı.

“Müthiş!” dedi baba fare. “Tek kelimeyle müthiş.”

“Evet, sorunu çözdük,” dedi Misk Sıçanı, “ve itiraf etmeliyim ki siz olmasaydınız bunu başaramazdım. “Düzenli yürüyüş adeta sihir etkisi gösterdi.”

“Teşekkürler,” dedi baba fare. “Şimdi kendi kendini kurma sorununa devam edebiliriz.”

“Evet, aslında,” dedi Misk Sıçanı, “ağacı devirir devirmez. Bir kere X 'i bulunca, eminim, geriye yapacak pek bir şey kalmayacak ve şimdi bir tane bulmak için yola çıkacağım.”

“ X nasıl bir şey olacak?” diye sordu yavru fare.

“Bilmiyorum,” dedi Misk Sıçanı, “ama onu görünce tanıyacağım.” Ve odadan çıkıp tünele girdi, o her zamanki aksak yürüyüşüyle-bir adım, bir adım, hop- uzaklaştı.

Misk Sıçanı birkaç gün boyunca dönmedi. Ateşböcekleri hiç de nazikçe olmayan bir biçimde cılız bir ışık yaydılar tüm bu süre boyunca. Fare ile yavrusu da kurulmamış bir halde, loş ışık

altındaki yazı tahtasının üzerinde yer alan Az'da Çok formülüne bakıp toprağın karanlık kokusunu içlerine çektiler.

Misk Sıçanı'nın dönüşünü haber veren ayak seslerini tünelde duyduklarında, gelen sesin yeni ve farklı olduğunu anladılar: şıpidık, şıpidık, vıyyk, hop... şıpidık, şıpidık, vıyyk, hop. Sonunda Misk Sıçanı içeri girdi ve tutma yeri azıcık kopmuş bir balta bıraktı yere.

"İşte," dedi: "X. Onu *Onlara* yerinde buldum ve şunu söylemeliyim ki ne kokusu ne de istediğimden daha büyük olması hiç umurumda değil." Baltanın etrafında aksayarak yürüdü ve huzursuzca ona baktı. "Pekâlâ, neden olmasın?" dedi. "Bir kere X'i kabullenirsen, boyutu o kadar da önemli değildir. Şimdi, öyleyse... çalışmalıyız! Konumuz... ehem... amacımız... uhum..."

"Bir ağaç devirmek," dedi baba fare.

"Kesinlikle," dedi Misk Sıçanı. "Kafan detayları iyi alıyor, hayran kaldım! Şimdi başlayalım! Sizin Bu uygulamalı düşünce için ipe ihtiyacınız var," dedi. Kargaşa içinde bir yerlerde durmakta olan ip yumağını buldu, baltayı ve fare ile yavrusunu alıp dışarı, bu yılın başında kunduzların çalışma yaptığı gölcüğün kenarındaki titrek kavakların ve huş ağaçlarının bulunduğu yere çıktı. Her tarafta kemirilmiş ve sivriltilmiş kök kalıntıları vardı; kalıntıların kendileri gibi kesik gölgeleri, karla kaplı alandaki yapraksız ağaçların gölgeleri arasına karışıyordu. Misk Sıçanı'nın soluğu açık, soğuk havada küçük bir buhar oluşturdu. Projesini nerede uygulayacağını düşünüp aksayarak yürürken güneş ışığı da gözlerini alıyordu. Epeyce yukarda haber için dolaşmakta olan kestane kargası bir süreliğine gezisine ara verdi; siyah kanatları hareketsiz kalarak masmavi görüntüyü öylesine kesti ki gökyüzünün beyaz köşesini aşağıdan bütün açıklığıyla

görebildiler. Fare ile yavrusu karın üzerinde siyah bir karaltı halinde hareketsizce duruyordu. Keskin bir rüzgar baba ile oğlunun metalden vücudunda gezindi ve babanın kurulmamış yayının etrafında vızıldadı. Misk Sıçanı hareketsizce durmuş, kök kalıntılarındaki diş izlerine hayranlıkla bakarken bir yandan da kafa yoruyordu.

“Bu kunduzlarda akıl olmayabilir ama nasıl yapacaklarını biliyorlar,” dedi. Kendi kendine mırıldanırken çubuk ve taşları, sanki çok değerli bir şeyi inceliyormuş gibi merakla incelemeye başladı.

“Uzun sürecektir mi?” diye sordu baba.

“Çok değil, şunları halledinceye kadar,” dedi Misk Sıçanı. Fırtına sırasında düşmüş olan kısa, kalın bir dal bulunca onu ata biner gibi bacakları arasına aldı ve güç bela baltasının ağır başıyla düzleştirmeye çalıştı.

“Şimdi,” dedi çalışmaktan nefes nefese kalmış, soluğuyla dumanlar çıkarır bir halde, “yukarı aşağı aleti hazır, X’i de ona bağlamalıyız.” Düzleştirmiş olduğu desteğin ucunu ikiye ayırdı, sonra da baltanın başını bu aralığa dik açılacak şekilde yerleştirdi.

Misk Sıçanı kafasını kaldırıp seçmiş olduğu ağaca baktı. Gölcükten çok uzak olmayan bir titreşim vardı bu. İki ayak kalınlığında, altmış ayak uzunluğundaydı; gri gövdesi parlak gökyüzüne doğru uzanıp gidiyordu. Düzleştirmiş olduğu desteği, ucuna yerleştirmiş olduğu baltasının başıyla birlikte alıp bir kayanın üzerine koydu. Tıpkı bir tahterevallî gibi desteği kayanın üzerinde dengeledi ve balta başının da olduğu tarafı ağaca dayadı.

Sonra her iki tarafın dengede durmasını sağlamak için desteğin iki ucuna da birer taş yerleştirdi.

Nihayet Misk Sıçanı desteğe dokunduğunda balta başının olduğu taraf yukarı kalktı; Misk Sıçanı desteği bıraktığında bal-
tanın olduğu kısım aşağı inerek ağaca yavaşça vurdu ve tatmin
edici bir BAMM! sesi geldi. “İşte,” dedi. “Yukarı aşağı hareket
ediyor ve bu şekilde ağacı kemirmiş oluyor.”

“X’i yukarı aşağı hareket ettirecek şey ne?” diye sordu
yavru fare.

“Siz,” dedi Misk Sıçanı. “Ve açıkça söylemeliyim ki sizin
bu rolünüzü kısıkanıyorum doğrusu.” Desteğin uç kısmına uzun-
ca bir ip bağladı; sonra ipi ters çevrilmiş bir Y harfine benzeyen,
kara saplanmış çatallı bir dalın altından geçirdi; ardından ipin bu
ucunu babanın koluna bağladı. Son olarak karın içinde oval bir
yol açtı. Burası fare ile yavrusunun yürüyeceği yoldu.

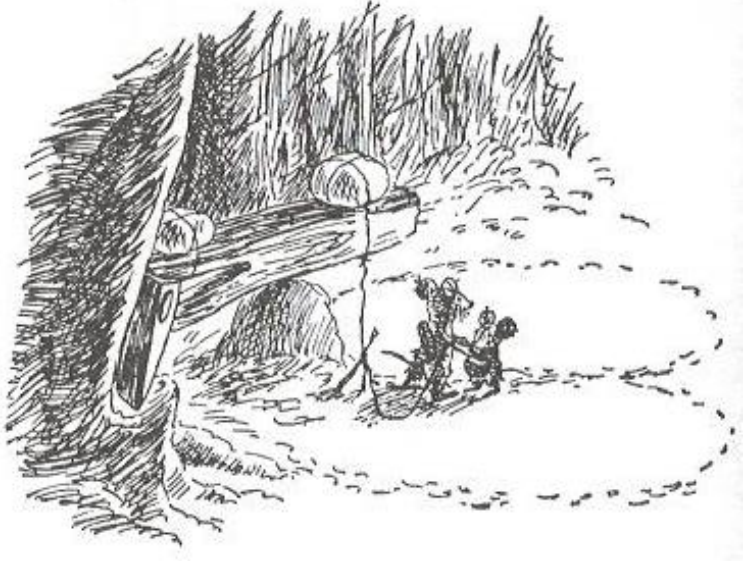
“Hazır mısınız?” dedi Misk Sıçanı.

“Evet,” dedi baba ile oğul aynı anda.

Misk Sıçanı babayı kurdu ve fare ile yavrusu kendileri için
açılmış oval yolda yürümeye başladılar. Ağaçtan uzaklaştıkça
çatallı dal bir makara vazifesini gördü ve desteği hareket ettire-
rek balta başının olduğu tarafın yukarı kalkmasını sağladı; geriye
dönüp ağaca yaklaştıklarında ise desteğin ucu ağaca düşerek
BAMM! diye bir ses çıkardı.

“Pekâlâ,” dedi Misk Sıçanı. “Niçin çarpı Nasıl, zamanla
Ne’ye eşit olacak. İşte bu. Başardık!”

“Ağacı devirmek ne kadar zaman alacak?” dedi yavru fare kendisini geriye doğru iten babasıyla birlikte oval yolda giderken.

“Bakalım,” dedi Misk Sıçanı. “Şimdi kışın sonundayız. Ağaç, X’in gövdenin etrafındaki 13 dönüşüne eşit. Bir dönüş eşittir bir yukarı- aşağı eşittir BAMM!” Hesaplarken sesi de git-tikçe zayıfladı. “İlkbahar sonuna kadar bitirmiş oluruz,” dedi. “Hem de rahat rahat.”

“İlkbahar sonu!” dedi baba. “Kunduzlarınkı de bu kadar uzun sürüyor mu?”

“Hayır,” dedi Misk Sıçanı. “Ama biliyorsunuz ki onların araç gereçleri doğal, bizimkiler ise el yapımı.”

“Bir daire içinde yürüyüp durmak için ne kadar uzun bir süre!” dedi yavru fare.

“Daire değil, oval,” dedi Misk Sıçanı. “Yürümeyi düşünmeyin. Çarpmayı düşünün; gürültüyü düşünün; genişleyip duran dalgaları düşünün!”

Fare ile yavrusu oval yolda düzenli biçimde yürümeyi sürdürdüler. Balta yukarı kalkıp düşüyor ve keskin ucu ağaca çarptıkça BMMM, BMMM, BMMM sesi yankılanarak gölcüğün ötelere doğru uzanıyordu.

Onlar yürümeye devam ederken Misk Sıçanı da desteği ve kayayı ağaca yaklaştırdı; böylece balta giderek daha derine vurabilecekti. Kesim istediği gibi yeniden başladığında bütün araç gereci de gövdenin yanına çekti. Sonra fare ile yavrusu için karın üzerine yeni bir oval yol çizdi.

“Acaba,” diye sordu Misk Sıçanı’na baba, “biz böyle yürürken siz de kendi kendini kurma konusunda düşünmeye başlayabilecek misiniz?”

“Şu mesele,” dedi Misk Sıçanı. “Bu saf düşünce değil, biliyorsunuz; tamir becerisi gerektiriyor. Sizi parçalara ayırmadan düzeneğinizin Nasılları ve Niçinlerini bilemem ve işimizi bitirene kadar da sizi parçalara ayırmaya hiç niyetim yok.”

“İlkbaharın sonuna kadar,” dedi baba.

“Doğru,” dedi Misk Sıçanı. “Fakat bunun gibi projeler üzerinde çalışırken zaman her zaman çabuk geçer. Daha siz ne olduğunu anlamadan bitmiş olacak.”

Yukarı baktığında kestane kargasının tepelerinden geçip bir daire çizdiğini ve geri geldiğini gördü. “Çok iyi,” dedi Misk Sıçanı, “çalışmamız şimdiden dikkat çekmeye başladı. Günaydın!” diye bağırdı kestane kargasına. “Sana kısa bir demeç vermekten mutluluk duyarım.”

“Sonra,” dedi gazeteci karga. “Gitmem gereken çok yer var daha.”

“Bir fil ya da fok balığı gördün mü?” diye bağırdı yavru fare.

“Hatırlamıyorum,” dedi kestane kargası. “MİSK SIÇANI VE MEKANİK OYUNCAKLAR KIŞ SPORLARIYLA UĞRAŞIYOR,” diye duyurdu, ama sesi haberi manşet yapacak kadar yüksek değildi. Sonra da uzaklaştı.

Karda açılmış oval yollar, bir çiçeğin taç yaprakları gibi ağacın gövdesinin etrafında dalga dalga yayılasıya kadar, Misk Sıçanı ve fare ile yavrusu ağaç üzerinde aralıksız çalıştılar. Baba fare ile oğlu, karlar tamamen ezilip altından toprak görünüşüne kadar oval yolda yürüyorlardı.

Misk Sıçanı’nın projesi bu şekilde ilerlerken, gölcükteki hayat da her zamanki halinde devam ediyordu: kunduzlar, ilkbaharda gerçekleştirmeyi düşündükleri üretimleriyle ilgili planlar yapmakla meşguldüler; balıklar, buzun altındaki suyun derinliklerine doğru hareket etmeye başlamışlardı; kaplumbağalar,

yılanlar ve kurbağalar ise gölcüğün dibindeki çamurda kış uykularına devam ediyorlardı. Sahilde çizgili sincap ve köstebek karın altındaki yuvalarında kışı uyuyarak geçirmiş, orman faresi ve tavşan da soğuk gecelerde av peşinde koşarken aynı zamanda baykuş, tilki ve sansar tarafından takip edilmişlerdi. Gökyüzündeki Avcı Takımyıldızı bu avda kim yenilmişse onun üzerine ışığını düşürmüştü; gece koşusundan arta kalan kardaki izler, güneşin doğuşuyla birlikte kimin hayatta olduğuna kimin öldüğüne dair birer ipucu olmuştu. Fare ile yavrusu aşağıda kendi oval yollarında düzenli adımlarla yürümeyi sürdürürken, yukarıda iyice küçülmüş, solgun görünümlü soğuk ay ve Sirius yıldızı da gökyüzünü kat ederek yörüngelerinde dönmeye devam ediyorlardı.

Kunduz gölünün ötesinde de hayat devam ediyordu. Sanat Gaklamaları topluluğu bu sezon Görünen Son Köpek oyununu tekrar sergilememeye karar vermişti. Tavşanı ve kumpanyanın belleğini kaybettiklerinden, oyuncu olma hevesiyle yanıp tutuşan bir keseli sıçanı işe almışlar ve böylece turlarına devam edecekleri gösteriyi düzene sokmuşlardı. Genç askerlerden oluşan yeni bir sivri fareler birliği yürüyor, talim yapıyor ve toprak elde etmek için silaha sarılıyordu. Atık alanındaki kırık atıklarınca hala dönüyor, sıçanlar panayır alanında âlem yapmaya devam ediyorlardı. Bir çocuk yuvasında, çocukların kibritlerle oynaması sonucunda zarar gören oyuncak ev, harabe ama romantik haliyle atık alanındaki sıçanlar arasında önce genç sevgililerin buluşma yeri olmuş, sonra da sırasıyla sosyal kulübe ve spor kulübüne dönüşmüştü. Hanımefendiler ve beyefendilerden oluşan bu topluluktan geriye kalan tek şey, oyuncak bilgenin elinin altında duran küreydi ve o da şimdi sıçanlar için bir futbol topuna dönüşmüştü. Atık alanının diğer bölgelerinde kumarhaneler, dans salonları eskisi gibi zenginleşmeye devam ediyordu.

Zangoç böcek ve diğer iş adamları, Sıçan Manny geri dönüp de payını istemediği için takastan iyi kar sağlamanın tadını çıkarıyorlar ve ticareti gitgide ilerletiyorlardı. Avcı ekibi lidersiz kaldığı için hareket edememiş ve paslanmaya terk edilmişti. Bira kutularının oluşturduğu sokağın sonundaki televizyon dolabı, uzaktan parlayan ateşlerin altında, kapakları açılmış, boş haliyle duruyordu.

İlk tiyatro deneyiminden tırmıklanmış, yumruklanmış, kısacası ağrı ve acılar içinde çıkan sıçan, sansarların kendisini kovalamayı bıraktıkları yerden tekrar fare ile yavrusunu en son gördüğü yere döndü. Orada kendisini fare ile yavrusuna götürecek ayak izleri bulacağını sanıyordu, ama ortada ne bir iz ne de bir işaret vardı. Fena halde kafası karışmış ve tedirgin olmuştu. Kendini adadığı bu arama işinden gitgide daha fazla şüphe ediyordu. Aslında her şey son derece basitti: İki teneke fare onu aptal durumuna düşürmüştü ve o da saygınlığını korumak istiyordu, peşlerine düşmesinin sebebi buydu. Sonra tam her şey sonuçlanacakken kurbağa onun bir kez daha aptal yerine konmasına neden olmuştu; kendi hakkı olan iki kurbanı da alıp sivri farelerle uzaklaşmıştı. O zaman Sıçan Manny artık hiçbir şeyin eskisi gibi basit olmadığını anlamıştı. Fakat uslanmak bilmez inatçılığı Bankacı Sinsisıçan rolünde üçüncü kez küçük düşmesine yol açmıştı.

Gittikçe daha somurtkan oluyor, korkuya yenik düştüğünü hissediyordu. Niçin mekanik oyuncakları takip etmek zorunda olduğunu sordu kendine. Niçin geceler boyu yol almak, gündüzleri ise kestane kargasının gözüne gözükmemek için dikenler ve böğürtlenler arasında sinsi sinsi dolaşmak zorundaydı? Ve hepsinden önemlisi, sonunda ödül olarak eline ne geçecekti? Bu

peş para etmez kurmalı oyuncakları eline geçirene kadar çöplükteki ünü unutulup gidecekti; girişimleri, yükselme azminde olan gençler tarafından devralınacaktı. Kurbağanın sözleri geldi aklına: “Bir köpek yükselecek, bir sıçan düşecek.” *Onun* yerine köpekler mi geçecekti?

Fakat Sıçan Manny’nin seçeneği kalmamıştı; kendisinin de ötesinde bir güç onu avının yönelttiği yollara doğru çekiyordu. Fili kurdu, onun taşıdığı artık içi boşalmış yiyecek çantalarına bakıp ümitsizce lanet okudu ve sonra sanki avı tarafından bir zincirin ucunda idama götürülüyormuş gibi ayaklarını sürüyerek yürümeye başladı.

Ve bu dünyanın bir başka yerinde, gölcüğün ötesindeki yüksek bir ceviz ağacının tepesinde yer alan bir sincap yuvasında, yünden eldiveninden yavaşça sıyrılarak yırtıcı baykuşun pençelerinden kurtulan ve şans eseri buraya düşen kurbağa vardı. Bir tür ev hapsi anlamına gelen nazik tehditlerin altında kurbağa gece gündüz fal bakıyor ve bir yandan da aşağı inmesine yardımcı olup onu salıvermeleri yönünde sincaplara yalvarıyordu.

Misk Sıçanı gerektiğinde ağaç kesici aletinin yerini değiştirmek, onları kurmak ve yağlamak için yanlarında beklerken, fare ile yavrusu da kış mevsimi boyunca yağmur kar demeden çalışmaya devam etti. Proje, sadece açlık ve yorgunluk onları kısa bir ara vermeye zorlandığında aksıyordu. Filozofun fiziksel yenilenmesi için uygulamalı düşünce dünyası kısa süreliğine kesintiye uğruyordu. Dersler belirsiz bir süre için ertelenmişti. Böylece fare ile yavrusu oval yollarında gece gündüz yürürken gölcüğün genç misk sıçanları da tatilin keyfini çıkarıyorlardı. Bazen bir fırtına fare ile yavrusunu karların altına gömdüğü için çalışma duruyordu. Böyle durumlarda Misk Sıçanı karları eşele-

yerek onları çıkarmak zorunda kalıyordu. Bazen de babanın mekanizması donuyordu. O zaman da Misk Sıçanı onları çalışma odasına götürüyor ve tekrar çalışabilecek hale gelesiye kadar ısıtıyordu.

Tüylerinin çoğu gitmişti; kalanlar ise küflenmiş ve yosun tutmuştu. Bıyıkları kararmış ve kirlenmiş, lastik kuyrukları hareketini kaybetmiş, cam boncuktan gözleri havanın etkisiyle aşınmış ve donuklaşmıştı. Mavi kadife pantolonlarının son parçaları bacaklarında perişan bir halde dalgalanıyordu. Misk Sıçanı yağlamasına rağmen babanın motoru, kar ve yağmurda sık sık ısılandığı için oldukça sertleşmişti. Sürekli yürüdükleri yolda oğlunu geriye doğru iterken eskisinden daha yavaş yürüyordu. Bir

ara gözü yavru farenin boynunda davulla birlikte aslı duran madeni paraya takıldı.

“Bu para her geçen gün ağırlaşıyor,” dedi. “O olmadan da yürümekte zaten yeterince zorlanıyoruz.”

“Kurbağa Amca’ya ait o,” dedi yavru fare. “Belki bize şans getirir.”

“Ona bile şans getirmede,” dedi baba. “Ve ayrıca yakında her türlü şansın ulaşabileceği sınırların ötesinde olma ihtimalimizden korkuyorum. Böyle devam edersek, kendi kendimizi kurmayı başaramadan çok önce motorumuz ömrünü tamamlamış olacak.”

Eriyen karlardan beyaz bir sis yükseldi; gölcüğün üzerindeki buz kaybolurken serin havada sular dalgalandı. Kara toprak, baharın kokusunu yaydı etrafa; oval yolların çamurda izi kaldı. Doğu rüzgârlarıyla geçip giden kargaların çığlıkları, kışın sona erdiğinin de habercisiydi. Gökyüzünde epeyce yüksekte iki tane Kanada kazı kuzeye doğru yol alıyordu. Sesleri sanki donmuş kristaller şeklinde düşüp eriyor ve huzur verici, rahatlatıcı bir tona dönüşüyordu. Alçaktan uçuyorlardı; sonra rüzgâra karşı dönüp gölcüğün üzerine kondular; bir süre suyun üzerinde ileri geri uçtuktan sonra durup görüntülerini yüzeyde sabitlediler.

Git gide daralan eski ve sonsuz bir daire olan oval yolda yavru fare geriye doğru ilerliyordu. Kendisini hiçbir yere ulaştırmayan önceki izlerini takip ediyordu. Tek ödülü ağaçtan uzaklaştığında ipin gerilmesi, geri döndüğünde ise baltanın ucunun bir bamm sesiyle ağaca çarpıp küçük bir çentik oluşturmaya idi. Titrek kavağın ince gövdesi bu şekilde binlerce

balta darbesiyle doluydu. Ağacın incelmış olan tarafı, balta darbelerinin geldiği taraftı.

“Az kaldı!” dedi Misk Sıçanı. “Çok yakında projemiz sona erecek. Son vuruşu iyi planlamalıyım, böylece ağaç düşerken çıkarabileceği en yüksek sesi çıkarmalı.” Karamsar bir şekilde etrafına baktı. “O zaman belki de birilerinin ilgisini çeker,” dedi.

Kuşkusuz ki proje şu ana kadar çok az ilgi çekmişti. Gölcüğün etrafındaki hayvanlar yaşamakla, ölmekle, uyuyarak baharın gelmesini beklemekle meşgludüler. Projeyi izlemek için sadece kuşların vakti vardı; baştankaralar birbirlerine gelip gör, gör, gör diye ötüyordadı; kardinal kuşları ağacın üzerinde keskin çığlıklar atıyor, kavak ağacındaki kutçukları yemekle meşglul sıvacı kuşları soğuk havada baltanın sesi çınladıkça “Hah ha,” diye gülüyorlardı.

“Gülün bakalım,” dedi Misk Sıçanı sıvacı kuşlarına, “fakat yakında büyük bir olaya şahit olacaksınız.” Öğle yemeği için çalışma odasına gidip fare ile yavrusunu tek başlarına orada yürür halde bıraktı. Biraz sonra babanın yayı durdu.

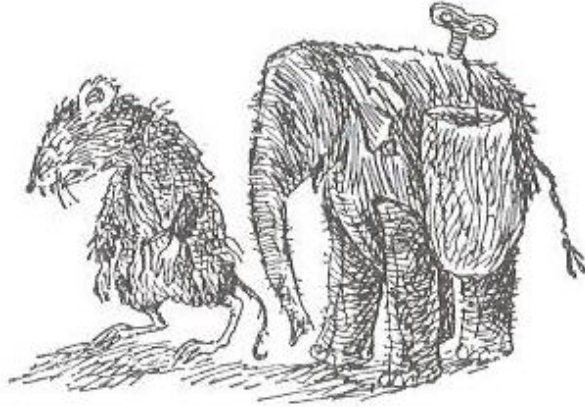
“Az kalmış olmalı,” dedi baba. “Uzun bir süredir sabırla çalışıyoruz.”

“Ve sonra kendi kendimizi kurabileceğiz!” dedi yavru fare. Bunu derken sisin içindeki erimiş karların arasından iki siyah görüntünün çıktığını gördü. Çıplak, siyah ağaçların ve köklerin arasından bir görünüp bir kaybolarak fare ile yavrusunun olduğu tarafa geliyorlardı.

Sıçan Manny hala kısa aktörlük geçmişinin izlerini taşıyordu üzerinde. Şal desenli elbisesi lime lime olmuştu. Eskiğine göre daha zayıf, daha uyanık ve daha dikkatli

görünüyordu. Sanki kendisini bu gri ve puslu sabaha getiren tüm o karanlık geceler, şimdi onu sisin içerisine doğru zorla sürüklüyordu. Yürümekte olduğu yola öyle bir konsantrasyonla eğilmişti ki fare ile yavrusunu neredeyse üzerlerine basacak kadar yakına gelmeden görememişti. Sonra başını kaldırdı. Gülümsemesi, uzun ve acı verici bir ayrılıktan sonra en sevdiği dostlarını bulmuş birinin gülümsemesine benziyordu.

Fil yavaşça ilerliyordu. Gündüz ya da gece boyunca konuşmasını, hatta tek kelime etmesini gerektirecek bir şey yoktu. Sessizlik içinde efendisinin ayakucunda ilerleme utancına katlanıyordu. Kararmış pelüşü küften çizgi çizgi olmuştu; zedelenmiş olan bir kulağı epey zamandır doğru düzgün işitmiyordu ve cam gözlerinden biri hayata artık yan yan bakıyordu.

“İşte!” dedi yavru fare. “Fil! Onu bulduk baba!” Hiç kendini böyle mutlu, böyle şanslı hissetmemişti. Rüyasının gerçekleşeceğinden şüphe duymamıştı hiç; artık bundan sonra karşılaşacaklarını düşündüğü tüm o zorluklar bir anda gözünde küçülmüştü: oyuncak ve fok balığı da elbette bulunacaktı; bir yurtları olacak ve annesi de yanında olacaktı. Sonra aklına Sıçan Manny’nin orada olduğu ve tüm bu parlak rüyayı uzaklaştırıp kendilerini yok edeceği geldi.

Fil, harap olmuş bir haldeydi. Şu ana dek yalnızca kendisini ve ona yapılan haksızlığı düşünmüştü; fare ile yavrusu onun için hiçbir anlam ifade etmemişti. Fakat şimdi sağlam olan tek gözünde sisli günün eksiz bir fotoğrafı koşturuyordu: eriyen karlar, siyah ağaçlar, yorgun baba ve kaybolmuş ama umutlu minik yavru. Bakışlarına sevginin ve acının dünyası yerleşti ve bu bakış bir daha da kaybolmadı.

Baba söyleyecek bir söz bulamamıştı. Filin ve sıçanın görünüşü tepesinde öyle bir yoğunlukla belirmişti ki sanki onları görmüyor, *duyuyordu*. Kulaklarında kuvvetli bir uğultu koptu; başka her şey yavaş yavaş bulanıklaşırken bu iki figür görme alanın merkezinde gittikçe büyüdü. Fil, pejmürde ve yürek parçalayıcıydı; eski görünüşü tamamen gitmişti; bir kulağı, bir gözü, mor başlığı ve pelüşü artık yoktu. Baba tüm bunları gördü, yine de hiçbir şey görmemişti; parlaklığı, en yeni metalden bile daha sağlam durumdaki gövdesi, bitimsiz güzelliği onu adeta sersemletti. Ona kol kanat germek, onu koruyup kollamak istedi. File bakmakta olduğu sırada Sıçan Manny’yi pençeleri arasında bir taş tutarken gördü. Âşık olmuştu ve kendini yakında gelecek olan sona hazırladı.

Sıçan Manny büyük bir rahatlamaıyla iç çekti. Kargaşa içindeki dünyası yeniden düzene girmişti artık. Mutluluk ve huzura bir kez daha kavuşmuş, az önceye kadar peşini bırakmayan baş ağrısı geçmişti. Pençelerindeki kayayla yaklaştı, ama merakı, bir kâbus gibi hala gözünün önünde duran baba ile oğlu yok etmesine engel oldu. “Kış sporu ha?” dedi. “Şu yaptığınız şeye bakın hele! Kesinlikle büyüleyici. Tanrı aşkına! Koca, dev gibi ağacı devirmeye çalışıyorsunuz. Düşünce ne de büyük bir gürültü çıkartır. Ne kadar daha sürer dersiniz?”

“Bunun şimdi bir önemi var mı?” dedi baba.

“Bunun sonucunu *mutlaka* görmeliyim,” dedi Sıçan Manny. “Şunun hızını biraz arttıralım.” Elindeki kayayı yere koydu ve babaya bağlı olan ipi tutup oval yol boyunca koşmaya başladı. Kendisiyle birlikte fare ile yavrusunu da sürüklerken baltanın vuruşları da hızlanmış, çıkan sesin yankısı gölcüğün ötesine ulaşmıştı.

Uzun bir titreme, kavak ağacının gri gövdesinden yukarı doğru çıkıp, gökyüzüne yapraksız bir şekilde uzanmış dalların en uç noktasına kadar vardı. Başlangıçta yavaştı, ama sonra hızlandı. Ağaç, acıklı bir gıcırtyla yere doğru eğilip gökyüzünü arkasından da başına bıraktı; parçaları tek tek birbirinden ayrıldı, gövdeyi tutan bağlar gevşedi ve ağaç sonunda düştü.

Misk Sıçanı’nın amacı, baltanın son vuruşlarını denetleyip ağacı gölcüğün kimsenin yaşamadığı bölümüne düşürmektir. Fakat şimdi kavak ağacı düşerken yıldırım tarafından yarılmış daha uzun bir ağaca çarpmış, o da ölü bir halde suyun kenarında çürümekte olan bir devin üzerine düşmüştü. Böylece biri diğeri-ne vura vura parçalanıp yıkıldılar. Sonuncusu doğrudan kunduz barınağının üzerine düşmüş ve onu paramparça etmişti. Yukarı

doğru büyük bir su kütlesi yavaşça yükselirken, gölcüğün içindeki ağaç gövdeleri, dallar, fidanlar ve çalılar kibrit çöpleri gibi etrafa dağılmış, gölcüğün suyu taşarak vadiye doğru akmaya başlamıştı.

Su yükselirken Kanada kazları kanatlarını genişçe açarak aceleyle uzaklaştılar. Kunduzlar barınaklarından fırlayıp parçalanmış dallar ve çubuklar arasında yüzeye çıktılar ve çıkar çıkmaz da durumu kavradılar. “Hey bakın, göl gidiyor!” diye bağırdılar. “Takip edin millet!” Köpüren su dalgasının içinde geriye doğru çekilen Jeb ve Zeb “Artık okul yok!” diye bağırdılar düşerken. Şaşkına dönmüş balıkların “Dünyanın tıkaçı patladı!” diye bağırışları duyuluyordu her taraftan.

Yerin altındaki çalışma odasında yemek yemekte olan saf ve uygulamalı düşüncenin sahibi, toprağın sallandığını fark etti. Ateşböcekleri korkudan karardılar. Misk Sıçanı darmadağınık odanın içinde tökezledi, topallayarak gün ışığına çıkmaya çalıştı. Güneş, sabah sisini dağıtmak için bulutların arkasından gözük-müştü. Gökyüzü parlak, hava ilkbaharın ektisiyle yumuşaktı. Bir zamanlar gölcüğün bulunduğu yerde şimdi küçük, sızıntı halindeki bir akıntı ağır, pis bir koku yayan çamurun, ot yığınlarının, döküntülerin arasından yavaşça akıyordu. Bu sırada yukarıdan geçmekte olan kestane kargası aşağıda durmuş kendisine bakan Misk Sıçanı’na “Ne oldu?” diye sordu.

Misk Sıçanı harabeye dönmüş alanı işaret etti. “Niçin çarpı Nasıl eşittir Ne,” diye mırıldandı.

“Gölcük eksi Baraj eşittir Çamur,” diye karşılık verdi kestane kargası uzaklaşarak. “Bunlar haber olmaz.”

Sıçan Manny, ağaç düşerken ipi bırakmıştı, fakat fare ile yavrusu ipe bağlıydı hala. Ağacın tepesi yere düşerken dibini havaya kaldırmış ve böylece ipi de kendisiyle birlikte çekerek fare ile yavrusunu gölcüğün üzerinde fışkırmakta olan suların arasında fırlatmıştı. “Bekleyin!” diye bağırdı Sıçan Manny, ama gitmişlerdi. Şiddetli bir ağrı hissetti, onları özleyeceğini biliyordu. Hayatı tuhaf bir şekilde boş, amaçsız ve eskisine göre daha sefil görünüyordu.

Fil, durmuş gölcüğe bakıyordu. Tek gözü onları son kez gördüğü yere dikilmişti. Karşı konulmaz, acı verici hıçkırıklarla sarsılıyordu vücudu; sanki yayı boşanmış gibi ağlıyordu. O ağlamaya devam ederken Sıçan Manny onu kurdu ve eve, atık alanına doğru yola koyuldular.

Sıçan Manny, fare ile yavrusunun gölcüğün dibini boyladığından emindi. Sular çekilse bile çamurun içine gömülmüş olacaktı, bu yüzden onları bir daha görmesinin mümkün olmadığını düşünüyordu. Oysa baba ile oğlu sopa ve dallardan oluşmuş bir yığının içine düşmüş, sağa sola sallanır bir halde yol alıyordu. Yıkılmış barajın içinden geçmiş, akıntı boyunca küçük vadide ilerlemekteydiler.

Yarısı suya gömülmüş derme çatma sallarında son sürat yol alırken, güneşli ve gölge, kayalar ve ağaçlar, sık sık beliren çıkıntılar, kafaları soğuk suyun içine girip çıkarken bir görünüyor bir kayboluyordu. Dalgaların arasında çalkalanıp sığ yerlere çarptılar, dönemeçlerde fırıl fırıl dönerek son hızla yol aldılar, ta

ki bütün vadiyi kat etmiş olan akıntı, ağacın düştüğü yerden kilometrelerce uzakta başka bir gölcüğe dökülene kadar.

Akıntı, tümseği aşıp bataklık alana doğru indi. Sal girdapların içinde hızla dönerken şans parası da ileri doğru fırlamış, döndükçe kuvvetini artırıp fare ile yavrusunu da kendiyile birlikte suyun içine çekmişti. Kısa bir süre ceviz kabuğundan yapılmış davul onları yüzeyde tuttu, sonra davulun kayışı yavru farenin başının üzerinde kaydı ve dibe battılar. Onlarla birlikte batan sarı renkli metal para da karanlığın içinde parlıyordu.

Ağaçların ve gökyüzünün kırık yansımaları, davulun oluşturduğu küçük dalgacıkları aşarak bir kez daha suyun durgun

yüzeyine yerleşti. Davulun etrafında genişleyen küçük dalgacıkların altında, yani suyun dibinde ise karanlığın, kayıp ayakkabıların, şişelerin, çürümüş yaprakların ve dalgalanan yeşil deniz yosunlarının acı kokusunun yanında fare ile yavrusu çamura saplanmış halde baş aşağı duruyordu.

“Ne oldu?” diye soru yavru fare. Sözleri hava kabarcıkları şeklinde çamurdan çıkıp bulanık suyun içinde yukarı doğru yükseldi.

“Ne olmadı ki!” dedi baba. “Niçin çarpı Nasıl eşittir Ne ve işte buradayız; kendi kendimizi kurmaya hiç de eskisinden daha yakın değiliz.”

“Fili de yine kaybettik, hem de bulduktan hemen sonra!” dedi yavru fare. “Ona tek kelime etme fırsatımız bile olmadı.”

Baba yanıt vermedi, ama çamurda lıkırtı şeklinde çıkan uzun ve şiddetli bir iç çekme sesi duyuldu.

“Erkencilik,” dedi suyun içinde gümbürdeyen ve titreşen bir ses. Yavaş ama güçlü bir sestir, demir bir kovadan dökülen kumun sesine benziyordu. “Zamansız uyanma bakımından erkencilik,” dedi. “*Bakınız önceki bölüm.* Benim maddi varlığımın devamı için yükseliş.” Ses daha da yakına geldi. “Onun iştah uyandıran görünüşünden haberdar olunuş. *Bakınız ilgili bölüm.*” LİKİRT! Sivri ve sert bir ağız babanın ayaklarına doğru yaklaştı. “*Önemli nokta,*” dedi ses. “*Belirtilen çalışmada. Yenmez.*”

“Bizi bu çamurdan çıkarın lütfen,” diye lıkırdadı baba, “ve bacağımı bükmeyi de bırakın.”

“Eğer konuşma yeteneğin varsa, yeme yeteneğin de vardır,” dedi ses. LİKİRT! Ağız açıldı, babanın bacağına yeniden yak-

laştı. “*Karşılaştır,*” dedi ses. “*Adı geçen eserde.* Hala yenmez. Peki öyleyse, konuşalım hadi.”

“Birisi başı çamura gömükken ne söyleyebilir?” dedi baba.

“Hiçbir şey söyleyemez,” diye bir yanıt geldi kumsu ses-ten. “Kişinin kumla ilişkisi her türlü VAR OLMA tartışmasının temelidir. Temel. Dipte.”

“Kafalarımız dipte,” dedi yavru fare. “Ters dönmüş haldeyiz.”

“Kişinin ters dönmüşlüğü,” dedi ses. “İyi bir başlangıç. Devam edin.”

“Kuru bir zeminde ayaklarımızın üzerinde durup kurulmadığımız sürece devam edemeyiz,” dedi baba.

“Kurulmak mı?” dedi ses. “Terimlerinizi tanımlayın.”

“İstemiyorum,” dedi baba. “Bu tarz konuşmaları sevmem.”

“Başka tarz konuşmalar da neler?” dedi ses. “Burada, yüzeyin altında BEN, SEN, O, BİZ’in belirtilmesiyle VAR OLMANIN derinlikleri araştırılır. Ve eğer konuşmanın sana düşen kısmını yerine getirmezsен seni yemek istemesem de çok güzel ısırp ikiye ayırabilirim.”

“BİZ baş aşağıyız,” dedi baba.

“Ayaklarımız üzerinde VAR OLMAK istiyoruz,” dedi yavru fare de.

“Örneğin,” dedi ses, ağız bir kez daha babanın bacaklarına doğru, ama bu sefer öncekinden daha nazik bir

şekilde yaklaştı. Fare ile yavrusu havaya kaldırılıp ters çevrildiler ve tekrar yere, bir çamur bulutunun içine kondular. Suda yüzmekte olan çamur parçacıkları yere çökünce kendilerini ağzını açmış, vahşice bir konsantre ile onlara bakmakta olan dev gibi bir kaplumbağa ile karşı karşıya buldular. Kabuğu, dalgalanmakta olan yosunlar ve su bitkileriyle kaplıydı. Yaşlı ve hantal denecek kadar şişmandı. Onlara bakmakta olan gözü eski, sert bir kayanın üzerindeki dumansı, gri bir mücehver gibiydi. Zaman bu gözde vücut bulup onları gözlüyordu sanki. Koca bir gagaya sahip kafası onlara doğru eğilmiş, yılan gibi sağa sola kıvrılarak açıklamalarına noktayı koyuyordu.

“Şüphesiz ki,” dedi, “düşünür, bilgin, oyun yazarı, bataklığın ve gölcüğün sesi C. Serpentina ile tanışmak sizin için büyük bir zevk...” Çamurun içinde yükselmekte olan uyuşuk bir kurbağayı yemek için sözlerine ara verdi. HAM. HAM. HAM. KLİK. “Aynı zamanda onun ağzı ve midesiyle tanışmak da,” diye devam etti. Sözleri, kabarcıklar şeklinde ip gibi yüzeye tırmanıyor, güneş ışığıyla karşılaştığında ise patlayarak gümüş bir halkaya dönüşüyordu.

“Merhaba,” dedi baba. “Fare ile Oğlu.”

“Tartışmamıza dönecek olursak,” dedi Serpentina. “‘Kurmak’ dedin. Neyi kastediyorsun?”

“Arkamdaki anahtarı,” dedi baba.

Serpentine anahtara baktı.

“Ne işe yarıyor bu?” diye sordu.

“Anahtar çarpı Kurma eşittir Gidiş,” dedi yavru fare.

“Gidiş?” dedi koca ağızlı kaplumbağa. “Nereye? Bu bataklık da diğer bataklık gibidir; bu bataklığın diğer bataklığa benzediğini farz edebiliriz; diğer bir deyişle bir yer her yerdir ve her yer bir yerdir. Böylece burada kalarak aynı zamanda her yerde bulunmuş oluruz. Yani açıkçası gidilecek hiçbir yer yoktur. Bu yüzden, kurma eylemi anlamsızdır.” Serpentina kendini bataklık zemine rahatça bıraktı ve kurma konusunu zihninden uzaklaştırdı.

“Ama o zaman fili ve fok balığını nasıl bulacağız?” dedi yavru fare ve ağlamaya başladı.

“Buradan çıkmalıyız,” dedi baba.

“Kimse buradan çıkmayı düşünmez,” dedi Serpentina. “Gölcüğün dibi insanın evidir. Buradan nesnelerin görünmeyen yüzünü görür. İnsan derinlemesine düşünür ve derinlik kazanır, tefekkürün hiçliği...” KRAK! Hemen yakınından bir balık

geçmekteydi. Korkunç, sinsice bir hızla avını yakaladı. HAM. HAM. HAM. KLİK. “Olmaksızın,” diyerek cümlesini ve balığı yemeyi birlikte tamamladı.

“Neyi tefekkür ediyorsun?” diye sordu yavru fare.

“Sonsuzluğu, çoğunlukla.”

“Sonsuzluk nedir?”

“*Bakınız ilgili bölüm,*” dedi Serpentina. Baba ile oğlunu çevirdi, böylece yavru fare, yarısı çamura gömülmüş, dik bir haldeki teneke kutunun karşısında buldu kendini. Turuncu renkli etiketin üzerinde beyaz harflerle BONZO KÖPEK MAMASI yazıyordu. Yazının altında, aşçı şapkası ve önlüğü giymiş siyah benekli, arka ayakları üzerinde yürüyen küçük beyaz bir köpek resmi vardı. Köpek bir tepsinin içinde, üzerinde yine BONZO KÖPEK MAMASI yazan bir başka kutu taşıyordu. Bu kutunun üzerindeki yazının altında da siyah benekli, aşçı şapkası ve aşçı önlüğü giymiş, arka ayakları üzerinde yürüyen küçük beyaz bir köpek resmi vardı ve o köpek de bir tepsinin üzerinde bir kutu taşıyordu. O kutunun üzerinde de aynı BONZO KÖPEK MAMASI yazısı vardı ve o yazının altında da yine siyah benekli, aşçı şapkası ve aşçı önlüğü giymiş, arka ayakları üzerinde yürüyen küçük beyaz bir köpek resmi görölüyordu. Ve o köpek de aynı resmi gösteren bir kutu taşıyordu ve bu durum resmin gözün göremeyeceği kadar küçülmesine dek sürüyordu.

Teneke kutu uzun zamandır gölcüğün dibinde bulunuyordu, bu yüzden de resmin bir kısmı küçük parçalara ayrılmış ve karanlık suların içinde uzaklaşmıştı. Yosun tutmaya başlamış kutunun üzerinde salyangozlar, küçük şişman kurtçuklar kaygısızca yol alıyor, alttaki küçük resimlerin

bulunduğu bölgeden başlayıp yukarıdaki büyük harflerin olduğu yöne doğru çürümüş etiketin üzerinde kayarak ilerliyorlardı.

“Sonsuzluk,” dedi Serpentina kendine özgü bir tarzla. “Onun sonu yoktur. Hepimizin onu düşünmek zorunda olduğu bir zaman mutlaka gelir.” Söylediklerini vurgulamak için birkaç kez başını salladı.

“Oğlum sadece bir çocuk,” dedi baba, “İzin ver de ben yapayım.”

“Çok genç başlanmaz,” dedi Serpentina. “Yavru, fareye babadır. *Önemli nokta*,” dedi, sesi suyun derinliklerinde yankılandı: “küçük köpeklerin sonlanmazlığı, kesintisiz azalmayla en büyük gerçeğin ortaya çıkışına kadar devam eder.”

“Nerede?” diye sordu yavru fare.

“*Adı geçen eserde*,” dedi Serpentina, “*Belirtilen çalışmada*. Görünen son köpeğin ötesinde.”

“Bunu söylemen çok ilginç,” dedi baba. “Bu isimde bir oyun var.”

“O oyunun yazarı benim,” dedi kaplumbağa ağzını tehlikeli bir şekilde babanın başına yaklaştırmak. “C. Serpentina’nın ta kendisi. Hiç şüphe yok ki benim gibi derin bir düşünürün böylesine hafif, oyalayıcı, ucuz eğlenceler içeren, bir başka söylemle popüler bir şeyler üretmesi sizi şaşırtmıştır.”

“Oyunun sergilendiğini gördüğümüz gece gerçekten de heyecan vericiydi,” dedi baba onun suyuna giderek. “Daha baştan itibaren adeta seyircinin ayağını yerden kesti.”

“Bu beni kesinlikle şaşırtmadı,” dedi Serpentina. “Furza ve Wurza VAROLUŞUN O’luğunu, eğlence ve güldürü öğelerinin içine gizlemişlerdir.”

“Çok doğru,” dedi baba. “Sonsuzlukla işimiz bittiğinde bu gölcükten çıkmamızda bize yardım edebileceğinizi düşünüyor musunuz?”

“Ne ayıp!” diye kükredi Serpentina. “Derin bir çamurun içinde gömülü olan her birimiz, kendi düşüncesinin itici gücü üzerinde yükselmelidir. Her birimiz köpekleri geçip, noktaların ötesine uzanıp gerçeğe varmalıyız, ama tek başımıza.” Bunu söyledikten sonra kendine çamurda bir çukur kazdı, gri gözlerini kapatıp uykuya daldı.

“Buradan nasıl çıkacağız?” diye sordu babasına yavru fare.

“Bilmiyorum,” dedi öfkelenen baba. “Her zamanki gibi yardım edenimiz yok.” Misk Sıçanı’nın bağladığı ipin bir parçası hala kolunda duruyor, suyun içinde yukarı doğru dalgalanırken ona kunduz barınağındaki umutlarını hatırlatıyordu.

“Kurbağa Amca bir keresinde dib tarafın tepeye garip derecede yakın olduğunu söylememiş miydi?” dedi yavru fare.

“Bu öyle değil,” dedi baba. “Suyun çok derinindeyiz. Görünen son köpeğin ötesinde bir şey görebiliyor musun? Böyle bir şeyi sana yüklemek hiç adil değil, ama benim sırtım dönük ne yazık ki.”

“Yavru, fareye babadır,” dedi yavru fare. “Yapacağım.” BONZO kutusunu inceledi. “Bu ilk köpek,” dedi, “bu ondan sonra geliyor, bu ondan sonra.”

Yavru fare dönüp gidemediği için günler boyunca teneke kutuya bakıp durdu. Suyun hareketiyle köpekler dalgalandıkça onun da başı dönüyordu. Bu rağmen bakmayı sürdürdü, ama ne kadar çabalarsa çabalasın görünen son köpeğin hangisi olduğuna bir türlü karar veremedi.

Kış gölcüğü terk etmiş, ağaçların dalları yapraklanmaya başlamıştı. Kokarca lahanalarının iri yeşil tomurcukları kara, çamurlu toprağın yüzeyinden yavaş yavaş yükseliyor, geceler bahar kurbağalarının gürültüleriyle doluyordu. Nar bülbülleri, solucanları kapma derdindeyken yalıçapkınlarının haykırıışları kıyı boyunca devam ediyor, yaban ördekleri sazların arasında dolaşüyor, bataklığın çevresinden gökdoğanların ısıkları ve balaban kuşlarının sesleri geliyordu. Fare ile yavrusunun yanından geçen balıklar artık daha hızlı hareket ediyor, derinliklere süzülen gün ışığı daha ılık hissediliyordu. Gölcüğe baharın gelmesiyle birlikte kurbağalar ve yavruları, semenderler, yılanlar ve kaplumbağalar kış uykularından uyanmış, yüzeye doğru çıkmaya başlamışlardı.

“İşte *şu* küçük köpek, *şu* da onun daha küçüğü,” dedi yavru fare, fakat ne kadar denese de bir noktadan sonra gördüğü son köpeğin hangisi olduğunu hep karıştırıyordu.

“Belki de bakmana yardım edebilirim,” dedi ince ve nazik bir ses. “Ve siz de benimle konuşur ve beni yemezsiniz. Yemezsiniz değil mi?”

“Biz kimseyi yemeyiz,” dedi yavru fare. “Neredesin?”

“Buradayım,” dedi ses, “ayaklarının yanında. Konuşacak kimsem yok. Bu çok bunaltıcı.”

“Kimsin sen?” dedi baba.

“Bilmiyorum,” dedi ses. “Ne olduğumu bile bilmiyorum. Kendi kendime konuşmaya başladığımda kendimi Çamurr olarak adlandırdım. Aptalca biliyorum ama, eğer konuşacak kimseniz yoksa kendinize bir ad vermek zorundasınız.” Yavru farenin ayaklarının olduğu yerdeki çamurda bir kıpırtı oldu, sonra küçük çirkin bir yaratık ayakları üzerinde hafifçe yükseldi. “Siz nesiniz?” dedi.

“Biz oyuncak fareleriz,” dedi yavru fare. “Bay ya da Bayan Çamurr? Lütfen sorumu bağışlayın ama konuşurken size bakamıyorum.”

“Bayan,” dedi küçük yaratık. Biçimsiz, çirkin bir çekirgeye benziyordu ve ismi gibi çamurlu ve kahverengiydi. “Eğer sizin için sakıncası yoksa arkadaşınız olmak istiyordum,” dedi. “Olur muyuz, ne dersiniz? Hiçbir şeyden emin olamıyorum.”

“Arkadaşınız olacağız,” dedi yavru fare. “Biz de emin olamıyoruz, özellikle de küçük köpekler konusunda.”

“Biliyorum,” dedi Çamurr. “Her şey çok zor. Benden büyük herkes beni yemeye çalışıyor ve ben de benden küçük herkesi yemeye çalışıyorum. Başka şeyleri düşünmeye pek zaman kalmıyor.” Konuşurken yüzünden kola benzeyen bir şey fırlattı ve geçmekte olan su bitini yakalayıp yedi. “İğrenç,” dedi. “Biliyorum, iğrenç. Dirsek gibi bir eklemi olan koca, çirkin bir dudağım var ve yiyeceğimi onunla yakalıyorum. Asıl tuhaf olansa, gördüğünüz gibi, gerçekte böyle biri olmadığımı düşünmem. Balığın içinde sürünen, şu gördüğünüz çamurumsu şey olduğuma inanamıyorum. Kendimmişim gibi *hissetmiyorum*. Aslında içimde ne hissettiğimi size anlatamam! Temiz, parlak,

güzel...tıpkı gün ışığındaki bir şarkı ya da yaz havasında bir iç çekiş gibi. Sizin de hiç böyle hissettiğiniz oldu mu?”

Derince bir iç çekti baba. Nasıl söyleyebilirdi ki neler hissettiğini? Noel ağacının altında dans eden oyuncak fareyle bir ilgisi kalmamıştı artık; ihtiyaç duyduğu ya da umut edebileceği bir şey de yoktu; var olmaktan bile umudu kesmişti. İçindeki aletler çamur, pislik ve küf nedeniyle hareket etmez olmuştu. Ruhu gittikçe ağırlaşıyordu.

“Baktığım yeri yine kaybettim,” dedi yavru fare.

“Sana yardım edeceğim,” dedi Bayan Çamurr. “Sen bakarken ben de köpekleri işaret edeceğim. İşte.” Teneke kutuda resmin olduğu yere tırmandı. “Şimdi, ben ilk köpeğim.”

Bayan Çamurr duruşunu değiştirip köpekleri işaret ederken yavru fare de “Bu bir sonraki, şu da ondan sonraki,” diye sayıyordu.

Bahar mevsimin uzayıp giden günleri boyunca yavru fare BONZO etiketine bakmayı sürdürdü. Bu sürede vücudunu su bitkilerinin kökleri sardı; her tarafında küçük yosun kümeleri boy verdi ve gittikçe de büyüdü; salyangozlar tüylerinin son kırpıntılarını yiyerek beslendiler; yayınbalıkları bıyıklarını kemirdiler...Tüm bunlar olurken o hala görünen son küçük benekli köpeği arıyordu. Babası gözlerini oğluna dikmiş, zamanla önce yeşile sonra da siyaha döndüğü için üzerindeki BAŞARACAKSIN yazısının kaybolmaya başladığı madeni paraya bakıyordu. Yavru farenin gözleri gittikçe daha donuk, daha yorgun görünürken baba onu ancak umutsuzca izleyebiliyor, sonsuzluk arkasında kaldığı için elinden başka bir şey gelmiyordu.

Bahar sona ermişti. Yüzeydeki yaprakların titreşen gölgeleri derinlerde benekler oluşturuyor, dipteki çamur, yaz kokusu yayıyordu. Su böcekleri, fare ile yavrusunun çok üzerindeki ışığın gümüş renkli noktalarına doğru fırlıyor, mayıs sineklerinin peşine takılmış balıklar zıplayıp düşerek gölün titreşen yüzeyini süsleyen parlak sular sıçratıyorlardı.

“Hala bulamadınız mı?” diye sordu baba, yavrusuna. Hareketsiz kaldığı için mekanizmasının gittikçe tutulduğunu hissediyordu. Gölcükten çıkabilme umutları söndükçe kendini, gölcüğün çok da rahatsız edici olmadığını düşünürken buluyordu. Suyun hareketi huzur vericiydi. Alışmıştı artık. Filin o sabah sisin içinden aniden, şaşırtıcı biçimde çıkan parlak görüntüsü belleğinde hala çok canlıydı. Ve bu ona acı veriyordu; sanki beyninin içinde bir anahtar vardı ve beynini sıkıkça sıkıyor, onu acılar içinde bırakıyordu. Hareket edecek gücü

yoktu. İçindeki enerjiyi, kurulmadığı için, harekete dnştremiyor, bu yüzden de çamurun içine battıkça kararlılığı da azalıyordu.

“Eğer Niçin arpı Nasıl eştittir Kpekse,” dedi aklı iyice karışmış olan yavru fare, “o zaman Köpek bl Nasıl eştittir Niçin’dir.”

İki kurbağa yavrusu onu arada bırakacak şekilde yanından geçti ve BONZO kutusunun olduğu yerde bir yılanla karışlaştı. “Bu taraftan lütfen,” dedi yılan ve onları yutuverdi.

“Kötü gözüküyor,” dedi yavruardan biri yılanın boğazında kaybolurken.

“Asla bilemezsin,” dedi diğeri de. “Belki bu yoldan gidersek her Şey çok daha iyi olur.”

“Gözlerini köpeklerden ayırma,” dedi Bayan amurr yavru fareye. “Görüntüler belirsiz olsa da azmimizi koruyalım.”

Su o gün son derece temizdi; BONZO yazısı, etiketin üzerinde rahatlıkla okunabiliyordu. Yavru fareye göre teneke kutunun üzerindeki son köpek artık resim olarak gözükmüyordu. Çünkü köpekleri gerçek ve canlıymış gibi hissediyordu. Antik ağlardan kalmış bir kardeşler sürüsü, bakışlarından korunmayı başarıp ruhunun içinden geçerek yolculuklarına devam ediyorlardı. Bir rüyadaymış gibi bir köpekten diğerine geçerken birden, şaşırtıcı, çok edici bir netlikle hala köpek olarak fark edilebilen en küçük, en minik son köpeği gördü. Onun ötesinde sadece ufacık renkli noktalar vardı. Bakmaya devam etti ve renkli noktalar arasındaki beyaz alanı, en küçük köpekten çıkıp en büyüğe ve oradan da kendisine doğru geri akmakta olan boşluğu gördü.

“Hiçbir şey”, dedi yavru fare. “Noktalar arasında hiçbir şey görmüyorum. Tam anlamıyla hiçbir şey. Görünen son köpeğin ötesindeki tek şey hiçlik.”

LIKIRT! C. Serpentina çamurun içinde yükseldi ve ağzını şaklattı. “Hiçlik!” dedi. “Tamamıyla hiçlik! Açıklamalı hiçliğin birikimleri ve eksilimleri. Hiçliğin şaşırtmacaları. Hiçliğin çekicilikleri, yaratıcılıkları ve görünüşleri. *Önemli nokta. Bakınız önceki bölüm. Bakınız sonraki bölüm.* Hiçlik.” KRAK! HAM, HAM, HAM. KLİK. KLİK. İki kurbağa yavrusunu yemiş olan yılanı yakaldı; ama onu yutup sindirmesi epey zaman aldı.

“Hiçlik!” dedi baba fare de. “Mutlak doğru nedir peki?”

“İşte bu,” dedi Serpentina. “Hiçlik, mutlak doğrudur.”

“Hiçlik mi?” dedi yavru fare.

“Hiçlik,” diye yeniledi Serpentina.

“Bunu düşünmekten hoşlanacağımı sanmıyorum,” dedi Bayan Çamurr ve hızlıca hareket ederek kendisini kapmaya çalışan kaplumbağadan uzaklaştı. “Hiç hoş bir fikre benzemiyor, değil mi? Tabii pek emin değilim yine de.”

“Buna inanmıyorum,” dedi yavru fare. Renkli noktalar gözünün önünde dans ediyordu; köpekler çevresini sarmış gibiydi. Zihninin yerinden fırladığını hissetti, tıpkı X’in ne olduğunu aniden kavradığında Misk Sıçanı’nın yaşadığı duruma benziyordu bu. “Hiçliğin ötesinde ne olduğunu bilmek istiyorum,” dedi.

“Seni sonradan görme ufaklık!” dedi Serpentina. “Sen kimsin ki hiçliğin ötesini araştırıyorsun?”

“Eğer bunca zaman çamurun içinde dik bir şekilde durup sonsuzluğu düşünecek kadar büyüdüysem,” dedi yavru fare, “o zaman hiçliğin ötesine bakmak için de yeteri kadar büyümüşüm demektir.”

“Ben de öyle,” dedi Bayan Çamurr. Eklemleri dudaklarını uzatıp görünen son köpeği kopardı ve çiğnemeye başladı.

“Bu hilekarlık,” diye gürledi Serpentina. Bayan Çamurr’u yakalamaya çalışmış ama yine ıskalamıştı. “Sonsuzluğu yutamazsın.”

“Sadece onun arkasında ne olduğunu görmek istiyorum,” dedi yavru fare. “*Belirtilen çalışmada*. Bu adil, öyle değil mi?”

“Pekala,” dedi Serpentina. “Önermeni geliştir.” Bir kez daha çamurun içine gömülüp uyumaya başladı.

Bayan Çamurr düzenli aralıklarla kağıdı koparıp yemeye devam etti. Bir süre sonra etiket tamamıyla kaybolduğunda teneke kutunun parlak yüzeyi göründü. Yavru fare oraya baktığında yüzeyde boncuktan bir gözün kendisine bakmakta olduğunu gördü. Orada kendi yüzü ve babasına uzatmış olduğu elleri vardı. Uzun süredir orada olan yansıması artık görüş alanına girmişti. Daha önce kendisini hiç görmemişti, ama babasını tanıdı ve onu tanıyınca kendisini de tanımış oldu. “Aa,” dedi, “hiçliğin ötesinde bizden başka hiçbir şey yokmuş.” Bayan Çamurr da yüzeyde kendisine baktı ve sonra yüzünü kapatıp teneke kutudan uzaklaştı hemen.

Yavru fare, kendisini geçip teneke kutuya öfkeli öfkeli bakan koca ağızlı bir levreğin akıntısıyla dalgalandığını hissetti.

“Yaylan bakalım ahbab,” dedi balık kutudaki yansımasına. “Buraya ben yerleşiyorum.”

“Kendi kendinle konuşuyorsun,” dedi Bayan Çamurr ve levrek kendisini yemeye çalışınca hızla yana kaçtı.

İkna olmamış olan levrek geri geri gitti ve karşısındaki diğer balığın da aynı şeyi yaptığını gördü. Oradan uzaklaşırken, omzunun üzerinden, “Benden uzak dur!” dedi.

“Büyük ve güçlüler ama aptallar,” dedi Bayan Çamurr. “İpin ucundaki parlak şeyler onları her zaman yakalıyor.”

Yavru fare, kutunun parlak yüzeyindeki yansımasına baktı. Elleri hala eski konumunu koruyordu, ama babasının onu artık eskisi kadar sıkı tutamadığını hissediyordu. “Hiçliğin ötesinde bizden başka hiçbir şey yok,” dedi. “Bizden başka hiçkimse bizi buradan çıkaramaz. Böylece Niçin’i bulmuş olduk. Şimdi Nasılları ve Neleri bulmamız gerekiyor.”

“Korkarım Serpentina haklı,” dedi baba. “Hiçlik, mutlak doğru ve bu çamur da diğer tüm çamurlar gibi.”

“Öyle olsa bile umrumda değil,” dedi yavru fare. “Buradan kurtulmak istiyorum. Biraz tel bulabilir misin?” diye sordu Bayan Çamurr’a.

“Elbette,” dedi Bayan Çamurr. “Bu dipte onlardan bir sürü var. Sık sık onların çıkıntılarına takılır dururum. Hemen şimdi biraz getirebilirim.”

Babası onun ötesindeki boş suya bakarken ve Serpentina da çamurun içinde horlarken yavru fare kendi kendine mırıldanıyordu. “Yukarı çarpı Aşağı,” dedi yavru fare. “İçeri bölü Dışarı. Burası, Ora’nın içine.”

“İşte geldim,” dedi Bayan Çamurr. Azının içinde bir balık oltasının ucuyla çamurdan çıkmıştı. “Uzunca bir parça buldum. Yapabileceğini düşünüyor musun?”

“Evet,” dedi yavru fare. “Şimdi sessiz olmalıyım, böylece Fare’nin Azda Çok’unu çözebilirim.”

Üstündeki gün ışığı, suyun yüzeyinde uykuya daldı; yapraklardaki gölgeler oynadı; ağustos böceğinin şarkısı, tıpkı durgunlaşmakta olan yaz mevsiminin sesi gibi ılık havada titreşti.

Saatler geçti. Ceviz kabuğundan yapılmış davulun sessizce yüzmekte olduğu gölcüğün kenarındaki zambakların ve sazların arasından Bayan Çamurr’un başı gözüktüğünde öğle olmuştu. Bayan Çamurr bir sazın sapına yorgunca tutunmuştu; bir balık oltası ağzından geçip aşağı, suya doğru iniyordu. Gücünün son damlasını da harcayarak telin ucunu ve onun bağlı olduğu madeni parayı çıkardı, paranın üzerindeki yosunu da yedi. Paranın yüzeyini elinden geldiğince temizlemişti. Şimdi çok parlak olmasa da sudaki ışıltısı görülebiliyordu ve BayanÇamurr bunun yeterli olduğunu umuyordu. Para telin üzerinde döndükçe o da BAŞARACAKSIN.... ŞANSLI GÜNÜN...yazılarını okuyordu. Onu yukarıya, bir nilüfer yaprağının yanına çekip sarmal haldeki tel yığınlarının arasında bıraktı ve tekrar bir saza tutunarak aşağı inip gözden kayboldu.

Yaklaşık bir saat kadar sonra, sahilde sıra halinde güneşlenmekte olan bataklık kaplumbağalarının yanındaki bir kayanın üzerinde gözüktü. Ağzında daha fazla tel vardı. Hayatını riske atarak her kaplumbağayı tek tek geçti. Sahildeki bir sumak bitkisinin kolları tarafından etrafı sarılmış düz bir kayaya ulaşınca kadar büyük bir dikkatle ilerledi. Burada teli çekip, dallardan birinin çatallı ucundan geçirdi. Sonra sendeleyerek

karşıda, sazların arasında dalgalanmakta olan ceviz kabuğundan yapılma davulun yanındaki nilüferlerin olduğu yere gitti. Yavaş yavaş çalışarak telin ucunu davulun kayışına bağladı. Sonra nilüfer yaprağının üzerindeki sarmal telin ucunu alıp onu da davulun kayışına bağladı ve madeni parayı suya itti. Ceviz kabuğundan yapılma davul suyun altında kayboldu ama az sonra tekrar gözüktü. Dikkatle suyun içine bakan Bayan Çamur, paranın aşağıda sallanmakta olduğunu görmüştü. Yıpranmış yüzeyi, hiç ümit vaademeyecek şekilde zayıfça parlıyordu.

“Tamam,” dedi, “işte bu.” Sonra tükenmiş bir halde nilüfer yaprağının üzerine çöktü. “Kendimi çok tuhaf hissediyorum,” dedi. “Zorlukla nefes alıyorum ve gözlerim de gitgide sönükleşiyor. Belki de ölüyorum. Kısacık çamurdan hayatım belki de sona eriyor. Başka bir şekilde yaratılmış olmak kaderimde yokmuş.”

Bayan Çamur ağlamaya başlamıştı. Vücudu inip kalkarken sırtı baştan sona yarılmaya başladı. “Ah!” dedi. Uçmak için çoktan güçlenmiş olan ıslak ve buruşuk kanatlarına canlılık geldiğini hissetti. “Emin olabilmek çok zordu,” diye iç çekti. Bir zamanlar kendisine ait olan o eski derisinden sıyrıldı. Şimdi artık bir yusufçuktu; taze, sevimli, zümrüt yeşili bir yusufçuk. Güneş, yanardöner kanatlarını kurutasiya kadar sabırla bekledi; sonra uçmak için yukarı fırladı. Çirkin görünüşlü eski derisi nilüfer yaprağının üstünde unutulmuştu, onunla birlikte eski tuhaf adı da unutulmuştu; hepsi gölün derinliklerine gömülüp kalmıştı. Gün ışığındaki bir şarkı, yaz mevsimindeki bir iç çekiş gibi ılık havada dans ederek kanat çıktı, gölün üstüne göz kamaştırıcı bir ışık yayıp uzaklaştı.

Suyun dibindeki çamurda ise fare ile yavrusu bekliyordu. Misk Sıçanı'nın babanın koluna bağladığı ip şimdi yukarı doğru çıkmakta olan bir tele bağlanmıştı. Bu tel yüzeyde kavis çizip çatallı bir dalın içinden geçerek düz bir kayaya ulaşıyordu.

“Bekleyiş,” dedi yavru fare. “Zamanımızın ne kadar da uzun bir kısmını bekleyerek geçirdik!”

Serpentina uyandı, esnedi ve ağzını aç bir şekilde sertçe kapayıp açtı. “VAR OLUŞUN yeni araştırmalarına doğru yeni bir başlangıç,” dedi. “Hiçliğin daha da ötesinde ne buldunuz?”

“Bir çıkış yolu,” diye yanıtladı yavru fare.

“Gerçekten mi!” dedi Serpentina. “Buradan çıkış *olmadığını* düşünmeye ara mı verdiniz? Bir durumdan çıkış zorunlu olarak başka bir duruma girişi gerektirir, şöyle de diyebiliriz... Durun! Dikkat Edin!”

Fakat fare ile yavrusu, patlayan bir çamur bulutunun içinde gölcüğün ıslıtlı yüzeyine giden yolu yarılamıştı bile. Üstlerindeki ceviz kabuğundan yapılma davul hafif suya gömülmüştü. Parayı yutan levreğin kurşun gibi fırlamasıyla tel, suyun içinde V şeklinde bir eğri çizmiş ve çatallı dalın olduğu yerde bu duman oluşturarak uzun süredir suyun altında bulunan teneke fareleri dışarı çıkarmıştı.

Dipteki kumdan dolayı ağırlaşmış, hamura dönmüş fare ile yavrusu hızla dışarı fırlayıp patlayan bir bomba gibi etrafa su sıçrattılar ve suyun üzerinde kayarak kaplumbağaların olduğu taraftaki kayalıklara ulaştılar. “Yazlıkçılar,” diye tısladı kaplumbağalar ve emir almışlar gibi hızlıca birer birer suya atladılar. Fare ile yavrusu bitki dalının çatallı, dar ağzına

geldiğinde balık oltasının ucu çıktı ve her ikisi de şıprıtılı bir ses çıkararak kıyıdaki kayanın üzerine düştü.

Şimdi kayanın üzerindeki küçük bir su birikintisinin içinde yatıyorlardı. Bu su birikintisi onlarla birlikte gelmişti oraya. Leke leke olmuşlar, vücutlarının her yerinde çizgiler belirmişti; bütün eklem yerleri oyulmuş, birbirlerine uzattıkları kolları soyulup geriye paslı demir çubuklar kalmıştı. Kürkleri artık yosunlarla kaplı, siyah, çürümüş bir kumaştı. Hurdaya dönmüş kulakları hala yerinde dursa da çarpılmıştı; bıyıkları gevşekçe sallanıyordu.

Gün ışığı son derece parlaktı ve bedenlerine ulaşan sıcaklığı keyif veriyordu. Sesler bir iğne gibi keskin ve netti; yaprakların hışırdayışı, ağustos böceklerinin değişmeyen sesi, beyaz boğazlı serçelerin tatlı, yavaş ritimleri, gölü çevreleyen bataklıktan gelen tuhaf, yüksek sesli ONG, BONG, CONG’lar sazların arasından hep aynı tonda, durmaksızın, değişmeksizin yineleniyordu; ONG, BONG, CONG! Yakındaki bir huş ağacının epey yukarısında bir yalıçapkını merakla bakıyordu. Pençelerinin arasında bir balık oltasının yumak haline gelmiş ucunu tutuyordu. Oltanın diğer ucu ağaçtan sarkıp suya girmişti. Bataklıktaki tüm sesler, yavru farenin gölün üzerinde çınlayan ince metal sesiyle bir anda kesildi. “Şimdi ne yapacağız?” dedi yavru fare.

“Çabucak gideceğizi umuyorum,” dedi yakındaki sazlıkların arasından kasvetli bir ses.

Sesin geldiği yöne dönük olan baba konuşanın çizgili, tıknaz, kahverengi bir dalıcı kuş olduğunu gördü. Sazların arasında öylesine hareketsiz duruyordu ki nerdeyse hiç görülüyordu. Yukarı dönük uzun gagasının da etkisiyle sazların

arasındaki bir saz gibiydi. Bununla birlikte gözleri küçük, sarı bir gözlük gibi birbirine son derece yakındı ve donuk bir şekilde doğruca babaya bakıyordu.

“Kimsiniz?” diye sordu baba. O da doğruca kuşa bakmıştı, ama kuş bir optik ilizyon gibi yaklaşp uzaklaşıyordu sanki.

“Kişisel yaşamını gizli tutmayı seven biri,” dedi balaban kuşu. “Şu kadarını söyleyeyim; bu tanışıklığı daha ileri götürmeye gerek yok. Sizi alıkoymayayım. Hoşçakalın.” Böyle dedikten sonra sazlar bir rüzgarla hareketlendi. Kuş görünmezliğini koruyarak kanat çırttı.

“Eğer bize yardım edebilseydiniz...” diye başladı yavru fare.

“Yola çıkmanız için mi? Çok memnun olurum”, dedi balaban kuşu. “Size nasıl yardımcı olabilirim?”

“Arkamdaki anahtarı çevirip bizi kur lütfen,” dedi baba.

Balaban kuşu sazlıktan çıktı ve suda yürüyerek gizlice kayanın yanına geldi. Sanki attığı her adımda kişisel yaşamını biraz daha gözler önüne seriyordu. Babayı bir ayağıyla sertçe tutup anahtarı gagasıyla sıkıca kavradı. Vücudu gerilirken gözleri de korku verecek derecede pörtlemişti. Boynu anahtarın etrafında kıvrılrsa da anahtarda bir hareket yoktu. “Ne biçim bir şaka bu,” dedi. “Anahtarın dönmüyor.”

“Biraz paslıyız,” dedi baba. “Lütfen tekrar deneyin.”

Balaban kuşu derin bir nefes alıp anahtarı yeniden sıkıca kavradı. Anahtarı döndürürken hırıltılı bir ses çıkarıyordu. Sonunda babanın içindeki yay gerginleşti ve çarklardan bir çıtırtı

sesi geldi. Baba her zaman olduğu gibi yürümenin vereceği o rahatlatıcı duyguyu bekledi yine. Kuş onları ayakları üzerinde durdurdu ve anahtarın dönmesine izin verdi. Ama hiçbir şey olmadı. Babanın ayakları hareket etmiyordu.

“Hoşçakalın,” dedi balaban kuşu. “Teşekkür etmek için durmayın sakın.” Böyle diyerek sazlıkların içinde kayboldu.

“Sorun nedir baba?” dedi yavru fare. “Niçin hareket etmiyoruz?”

“Bozulduk!” dedi baba. Bu korkunç sözler, en az içindeki yayın ağırlara sebep olan sertliği kadar acı vermişti ona.

“Bozulduk mu?” dedi yavru fare. Ağlayamayacak kadar şaşkıındı.

“Bozulduk,” diye yineledi baba. “Banka soygunundan, savaştan, Sanat Gaklamaları’ndan, barajın çökmesinden, sonsuzluk üzerine düşünmekten...hepsinden de kurtulmayı başardık, sırf bu sona ulaşabilmek için.”

“Belki de gölün içinde çok fazla kaldın,” dedi yavru fare, “belki de mekanizman biraz daha kurursa...”

“Kurumak yeterli olmayacak,” dedi baba. “Bu seferkinin çok ciddi olduğunu hissedebiliyorum. Şimdi Misk Sıçanı bizim tek umudumuz. Ama ona nasıl ulaşabiliriz?”

“SON DAKİKA!” diye bağırdı tepelerinde yine o tanıdık ses ve hemen ardından kestane kargasının kendi gözüktü. “MİSK SIÇANI, DÜŞEN AĞACIN ALTINDA CAN VERDİ. ÖLÜM ONU KUNDUZ BARINAĞINDA İMAR PLANI ÜZERİNDE ÇALIŞIRKEN YAKALADI. SON SÖZLERİ: NE BÖLÜ NASIL EŞİTTİR NİÇİN. DALGIÇBÖCEKLERİ, SU TOPUNDA SIRT ÜSTÜ YÜZEN BÖCEKLERİ

MAĞLUP ETTİ. KURBAĞA YAVRULARI KÜÇÜKLER LİĞİNDE DİBE VURDU.” Aşağı baktı, başıyla selam verip “AVARE OYUNCAKLAR,” diye bağırdı ve uzaklaştı.

“Şuraya bakın!” diye bağırdı yalıçapkını huş ağacından.

“YEMEK ZAMANI!” diye haykırdı daha vahşi bir üçüncü ses. Bir gölge, fare ile yavrusunun üzerine düştü ve güçlü, keskin bir pençenin aniden kendilerini kavradığını hissettiler. Baba ile oğlu bir gökdoğanın pençeleri arasında gökyüzüne doğru yükselirken göl, etraftaki ağaçlar, bataklık, hepsi aşağıda kaldı; gittikçe küçüldüler, yana doğru devrilip gözden kayboldular. “Yakaladım!” diye neşeyle şakıdı doğan. Gözleri vahşi bir sarıya bürünmüştü, pençeleri çelik gibiydi. “Yakaladım!” dedi. “Avımı yakaladım! Kanını içeceğim, derisini yüzeceğim, etini parçalayacağım!” Güldü; kanatları güneşte parıldadı.

Gökyüzünde uçarlarken hava ılık, hoştu. Rüzgar onlara eşlik ediyor, arkalarından iç çekip mırıldanıyordu. Aşağıda tıpkı mücevherlere benzeyen parıltılı akarsularla süslenmiş yeşil, sarı alanlar uyku bir şekilde gülümsemekteydi; ağaçlar sürekli kendi serin gölgelerine doğru başlarını sallıyordu. Dünya şu ana dek hiç böylesine güzel gözükmemişti.

Oğlunun elinden asılmakta olan baba hala suyla dolu olduğu için ağırdı ve bu ağırlığın onu aşağıya doğru çekmekte olduğunu hissediyordu. Ufalanmış ve paslanmış elleri sanki yavaş yavaş kayıyordu. İçindeki yayın gerginliği acı verdikçe huzurlu ve sakin bir yaşama olan özlemi de artmaktaydı. “Neden pes etmiyoruz?” diye iç geçirdi. “Artık daha fazla dayanamayacağım.”

“Böyle söyleme baba!” diye haykırdı yavru fare. “Seni tutuyorum! Düşmeyeceksin!”

“Bir zamanlar umutlarımız vardı, ama hepsi kayboldu,” dedi baba bitkin bir halde. “Bırak beni de dağılmış parçalarımın etrafında otların büyüyeceği sakın bir çayırın ortasına düşeyim. Nasıl olsa doğan bizi yiyemeyeceğini anladığında fırlatıp atacak. Niye ıssız bir kayanın üzerinde parçalanmayı bekleyelim ki!”

“Eğer yenilebilir olsaydık asla bu kadar uzun süre yaşayamazdık,” dedi yavru fare. Ufukta yanan çöplerin dumanı gözüktüyordu. “*Bakınız sonraki bölüm,*” dedi. “Sanırım atık alanına doğru gidiyoruz.” Bir an için sessiz kaldı. “Hatırlıyor musun?” dedi, “Misk Sıçanı kendi kendini kurma için gerekli Nasılları ve Neleri bulabilmek için bizi parçalara ayırmak zorunda olduğunu söylemişti.”

“Evet,” dedi baba. “Ama Misk Sıçanı öldü.”

“*Biz ölmedik ama,*” dedi yavru fare. “Daha değil.”

Yeryüzünden epeyce yüksekteydiler. Doğan yukarı doğru yükselirken yeryüzü de dönüyor, eğilip bükülüyordu. Yavru fare aşağı bakarken uzaktaki atık alanını, demiryolunu ve onların ötesindeki bataklığı, otoyolu, hurdalığı ve kasabadaki evlerin çatılarını gördü. Doğan bir daire çizip daha da yükseldi. Yavru fare başka bir şey daha gördü ve güldü. “Hey oradaki!” dedi doğana.

“Aklından ne geçiyor senin?” dedi gökdoğan. “Ufak tefek bir av için fazla konuşkansın?”

“Öğle yemeğinde ne yiyeceksin?” dedi yavru fare.

“Her zamankinden,” dedi doğan. “Kan içip et yiyeceğim. Sizi yani. Şimdilik sadece iştahımı açıyorum, böylece eve varınca bana çok lezzetli geleceksiniz.”

“Kıyyyk, kıyyyk,” diye güldü yavru fare.

“Nedir bu kadar komik olan?” dedi doğan.

“Bizi yiyemeyeceksin,” dedi yavru fare.

“Bu senin düşünce,” diye yanıtladı doğan. “Kimse size doğanın dengesi hakkında bir şey anlatmadı mı? Güzel bir piramide benzer; en altta ağız sulandırıcı pek çok fare ve çizgili sincap vardır. En üstte ise doğan bulunur. İşte böyle işler denge. Ben yerim, siz de yenilirsiniz.”

Şimdi atık alanının üzerinde uçmaktaydılar. Yavru fare gün ışığında parıltıyan teneke kutuları gördü. “Tüm bunlar iyi güzel ama,” dedi yavru fare, “yine de bizi yemeyeceksin.”

“Evet, yiyeceğim,” dedi doğan. “Hatta hemen şimdi bir ısırik alacağım ki ne demek istediğim iyice anlaşılsın.” Böyle diyerek baba ile oğlun metal vücudundan bir parça almaya çalıştı ama hemen sonrasında acı içinde haykırdı. Gagasının ucu metale çarpınca kırılmıştı. “Uf!” dedi, “siz doğanın dengesinde yer almıyorsunuz!” Pençelerini açıp onları serbest bıraktı ve ağzındaki paslı demir kokusunu atabilmek için başını sallayarak uzaklaştı. Fare ile yavrusu aşağı düşerken kendi etraflarında dönüp duruyor, vücutlarının içinden esip geöen rüzgar vızıltılı sesler çıkarıyordu.

Ateşleri tepeden gören teneke kutu yığınının üzerine şiddetle düştüklerinde atık alanı çevrelerinde önce yükseldi, sonra titreşip kayboldu. Düşmenin etkisiyle birbirlerini tutan

elleri ayrılmış, vücutları parçalanıp etrafa yayılmıştı. Bir zamanlar kurbağanın kendilerine kehanette bulunduğu yerde parlanmış bir halde yatıyorlardı şimdi. Ne görebiliyor ne de duyabiliyorlardı artık.

Aşağıda, geriye iskeleti kalmış şemsiyelerin ve eskimiş ayakkabıların arasından kızıl korların yanıp sönen parıltısı görülüyor, uzun süredir sessiz duran kırk kuş kafeslerinin arasından alevler şarkı söyleyerek yükseliyordu. Boş şişeler ve işe yaramaz ampuller boğukça patlarken, sürüklenmekte olan kül bulutuyla birlikte kötü bir koku da yükselmekteydi. Atık alanının ötesindeki yoldan geçmekte olan bir yük treninin sesi geldi. Rüzgar çöp yığınlarının üzerinden hafifçe süzüldü.

Oyuncağın paslı mekanizması, babanın enkazı üzerinden yuvarlanıp yanında durmuştu. Ufak bir sümüklüböcek onun üzerinden sürünüp kırık dökük tenek kutuların arasında kayboldu. Yavru fareye gelince, onun da bir yarısı alevlerin olduğu tarafa diğer yarısı ise bilinçsizce gökyüzüne, ikinci vaktinde yavaşça hareket etmekte olan altın renkli bulutlara bakmaktaydı.

“Hiç huzur yok,” diyordu balaban kuşu bataklığı geçip ağır ağır evine doğru yürürken. “Sessizlik nedir bilmiyorlar. Mahremiyete saygı diye bir şey kalmamış. Herkes birisinin kapısını çalıp cırlıyor, ciyaklıyor, kurulmayı talep ediyor.”

İç çekti ve geri dönüp fare ile yavrusu kendisini rahatsız ettiği sırada yapımını bitirmeye çalıştığı deponun olduğu yere gitti. Bu depo bataklıkta kimsenin göremeyeceği bir yerdeydi; etrafı çamura saplanmış çubuklarla oluşturulan bir çitle çevriliydi, ama henüz tamamlanmamıştı. Fakat bitince yiyeceklerini burada saklayabilecek, ihtiyaç duyduğunda onları taze taze yiyebilecekti.

Balaban kuşu çite yaklaştı, ama içeri girmeden üzerinden atlayıp öbür tarafa geçti. Fare ile yavrusunun da gölden çıkınca üzerinde yatmış olduğu küçük düz kaya parçasını tırnaklarıyla kavradı ve kanat çırpıp yükseldi. Bu kaya parçasını çekiç olarak kullanıyordu. Oflayıp pufalayarak geldi ve çubuklardan birinin üzerine kayayı vurdu. BONK! Soluklandı ve bu işlemi yineledi. Tıpkı bir şahmerdan gibi kayayı kaldırıp indiriyor, böylelikle çubukların yerini sağlamlaştırırken çiti de yavaş yavaş tamamlıyordu.

Balaban kuşu çiti bitirip depoyu stok yapmak için hazır hale getirdikten sonra su üzerinde yürümeye başladı. Omuzlarını eğmiş, boynunu düzleştirip vücudunu S şekline sokmuştu. Uzun, keskin gagası her adımda ileri geri gidip geliyordu. Birkaç dakika sonra, üzeri yağ lekeleriyle kaplı kanvas işi bir eldiven giymiş büyük bir boğa kurbağasıyla karşılaşınca o

ufak sarı gözleri bir anda parladı. Kurbağa bir çimen topağının üzerine oturmuş, ağzı açık bir şekilde biraz önce gökdoğanın geçtiği yere bakıyordu havada.

Balaban kuşu gagasını yukarı kaldırdı ve eğilip sazların arasına gizlenirken gözünü aşağı dikerek kurbağayı dikkatle izlemeye başladı. Eldivenlerin tombulluğu boğa kurbağasının akşam yemeği için son derece uygun olduğunu gösteriyordu, bu yüzden balaban kuşu gagasını uzatmış tam avına saldırmak üzereydi ki kurbağa konuştu.

“DUR!” diye gürledi. “KADER İLE OYUN OYNANMAZ. GELECEKTE OLACAKLARI TEHLİKEYE ATARAK KARNINI DOYURMAK İÇİN KORKUNÇ BİR HATAYA YOL AÇMA.”

“Ne söylüyorsun sen?” diye sordu balaban kuşu telaşla geri çekilirken.

“AH DOSTUM,” diye haykırdı Kurbağa. Sarı boğazını kabartıp göğsünü olabildiğince şişirmişti. “KAÇIMIZA, BİRBİRİNE GİRMİŞ YAZGILARIN DOLAŞIK İPLİKLERİNİN KENDİ BELİRLENMİŞ MOTİFLERİNDE ÇÖZÜLÜP DOKUNACAĞI, İŞLENİP ÖRÜLECEĞİ BU PAHA BİÇİLEMEZ ANI YAKALAMA FIRSATI VERİLMİŞTİR!”

“Ne?” dedi cesareti kırılmış kurbağa avcısı. “Nerede? Kimi işliyorsun? Neyi örüyorsun?”

“ÇABUK OL!” diye gümbürdedi Kurbağa. “BENİ BİR YOLCU OLARAK SIRTINA AL VE ŞU DOĞANI TAKİP ET.” Daha konuşurken hızlıca yanında bulunan sazlardan küçük bir kayış yapmıştı. Kendini bununla kuşa bağlayacaktı. Yeni bir eldiven bulmak için çok uğraşmıştı ve onun içinden kayıp düşmek gibi bir riske girmek istemiyordu. “KADER BEKLEMEZ,” dedi. “ACELE ET! GİDERKEN SANA HER ŞEYİ AÇIKLAYACAĞIM.”

Şans parasını yutan levrek yuvasına geri döndü. Paranın ucundaki tel, bağlı olduğu davul bir köke takılasıya kadar onu takip etmişti. Sonra düğüm gevşeyip çözüldü; suyun üstündeki davul son bir kez inip kalktı ve tel levreğin boğazından kayıp çıktı. Levrek artık özgürdü. “Fena değil,” diye kıkırdadı metal

paranın tadını midesinde hissederken. Tatmin olmuştu. Küçük bir delikteki yuvasına girip etrafı topladı; saldırganca bir tutumla sınırlarını gözden geçirdi ve komşusu diğer levreğin bir mesaj bırakıp bırakmadığını kontrol ettikten sonra yeni maceralar aramak üzere dışarı çıktı.

Aradığı macerayı tam gölün kenarında, güneş ışınlarının yaprakların gölgeleri arasından geçip uzunca bir yol kat ettikten sonra geldiği yerde buldu. Burada parlak bir şey aşağı doğru yavaşça sallanmaktaydı. Balık oltasının ucundaki fok balığıydı bu. Kuyruğunu oynatıyor, yüzgeçlerini birbirine çarpıyordu.

Bir zamanlar topu tutan metal çubuğu, şimdi etrafında parlak tüylerin yavaş ve çekici bir biçimde döndüğü bir süse dönüşmüştü. Tüylerin altında pek çok balık oltası sallanıyor, eskimiş vücudu yeşil renkli suyun içinde parlıyordu. Fare ile yavrusu gibi o da uzun zaman önce gün ışığında konuşmama kuralını bozmuştu. Şimdi yavaşça, sanki kendi kendine mırıldanıyormuş gibi şarkı söylemekteydi.

*Belki biraz yalnızlık çekiyorum,
Sadece seni düşünürken bebeğim.*

“Vay canına!” dedi levrek. “Şuna bakın hele!” Suyu yararak hızla balığın yanına gitti ve çarpıp oltaya takıldı. Hemen sonrasında her ikisi de gölden çıkarılıp huş ağacının dalına, yalıçapkının yanına getirildiler. Orada içinde balık avlama ekipmanı bulunan bir file vardı. Filenin içinde yalıçapkınının bulmuş olduğu yedek ipler, kancalar ve ayrıca fok balığını çalışır durumda tutan bir de yağdanlık bulunmaktaydı.

“İyi iş!” dedi yalıçapkını.

Bodur, yakışıklı, sportif görünüşlüydü. Dürüst bir gagaya, yıpranmış bir ibiğe ve dostça gözlere sahipti. Tek başına balık avlama aşkı kendisini oradan oraya sürüklediği için bir türlü yerleşik hayata geçemeyen bir bekarken bu metal fok balığını bulmuştu. Balık ona hem arkadaş hem de gerçek bir yardımcı olmuştu. Levreği kancadan çıkarıp tam olarak ölmesi için sopayla ağacın dalında iyice dövdü. Oltadaki ipi doladı, fok balığını yağladıktan sonra balığı temizledi; içinde bulduğu metal parayı ise fileye koydu. Sonra oturdu ve bu doyurucu yemeğin tadını çıkardı.

“Sen suyun altındayken eğlenceli şeyler oldu,” dedi fok balığına. Ona fare ile yavrusunun sudan hızlı bir şekilde çıkışlarını, balaban kuşu tarafından kurulup bir gökdoğan tarafında kaçırılmalarını anlattı.

“İki oyuncak fare mi?” dedi fok balığı. “Biri büyük biri küçük müydü? Mavi pantolonlu muydular? Rugan ayakkabıları var mıydı?”

“Biri büyük biri küçüktü,” dedi yalıçapkını. “Pantolonları uzun zaman mavi renkteydi herhalde. Ayaklarında hiç ayakkabı.....”

Bu sırada suyun üzerinde yüzen ceviz kabuğundan yapılma davulu görmüş ve onu ele geçirip teçhizatı arasına katabilmek için konuşmasını yarıda bırakmıştı.

“İki oyuncak fare,” diye tekrar etti fok balığı. “Onların bir zamanlar tanıdığım fareler olup olmadıklarını merak ediyorum.” Yavru farenin dış dünyaya gitmek istemediği için nasıl ağladığını hatırladı. “Doğan ne tarafa doğru gitmişti?” diye sordu.

“Evine gidiyordu,” dedi yalıçapkını. “Atık alanını öbür tarafında, demiryolunun ötesindeki bataklıkta yaşıyor.”

“Onları yiyemez,” dedi fok balığı. “Onları yere atıp atmadığını merak ediyorum.”

“Eğer atmışsa, muhtelemen Final Maçı’nın sonucuyla birlikte öğreniriz,” dedi yalıçapkını. “Ertafa bakmak için bataklığa doğru uçmaya ne dersin?”

“Olur,” dedi fok balığı. Yalıçapkını eşyalarını toplayıp fileye doldurdu ve sonra yola çıktılar.

Yalıçapkını ve balaban kuşu gökdoğanı izlerken, onların önünde aynı yol üzerinde bir başka kuş daha vardı: kestane kargası da vahşi doğanı ve avlarını görmüştü. Bir felaketle karşılaşp bunu manşete taşımak hevesiyle son sürat giderken tam zamanında yetişmiş ve fare ile yavrusunun düşüşüne tanık olmuştu. Olanları daha iyi anlayabilmek için enkazın üzerine doğru daireler çizerek alçaldığında gazetecinin gölgesi yavru farenin kırık yüzü üzerinden akıp geçti; karga sonra ateşlerin oluşturduğu sıcak havanın içinden yükseldi.

“FİNAL MAÇINDAN SON HABERLER!” diye haykırdı. “MEKANİK OYUNCAKLAR ATIK ALANINA DÜŞTÜ. KURTULAN YOK.” Son skorlar için çevreyi aceleyle gözden geçirdi. “GÜBRE BÖCEKLERİ HAMAMBÖCEKLERİNİ İLK MAÇTA SAHADAN SİLDİ.” diye bağırdı ve yanan çöplerin çatırdayan alevlerini geride bırakarak uzaklaştı.

Yalıçapkını haberleri duydu ve yönünü kestane kargasının sesinin geldiği yöne çevirdi. Kurbağa haberleri duydu ve balaban kuşunu daha hızlı gitmesi için zorlamaya başladı. Sıçan Manny de duydu haberleri. Karanlığın bir an önce çökmesini bekleyerek sabırsızca gökyüzüne bakıyordu. O an doğanın atık alanının üzerine bir şeyler düşürdüğünü gördü. Şimdi ise gözlerini kestane kargasının haberleri duyurduğu yere sabitlemişti.

“İggy!” diye seslendi. Ralphie’nin yerine gelen ve en az onun kadar bodur yapılı, çirkin görünüşlü ve vicdansız biri olan Iggy aceleyle ustasının yanına seğırtti.

“N’oluyor Patron?” dedi.

“Şu karşı taraftaki ateşlerin olduğu yere gidip ortalıkta bir çift mekanik oyuncak var mı bir bak bakalım,” dedi Sıçan Manny. Iggy selam verip ayaklarını sürüyerek gösterilen yere yürümeye başladı.

“O ikisi olamaz herhalde,” diye yüksek sesle düşündü Sıçan Manny. Yine de huzursuzdu, kalp atışları hızlanmış, başında hafif bir ağrı başgöstermişti. Aylar önce atık alanına geri döndüğünde, kaçak oyuncakların uzun ve zorlu bir takipten sonra hesabının dürüldüğü söylentisinin yayılmasına izin vermiş ve böylelikle büyük bir saygınlık kazanmıştı. Şimdi bir kez daha aptal yerine mi konacaktı? Endişeli bir şekilde yardımcısının uzaklaşan karaltısını izledi ve onun ötesinde uzanan teneke kutularla kaplı alana baktı. “Hayır,” dedi, “onlar olamaz. Fakat öte yandan, başka kim gökyüzünden bu şekilde düşebilir ki?” Kaşlarını çatıp, çöp yığınlarının ötesinde batmakta olan güneşe dikti gözlerini.

Önce yalıçapkını, sonra da balaban kuşu yere inip fare ile yavrusunun etrafındaki enkazdan küçük bir kül bulutunu havalandırdığında Iggy hala birkaç çöp yığını uzaklıkta bulunuyordu.

“Çok geç kaldık,” dedi fok balığı, kurbağanın kendisini ve balaban kuşunu aceleyle tanıtmasından hemen sonra. “Korkarım varlıkları sona erdi.”

Kurbağa hiçbir şey söylemedi, fakat oyuncakların parçalarını ve mekanizmayı çabucak toplayıp yalıçapkınının filesine koydu. Sonra iki kuş, sırtlarındaki yolcularla beraber havalanıp atık alınının kenarında, demiryolunun hemen yanındaki bir meşe ağacına kondular ve burada ne yapabileceklerini düşünmeye başladılar.

“Senin işlemene ve örmene yardım ettiğime göre,” dedi balaban kuşu kurbağaya, “artık eski hayatıma geri dönebilirim. Güle güle.”

“Güle Güle,” dedi Kurbağa. “Arkadaşlarım ve kendim adına, yardım ricamı böylesine hızlı ve yüce gönüllülükle kabul ettiğin için sana en içten teşekkürlerimizi sunmama izin ver.” Fakat balaban kuşu veda etmesine rağmen hala olduğu yerde duruyor, kırık haldeki baba ile oğluna bakıyordu.

“Umarım bütün parçaları almışsındır,” dedi Kurbağa. Yavru farenin kollarını, bacaklarını ve gövdesinin ikiye bölünmüş parçalarını aldı ve bir daha kolayda parçalanmasın diye küçük metal kenarlarını baştan sona geriye doğru büküp iyice birleştirdi.

İki parçası bir araya gelince yavru fare eski haline döndü. Etraftaki yaprakların hışırtılarını duydu ve sonra eski arkadaşının endişeyle kendisine çevrilmiş, güneş ışığını yansıtan altın sarısı gözlerini gördü. “Kurbağa Amca!” dedi. “Seni, doğanı izlerken görmüştüm; bizi Sıçan Manny’den önce bulacağını biliyordum.”

Kurbağa onu dalın üstüne dikkatlice yerleştirdi ve babanın parçalarını topladı. Yavru fare henüz çevresindeki diğer kişileri görmemişti. Tek başına duruyor, babasının onu tutan elleri olmadığı için kendini sersemlemiş hissediyordu. Dikkatle, önündeki yaprakların oluşturduğu deliğe bakmaktaydı. “Bizim!” dedi birdenbire coşkuyla. “Bizim yurdumuz!”

“Neden bahsediyor?” dedi yalıcapkını. Sonra yaprakların arasından baktı ve yavru farenin gördüğü şeyi gördü.

Bulundukları ağaçla demiryolu arasında uzun süreden beri terk edilmiş halde duran bir kulübe vardı. Boyası dökülmüş, kapısını yabani otlar sarmıştı. Boş pencereleri anlamsızca yola bakıyordu. Kulübenin yanında, üstünde ahşap bir düzlük bulunan bir direk durmaktaydı. Bir zamanlar mavi kırlangıçların yuva yapması için genişçe bir kuş evi vardı burada, ama artık yerinde değildi. Onun yerinde kızıl gökyüzüne bakmakta olan, çatısı kabaca onarılmış, tavan pencereleri ve bacaları sıkıca kapatılmış, yıllar önce oyuncakçı dükkanındaki tezgahta duran oyuncak ev vardı şimdi.

Pencerelerin camları yoktu; sundurma ve balkonların o incelikli parmaklıklarının ve köşebentlerinin, o süslü pervazların yerini derme çatma bir araya getirilmiş, çoktan çarpıklaşmış kalın tahta parçaları almıştı. İşlemeleri ve oyma saçakları yok olmuştu. Bütün ev, orada burada bulunan küçük tahta parçalarına becerisizce çakılmış eğri çivilerle doluydu. Hiçbir şey

düzgün değildi; her şey yamuk yumuktu. Çatıdaki gözlemevi kulesine yeni eklenmiş olan kısım da yine çarpık haldeki bir bekçi kulesiydi. Dönerek açılan menteşeli ön kapı çivilenmiş ve üzerine kalınca, siyah bir örtü örtülmüştü. İkinci el krepon kağıdından yapılmış kırmızı, beyaz ve mavi renkteki ıslak ve nemli flamalar yan yana balkonları süslerken, bacalardan ve kuleden de küçük solmuş bayraklar sarkıyordu.

Çatının üstündeki bir dala bağlanmış çamaşır ipi evin nasıl böyle yüksekte durduğunu da açıklıyordu. Erector-Set marka bir oyuncak vinçte sallanmakta olan yarısı dolu şarap şişesi, evde parti olacağını göstermekteydi. Bekçi kulesinde adımlamakta olan ise şal desenli ipekten yeni bir elbise giymiş

Sıçan Manny'ydi. Karartı halinde görülen atık alanının bu yeni efendisi, uzaktaki çöp ateşlerine bakarken bir yandan da hafifçe bir ezgi mırıldanıyor, bu akşam evde vermeyi planladığı partinin zevkiyle kendinden geçiyordu.

Uzun süren yokluğundan sonra atık alanına döndüğünde, evin özel bir konut olarak imkanlarını fark etmiş ve vakit kaybetmeden evi ele geçirmişti. Hırslı sıçan, zamanının bol olması sayesinde işlerini genişletmiş, kısa sürede öncekinden de önemli bir konuma yükselmişti. Şimdi sadece mekanik oyuncakları değil, sıçanlardan oluşan bir birliği de komuta ediyordu ve bu yüzden artık itibarını düşünmeye başlamıştı. Çöp yığınları sürekli yer değiştirdiğinden, televizyon dolabı eski işlevini yitirmişti. Konumuna uygun yeni bir eve ihtiyacı vardı; kargaşadan uzakta, işlerini denetleyebileceği ama aynı zamanda kafasını da dinleyebileceği bir yere. Bu yüzden evdeki sosyal kulübü ve spor kulübünü dışarı çıkarttırmış, oturanları tahliye etmiş, sonra da becerisini evi tamir edip yeniden oturulabilir hale getirmeye adanmıştı. Zayıf ve küçük fareleri evi kaldırıp onarmaya zorlamış, avcı takımındaki mekanik oyuncakları sırtlarında onarım için gerekli ağır yüklerle kilometrelerce yürütmüştü. Fil ise bir vince ve çıkırığa bağlanmıştı, böylece bir zamanlar kendisinin diyebileceği bu evi şimdi efendisi için düzene koymaya çalışıyordu.

Evin yanındaydı şimdi. Pelüşü tamamen yitmiş, geriye kalan metal tabakası ise aşınmış ve küflenmişti. Mekanizması hala çalışıyordu, ama Sıçan Manny'ye hizmet etmekten halsiz düşmüştü. Camsız pencereden içeri bakmakta olan tek gözü bir zamanlar hanımefendi ve beyefendileri gördüğü yerde şimdi davetli sıçanların zevki için konulmuş çöplükten getirilme vitrinli

dolabı görüyordu. Hizmetçi sıçanlar akşamki davet için evin içinde bir aşağı bir yukarı koştururken, nöbetçi sıçanlar da devriye sırasında kaba sözler ve ince alaylarla fili şereflendiriyorlardı.

Bu arada babanın parçaları da, tıpkı oğlu gibi aceleyle bir araya getirilmişti. Baba tarif edilemeyen bir rahatlık içinde kurbağanın yüzüne baktı. Sonra fili ve oyuncak evi gördü. “Oh!” dedi, tekrar “Oh!” dedi ve ağladı. Biraz sonra içinde sürekli artan büyük bir öfke hissetti ve yavru farenin söylediğinin aynısını söyledi: “Bizim!”

Kurbağa, fok balığını onların görebileceği bir yere koyunca, “Bak baba!” dedi yavru fare. “Fil, fok balığı ve ev. Olamaz! Hepsini bulduk!”

“Bizi sonda bekleyen düşmanımızı da,” dedi baba, kara kuledeki Sıçan Manny’yi izleyerek. Kısa bir süre sessiz kaldı. Sonra oyuncak evin yanında duran perişan haldeki file baktı tozların arasından. İzleyecekleri yol uzun ve zorluydu şüphesiz, ama artık bulmak istedikleri şeyi bulduğunu biliyordu. “Şimdi yurdunuz için savaşmalıyız,” dedi.

“Anlamıyorum,” dedi fok balığı. “Yalıçapkınlarının kendilerine ait yurtları var, diğer hayvanların da var, ama oyuncakların yok.”

“Biz artık oyuncak değiliz,” dedi baba. “Oyuncaklarla oynanır, ama bizimle oynanmıyor. Her şeye katlandık; Kurbağanın daha önce de söylediği gibi, acı bir ilkbahara, harap bir sonbahara ve diğerlerine. Böylece bir araya toplanan dağılışın olduğu yere geldik.”

“Ne demek istiyorsun?” diye sordu fok balığı.

“Kızım olmanı,” dedi baba.

“Kız kardeşim olmanı,” dedi yavru fare. “Olur musun? Böylece bir aile kurabiliriz.”

Kancaları ve kirlenmiş tüyleri başına doğru sarkmış olan fok balığı dala oturdu ve kararmakta olan gökyüzüne baktı. Geçmiş hayatı bir anda gözünün önünde canlandı; dükkan, satın alınıp götürüldüğü ev, burada çocuklar tarafından kırılması, atık alanı ve Sıçan Manny, Sanat Gaklamaları topluluğu ve tavşanın bit sirkiyle yaptığı seyahatler, Misk Sıçanı’yla sessiz sedasız geçen günleri ve yalıçapkınıyla günlük çalışmaları. Bunları düşündüğünde aslında yaşamının şu ana dek çok da kötü geçmediğini anlıyordu, ama hala önünde uzun ve bıktırıcı bir süre vardı ve tüm bu süreyi kendi türünden biri olmaksızın yapayalnız geçirecekti. Tereddüt etmedi. “Evet,” dedi, “kabul ediyorum.”

“Pekala,” dedi balaban kuşu, “şu açık ki bataklığa dönüşümü daha fazla geciktiremem; yeniden yalnızlığıma gömülmemliyim.” Fakat hala merakla izliyor ve dinliyor, gitmek için tek bir hareket yapmıyordu.

“Bahsettiğiniz bu yurdu alabilmek için bir planınız var mı?” diye sordu Kurbağa, fare ile yavrusuna.

“Henüz değil,” dedi baba.

“Senin bizi takip ettiğini görünce gökdoğanın bizi düşürmesini sağladım,” dedi yavru fare, kurbağaya. “Fakat oyuncak evi bulacağımızı ve Sıçan Manny’yle bu kadar çabuk savaşmak zorunda kalacağımızı beklemiyordum.”

“Evin içinde ve etrafında yedi ya da sekiz sıçan daha var,” dedi balaban kuşu ayrılmak konusunda söylediği sözleri bir kenara bırakıp konuşmaya yürekten katılarak. “Ve bütün nöbetçiler, sizin de fark edeceğiniz gibi, silahlı durumda.”

“Yine de,” dedi yalıçapkını, “sivri gagalı biri hızlı uçar ve tam zamanında vuruşunu gerçekleştirirse, kazanma adına bir umut ışığı olduğu söylenebilir.”

“Şüpheli,” dedi Kurbağa. “Oldukça şüpheli.”

“Sıçan Manny kulede tek başına,” dedi yalıçapkını, “üstelik mızraksız. Ya hemen şimdi nöbetçilerin arasından geçip onun işini bitirecek olsam?”

“O zaman bütün diğer sıçanların rütbesi bir basamak yükselirdi,” dedi Kurbağa, “ve işi bitirilmesi gereken yeni bir Sıçan Manny çıkardı ortaya.”

“Kesinlikle haklısın,” dedi baba. “Bir tek düşmanı yenip bir savaş kazanmak değil mesele. Bu savaşta düşmana öyle bir darbe indirilmeli ki atık alanındaki her sıçan bu darbenin korkusuyla yaşamalı ve evi kayıtsız şartsız bize bırakmalı. Ancak bu şekilde kazandığımız yurdu elimizde tutabiliriz.”

“Ve sürpriz fiillere hazırlıklı olmalıyız,” dedi Kurbağa, “atağa geçtikten sonra tek bir yanlış hareket yapma lüksümüz yok.”

“Kesinlikle,” dedi baba. “Sürpriz fiillere. Fiillere,” diye düzeltti hemen.

Kurbağa alacakaranlıkta yaprakların arasından baktı. Otuz metre kadar uzakta, oyuncak evin önünde nöbetçi sıçanlar nöbetlerini özensizce, bir askere yakışmayacak şekilde

tutuyorlardı, ama yine de tetikte oldukları görülebiliyordu. “Şu mızrakları merak ediyorum,” dedi Kurbağa.

Sanki onun sorusunu cevaplıyormuşçasına, nöbetçilerden biri evin önündeki tozun arasından yavaşça süzülmekte olan bir kırlangıcı kayıtsızca hedef aldı. Kuş kolay bir hedefti, ama sıçanın nişancılığı iyi değildi; mızrak yere düşmeden önce ancak kuşun kanadındaki birkaç tüyü koparabilmişti. Yaralanma olasılığı çok az olan kuş keskin dönüşle yükselirken nöbetçi ilgisizce onu izledi. Biraz sonra kuşun hareketleri yavaşladı ve sonrasında bir taş gibi yere çakılıp kaldı. Nöbetçi başka bir mızrak alıp işinin başına döndü.

“Zehirli,” dedi Kurbağa. “Tam korktuğum gibi. Dostumuz Sıçan, sivri farelerden çok şey öğrenmiş.”

“Peki şimdi ne yapacağız?” dedi yalıçapkını.

“Bekleyeceğiz,” dedi baba.

“Tam olarak ne için?” diye sordu balaban kuşu.

“Bilmiyorum,” dedi baba, “ama zamanı geldiğinde öğreneceğim. Bir şeyler olacak; bir işaret bize X’i bulduğumuzu bildirecek. Ben ve oğlum uzun zamandır bekliyoruz; zafere ulaşmak için biraz daha bekleyebiliriz.” Konuşurken gözleri file odaklanmış ve böylece sesine yeni bir enerji gelmişti.

“Kazanacağından nasıl bu kadar emin olabiliyorsun?” diye sordu fok balığı.

“Kaybedeceklerimizi çoktan kaybettik,” dedi baba. “Bütün yenilgiler arkamızda kaldı.”

Akşam olmuş, çoktan doğmuş olan ay, batıya doğru alçalırken sarı renkli ince hilal şeklini almıştı. Kasabanın saati

cılız sesiyle saatin sekiz olduğunu bildirdiğinde akşam rüzgarı da yön değiştirmiş, meşe ağacının yaprakları birbirine vurmaya başlamıştı. Soluk, kızıl bir ışık her zamanki gibi atık alanının üstündeki gökyüzünü aydınlatıyordu. Gecenin sesleri artık tek tek kendini gösteriyor, her bir ses genel uğultu ve kargaşanın içinde eriyip gidiyordu. Atlıkarınca, sıçanların panayır alanında valsini yarım yamalak yerine getiriyor; kumarhaneler, eğlence mekanları, dans salonları gürültüyle canlanırken, sesleri, az sonra geçen bir yük trenin yalnızlığını haykıran uğultusu arasında kayboluyordu. Demiryolunun üzerinde yer alan sinyal iskeletindeki yeşil ve kırmızı ışıklar ses çıkarıp değişti; lokomotifin farları yaprakları, dalı ve kulesinde hala atık alanının efendisinin dolaştığı oyuncak evi aydınlattı. Trenin vagonları birer birer hareket etmeye başlayınca ses de giderek artmıştı; yolun kenarındaki direk sallanınca, üzerindeki düzlükte yer alan oyuncak ev de titreşti. Bu sırada istasyonda anahtar değişimi oldu; yük vagonları ilerledikçe trenin ışıkları da karanlıkta yitiyordu. Sonunda sinyal iskeletindeki ışıklar yanıp sönerek değişti ve tren tamamen gözden kayboldu. Rayların azalmaya başlayan gürültüsü arasında bir an için sadece cırcırböceğinin uzaktan gelen şarkısı duyuldu; ama hemen sonra atlıkarıncanın eksik vals, dans salonunun bağırış çığırışları, vadideki ve tünellerideki seyyar satıcı ve pazarcıların haykırışları geri döndü.

Yıldızların ve iyice incelmış olan ayın ışığında bir şeyi net olarak görebilmenin imkanı yoktu, ama meşe ağacındaki küçük grup yine de direğin üzerindeki düzlükte nöbetçilerin gürültülü bir şekilde yürüyüp nöbet tutmaya devam ettiklerini duyabiliyordu. Görevi şimdilik sona ermiş pek çok sıçan yüksek sesle kaba saba bir şarkı söylerken, iki hizmetçi de küflü bir peynir için birbirlerine hakaretler yağdırmaktaydı. Baba ile oğlu

tüm bunları dikkatle dinliyor, saldırı planına yardımcı olabileceği düşüncesiyle her sese büyük bir dikkatle yoğunlaşıyorlardı.

Direğin alt tarafındaki otların içinde bir oflayıp puflama sesi vardı. Birisi ayak parmağını bir yere çarpmış, alçak sesle küfrediyordu. “Kim o?” diye olayı soruşturdu Sıçan Manny.

“Benim... Iggy,” diye yanıt verdi yardımcısı. Bir ip merdivenin aşağı doğru bırakıldığı duyuldu ve görünmeyen Iggy düzlüğe tırmandı. Bunu, duyulamayacak kadar sessiz gerçekleşen fısıltılı bir konuşma izledi. Arkasından, kestane kargasının bildirdiği mekanik oyuncakları bulmakla görevlendirilen ancak başarısız olan astını fırçalayan Sıçan Manny’nin sesi duyuldu yeniden.

Iggy aşağı inerken merdiven yine sallandı. Onun otların arasında hareket ettiğini ve hemen sonrasında, mekanik oyuncakları kurmaktan başka hiçbir sese benzemeyen bir ses çıkardığını işittiler. Mekanik oyuncaklardan oluşan o eski avcı takımı hareket etti, şarkısını söyleyerek Iggy’yle birlikte uzaklaştı:

*Kim bu geceleyin geçenler?
Sıçan Manny’nin avcıları!
Önce yakalar, sonra dişler...
Sıçan Manny’nin avcıları!*

Meşe ağacı kısa bir süre sessizliğe gömüldü. Sonra baba konuştu. “Sanırım biraz önce bir işaret verildi bize,” dedi.

“Ne verildi?” diye sordu yavru fare.

“Şu ana dek verilenin aynısı,” dedi baba. “Görünen son köpek.”

“Nerede?” diye sordu yavru fare.

“Sıçan Manny’nin yedek parça kutusunun üzerinde,” dedi baba. “İggy’nin otların arasında ayağını çarptığında çıkan sese bakacak olursak, o olduğuna eminim. Bu kutuda hem Sıçan Manny’yle savaştık ve hem de kendi kendimizi kurabilmek için gerekli ekipmanı bulabiliriz. Tek ihtiyacımız olan bir plan.”

“Sanırım benim bir planım var,” dedi yavru fare. “Tren geçerken direğin üstündeki düzlükte çıkan o berbat sesi duyduunuz mu?”

“Evet,” dedi baba. “Ne olmuş?”

“Sıçan Manny evi tamir edip boyadı ve sonra da onu direğin üstüne yerleştirdi,” dedi yavru fare. “Ama henüz yapmadığı bir şey var.”

“Neymiş o?” diye sordu baba.

“Onu henüz zemine çivilemedi,” diye yanıtladı yavru fare.

Ay alçalmış, Sıçan Manny’nin konuklarının gelme vakti yaklaşmıştı. Yeni güzel evinin kulesinde onları beklemekte olan atık alanının patronu birdenbire yürümeyi kesti. Atık alanından gelen sesler ve hizmetçiler ile izinli nöbetçilerin hayhuyuları arasında birdenbire çok yakınından gelen ve kelimelere dökülemeyecek derece uğursuz, tanımlanamaz bir sesin varlığından haberdar olmuştu. Tekrar duyabilmek için büyük bir gayret sarf ettiyse de ses kesilmişti. Sıçan Manny o akşam bu korkunç ses üzerine epey düşündü ve her seferinde vücudunu

bir titreme aldı. Fakat çok sonra bu sesin yalıçapkını, balaban kuşu ve kurbağa seslerinin karışımından oluşan neşeli bir gürültü olduğunun farkına vardı; tüm bunları bastıran ses ise gülen bir metalin oluşturduğu olağandışı bir cırlama, çatırdama ve ciyaklama sesiydi.

Evinin açılışı şerefine Sıçan Manny'nin verdiği parti büyük ilgi gördü. Sıçan sosyetesinin kaymak tabakasını davet etmiş, hepsi de davete icat etmişti. Davetliler ip merdivenden yukarı, oyuncak eve tırmanırken keyifle gülüp şakalaşıyorlardı. Kır saçlı eski dövüşçülerle onların tombul saygın eşleri, tiyatrocuymuş gibi görünen genç ve şirin güzellerin yanında daha bir parıldayan beyefendilerle yan yana duruyorlardı.

Sosyeteye ilk adımını atanlar, sosyetenin müdavimi genç ve şık sıçanlar, atık alanının tüm parlak gençliği karanlıkta görkemli bir etki bırakan küçük gruplar halinde kahkaha atarak parti alanına varırken, zengin ve yaşlı dul kadınlar da, kendilerine eşlik eden son derece zayıf, adeta bir deri bir kemik kalmış, gözleri ateş gibi parıldayan, doymak bilmez bir iştaha sahip, kürkünü karman çorman bir şekilde vücuduna dolamış sanatçı ruhlu sıçanlarla beraber sarsak adımlarla ilerliyorlardı. Merdivenden son tırmananlar sosyete girmeye çalışan ikbal düşkünlerinden, iyi niyetleri ödüllendirilmeyi hak eden kiralık katiller, haydutlar ve dolandırıcılardan oluşuyordu.

Aç misafirler hep birden çöpten yapılma büfeye hücum ettiler. Susamış olanlar, pek çok şişenin dibinde kalanların bir araya getirilmesiyle oluşmuş berbat bir karışım olan şaraptan içtiklerinde memnun bir şekilde dillerini şaplattılar. Bu arada sıçanlar hırsla vinci dolduruyor, vinci makarası onları direğin tepesindeki düzlüğe bıraktıkça parti de havaya giriyordu.

Sıçan Manny her ne kadar bu partiyi dört gözle beklemiş olsa da, belirsiz bir huzursuzluğun neşesini kaçırdığını

hissediyordu. Gökdoğanın düşürdüğü mekanik oyuncakları Iggy'nin bulamamasıyla başlamış, gecenin içinden duyduğu o ürpertici kahkahayla yoğunlaşmıştı bu huzursuzluk ve şimdi atık alanının efendisi sinirli ve gergindi; çatısı altında bu seçkin topluluğu bir araya getirmiş olmak ona istediği zevki vermiyordu. Konuklarla kısa bir süre haşır neşir olduktan sonra kendini kuleye attı ve bu cümbüş ve gürültünün üstünde endişeyle ileri geri yürümeye başladı.

Altındaki sallanan düzlüğün ötesi gece ve karanlıktı ve Sıçan Manny orada kendisini bir şeylerin beklediğini biliyordu. Korkuluğun yanında bir öte bir beri adımlarken kendi ayak seslerinin ritminde, geçen kış ayışığında Kurbağa'nın söylediklerini duyuyordu: *"Bir köpek yükselecek, bir sıçan düşecek."*

Bu sözler anlamsız, dedi kendi kendine. Hiç kuşku yoktu ki Kurbağa umut ettiği şeyi söylemişti; amacı sıçanın bu sözlere inanıp hatalı davranması ve böylece kendi yıkımını gerçekleştirmesiydi. Bu sayde onun kehanetinin gerçekleşmesine yardım etmiş olacaktı Sıçan Manny. Kurbağanın söylediklerini zihninden uzaklaştırmaya çalıştı. Ne yükselen bir köpek, ne de görebildiği başka bir şey vardı onu tehdit eden. Tekrar o vahşi, tuhaf kahkahayı hatırladı; gözlerini dikip kımıldamadan, uzun süre sesin geldiği yöne baktı gecenin içinde. Karanlıktan ve birkaç metre ötedeki meşe ağacının hisırtısından başka ses yoktu. Sadece rüzgardaki yaprakların fısıltısı duyuluyordu.

Sıçan Manny bu fısıltıyı umursamadı, ama biraz sonra yaprakları hisırdatan rüzgarın getirdiği koku onu şaşkına çevirdi ve kızdırdı. Meşe ağacı mutsuzluğunu artırıyordu. Ona sırtını

çevirmek istemediğini fark etti. Kendini, o bilmediği şeyi görmeye ve dinlemeye zorladı karanlıkta. Geri dönmekte olan avcı takımının zorlukla söylediği şarkıyı duydu; Iggy'nin yukarı tırmanan sesini; mekanik oyuncakların doldurdukları torbaları yukarı taşıyan vincin cızırtılı sesini dinledi. Aşağıdaki cümbüş tüm bu karanlığın ortasında sıçan-usulü kahkaha, bağırış çağırış, şamata, yüksek sesli şarkılar, şakadan kavgalarla devam ediyordu. Ama Sıçan Manny bunları duysa da, asıl duymak için çaba harcadığı şeyi duymuyordu.

Ne Kurbağa'nın otların arasındaki yedek parça kutusunu yalıçapkınının filesine koyup gizlice yukarı çekerken çıkardığı sesi; ne de balaban kuşunun mızrakların görüş alanından ustaca sıyrılıp geçerkenki kanat sesini ve yine onun oyuncak evin bağlı olduğu ceviz ağacından Kurbağa'yı BONZO kutusu içinde aşağı indirirken çıkardığı sesi duymuştu. Zırhlı balonun içinde sallanmakta olan falcı, evin çatısına bağlı çamaşır ipini daldan çıkarıp oradan uzaklaşmıştı.

Enerjik amcanın bir sonraki görünmez eylemi, demiryolu üzerinde bir köprü oluşturan sinyal iskeletinde olmuştu. Geçip giden geceyarısı ekspresi atık alanını aydınlatığında, çamaşır ipinin, sinyal iskeletindeki işaret levhalarının ve lambalarının alt kısmına bağlanmış olduğu görülmüştü.

Tüm bunlardan ne Sıçan Manny ne de vinçle uğraştıkları için yeteri kadar dikkatli olamayan görev başındaki nöbetçiler haberdardı. Atık alanının partonu gece boyunca kulesinde yürüdü ve yükselmekte olan köpekleri düşündü uzun uzun. Gece, onun gündüzüyü ve bu yüzden sökmekte olan şafak, parlak ve tarif edilemez bir korku getiriyordu. Fısıldayan

yaprakların üzerindeki g n     n  d    nd  ve  rperip pençeleriyle gözlerini kapadı.

Böylece  afaktan hemen önce, yaz mevsiminin sonunda ilk kez ufukta görünen ve kendi etrafında bir daire çizen o yıldı  görmedi. Görse bile ismini bilmeyece i açıktı,     n  sadece güneşe değil ay ve yıldı lara da yüz  eviren biriydi o. Sirius yıldı ıydı oysa bu, ı   yla soluk gökyüzünü aydınlatan en parlak yıldı . Köpek Yıldı  olarak da adlandırılan Sirius, uzaklarda sürekli ı ıldı or ve oyuncak ev ile atık alanının üzerinden a a ı bakıyordu.

Partinin ve şarap   sesinin sonu gelmişti. Her ikisi de sabahın lo , mavi, sisli aydınlı ında kaynaklarını t ketmi  bulunuyordu. Konukların pek çoğu iyi  araba doymuş, düştükleri yere sızıp kalmıştı. Bir deri bir kemik haldeki sanatçı ruhlular  ı anların yarı açık gözlerinde, hala çöpten büfenin artıklarını umutla kolaçan eden ateşli bakışlar görülebiliyordu. Dışarıda görevinin başındaki tek kişi olan uykulu nöbetçi, d zl   n kenarına ne kadar yakla abilece ini görmek amacıyla filin üzerine binip a a ı d  meden durabilen gençliğinin baharındaki çılgın  ı anlara bakmaktaydı. Sıçan Manny kulesinde, ba ını pençelerinin arasına g mm  , düzensizce kestiriyordu. A a ıda otların arasındaki avcı takımı ise, gecenin nemiyle ıslanmı  paslı metalleri ve   r m   pel  leriyle Iggy'nin yüklerini bo altıp bıraktığı yerde durmaktaydılar hala.

Ufuk aydınlanmış, atık alanında gecenin sesleri giderek zayıflamış ve sonunda kaybolmuştu. Atlıklarınca hareketsizdi artık, kumarhaneler de kapanmı tı. Zangoç böcek mumları söndürdü, gösterisini bitirip bu gece elde etmiş olduğu balık kafasını gömdü. Portakal kabuklarının ve yapıştırıcıların küçük,

buruşuk yüzlü satıcısı yolu üzerindeki kırık camları çatırdatıp, nemle ıslanmış küller üzerinde izler bırakarak yavaşça evine gidiyordu. Demiryolu üzerinde bir tren uykulu seslerle tıngırdayıp durdu, sonra yeniden hareket edip kasabaya doğru uzaklaştı.

“Günün nasıl geçti?” diye cıvıldadı karısına yorgun bir serçe.

“Nasıl olabilir ki?” diye yanıtladı karısı. “Her zamanki gibiydi. İş, iş, iş.”

“Yepyeni bir gün!” dedi bir baştankara. “Ne harika, ne güzel bir gün!”

“Aptallaşma,” dedi serçe.

“Yeniden sabah oluyor!” diye tt uzaktan bir horoz. “Buplk benim!”

“Sabah,” dedi kasabanın saati. “İyi ya da kötü gün başlıyor.” Sonra ağır ağıralmaya başladı.

Meşe yaprakları hala hışırdamaya devam ediyordu, ama onların arkasında bir başka ses daha duyuluyordu; küçük bir davulun öfkeyle keskinleşmiş, giderek yükselen, savaşığlığı atan gmbrtsyd bu. Vahşi ibiği acımasız amacıyla sertleşmiş, kanatları gün ışığında hızlıca açılıp kapanan yalıçapkını ağaçtan fırladı birden. Meydan okuyan sesi Sıçan Manny’nin korkmuş kulakları zerindeınladı, ama atık alanının partonunun gözleri ona bakacak kadar cesaretli değildi. Kulenin zerine yakın bir mesafeden geçerken yalıapkının ayağına bağlı bir ipin ucunda sallanan ve dönüp duran kişi ceviz kabuğundan yapılma davuluyla yavru fareydi. O, babası ve kurbağa umutsuz

bir biçimde zamanla yarışarak mekanizmayı montaj etmenin yolunu bulmuşlardı. Şimdi yedek parça kutusundan alınmış bir motor ve kırmızı metal kollara sahip olan oyuncak fare, küçük davulunun kısa zaman önce teneke ile kaplanmış olmasından aldığı güç ile sert ve yüksek sesli bir şekilde davulunu tangırdattı.

Yavru farenin gözleri bir an için Sıçan Manny'nin öfkeli bakışıyla karşılaştı ve bu yüzden daha önce provasını yaptığı tüm etkileyici sözler zihninden uçup gitti. "Haydi, haydi!" diye haykırdı ve oradan uzaklaştı.

Sıçan Manny yakalamak için fırladıysa da yeteri kadar yükseğe zıplayamamıştı. Düşerken küfretti. "İggy!" diye bağırdı. "Nöbetçiler!"

Düzlükte yer alan tek nöbetçi telaşla koşturdu ve mızrağını fırlattı. Ama yalıçapkını zekice bir hareketle yana çekildi ve mızrağın yanından geçip gitmesine izin verdi. Sonra yavru fareyi yine ipin ucunda çok alçak olmayacak şekilde sallayarak oyuncak evin üzerinden ikinci bir geçiş yapmak üzere geri döndü. Nöbetçi başka bir mızrak almak

için rafa doğru koşturmuştu, ama daha oraya ulaşmadan tepesinde sarı gözleri öfkeyle parıldayan balaban kuşu gözüktü. Pençelerinde büyük bir kaya parçası tutuyordu. HOOOP, GÜMMM! Ev darbelerle sarsıldı. Nöbetçi neredeyse dümdüz olmuş şekilde yerde yatıyordu.

Genç sıçanlar bağırışıp sığınağa koşturdular. Öfkeden deliye dönmüş Sıçan Manny, yaydan fırlayan bir ok gibi gagasını kendisine çevirmiş hızla gelmekte olan yalıçapkınını gördüğünde mızrakların olduğu rafa ulaşmak üzereydi. Hemen kendini yere attı. Tam üzerinde sertçe inip kalkan kanatların saldırısını hissetti ve başının arkasına yavru farenin metal ayaklarından sert bir darbe aldı. “Bizim!” dedi yavru fare tutkulu bir şekilde. “Bizim yurdumuz!” Sonra yeniden uzaklaştı.

Sıçan Manny bütün ağırbaşlılığını bir kenara bırakıp evin penceresinden içeri daldı; ürkmüş haldeki konukları dağıttı ve sonra dikkatlice başını kaldırıp balaban kuşu tarafından bir filenin içinde götürülmekte olan fili görebildi nihayet. Kalabalığın çığlıkları dinerken meşe ağacının yapraklarının çıkardığı o fısıltıyı ve ceviz kabuğundan yapılma davulun değişmez savaş gümbürtüsünü yeniden duydu. Ölü nöbetçi düzlükte yatıyor, bıyıkları sabah rüzgarında hafifçe hareket ediyordu. Cesedin üzerinden bir gölge geçti, sertçe açık kapanan kanatlar görüldü ve ardından çatıdan güm diye bir ses yükseldi. Balaban kuşu kuleye konmuştu. İçerideki bütün sıçanlar nefeslerini tutup beklediler. Düzlükten ağırca bir taş sekti, ev yavaşça sallandı. “Daha yüksekten ve birazcık da sol tarafa olmalıydı,” dedi balaban kuşu.

Sıçan Manny pencereden dikkatlice dışarısını gözledi ve bir şey göremedi. “Iggy!” diye fısıldadı.

“Ne var?” dedi yardımcısı odanın diğer köşesinden. Sahne yıldızlarına benzeyen güzellerden biri, daha ilk tehlike işaretinde kendini onun kollarına atmıştı ve o da bu durumdan son derece memnundu.

“Bana ne var deme!” diye tısladı efendisi. “Yanındaki pencereden bak da ne yapmakta olduklarını gör hadi.”

Iggy kendini endişeli güzelden kurtarıp başını pencereden dışarı çıkardı ve çıkarır çıkarmaz da ikinci taş yüzüne düştü, cansız yere yığıldı. Hanımlar yeniden çığlık atmaya başladılar.

“Tamamdır,” diye seslendi balaban kuşu meşe ağacına doğru. “Meydan senindir.”

“Çok iyi,” dedi Kurbağa ve başka bir kayayı fırlattı. Kaya vınlayarak pencereden içeri girdi. Fırlatma işi için kullandığı mancınık aslında baba fareydi. Parçaları yeniden bir araya getirilirken özellikle bazı parçaları değiştirilmişti. Çoktan hayata veda etmiş metal bir eşeğin arka ayakları ona kol olarak takılmış ve ayakların çifte atma özelliği onu etkili bir silaha çevirmişti. Bu hareket etme gücü onu ağaçtan fırlatmasın diye derme çatma düz bir alan oluşturulmuş ve baba fare bu düzlüğe güvenlice bağlanmıştı; düzlük de yine ağaçtaki çatal bir dala tutturulmuştu. Babanın hemen yanında fok balığı vardı. Aşağıda yalıçapkınının taşla doldurduğu çantayı vinçle yukarı çekerken burnunun üzerindeki çubuk da kendi etrafında yavaşça dönmekteydi. Yedek parça kutusu düzlükte duruyordu; içindekiler etrafa saçılmıştı. Bunlar bir bira kutusu açacağı, bir adet minyatür pense, küçük bir tornavida, bir sardalye kutusu açacağı ve bakır bir tel yumağıydı. Ayrıca ortalıkta karmakarışık bir halde duran mekanik oyuncaklara ait değişik türdeki

parçalar, baba ile oğlunun ipe tırmanmaktan tutun da keman çalmaya kadar pek çok farklı eylemi gerçekleştirebileceğini gösteriyordu. Yalıçapkının kancaları ve ipleri ile bu küçük grubun ekipmanı tamamlanmaktaydı. Baba yanında durmakta olan şans parasını istedi. Para orada yatmaktaydı. Üzerindeki yazı, günün anlamını ilan ediyordu: ŞANSLI GÜNÜN...Yanındaki fil hiç konuşmuyor, sırasının gelmesini bekliyordu. Onun yanında da yavru fare vardı; kurbağa kendisini kurdukça davuluna vurmayı sürdürüyordu. Babasıyla birlikte ilerleyen saatlerde uygulanacak stratejiyi hazırladıktan sonra, şimdi davulcu olarak görev yapıyordu ve savaş kazanılasıya kadar bu durumu sürdürmekten de memnun olacaktı.

“Onları sürekli içerde tutamayız,” dedi baba başka bir taşı düşmana doğru fırlatırken. “Sıçan Manny korkak değildir, birkaç dakika içinde karşılık vermenin bir yolunu bulacaktır.” Balaban kuşundan, onun düşüncesinin doğruluğunu kanıtlayan bir ciyaklama geldi. Sıçan Manny kemirerek çatıda bir delik açmış ve arkadan saldırıya geçmiş, fakat hemen sonra çabucak geri çekilmişti.

“Elimizden geldiği kadar hızlı hareket edeceğiz,” dedi Kurbağa. Yaprakların arasından, yalıçapkınının direğin dibine uçuşunu ve ipleri buradaki avcı takımını oluşturan mekanik oyuncaklara bağlayışını izledi. İplerin diğer uçları, iki güçlü çubukla Kurbağa tarafından düzlüğe monte edilmiş bir çıkırığin üst koluna sıkıca bağlanmıştı. Sonra fili de bu kola bağladı ve kurdu. Fil bir daire şeklinde yürüdükçe kol döndü ve böylece otların arasındaki avcı takımı yukarı çekilip, yaprakların arasından sallanarak düzlüğe çıkarıldı. Kurbağanın bir sonraki işi, yalıçapkını nefes nefese geri döndüğünde kancaları ve bir

yumak ipi alıp BONZO kutusunun içine girmek oldu. Yalıçapkını teneke kutunun halatını kavradı ve oradan uzaklaştı.

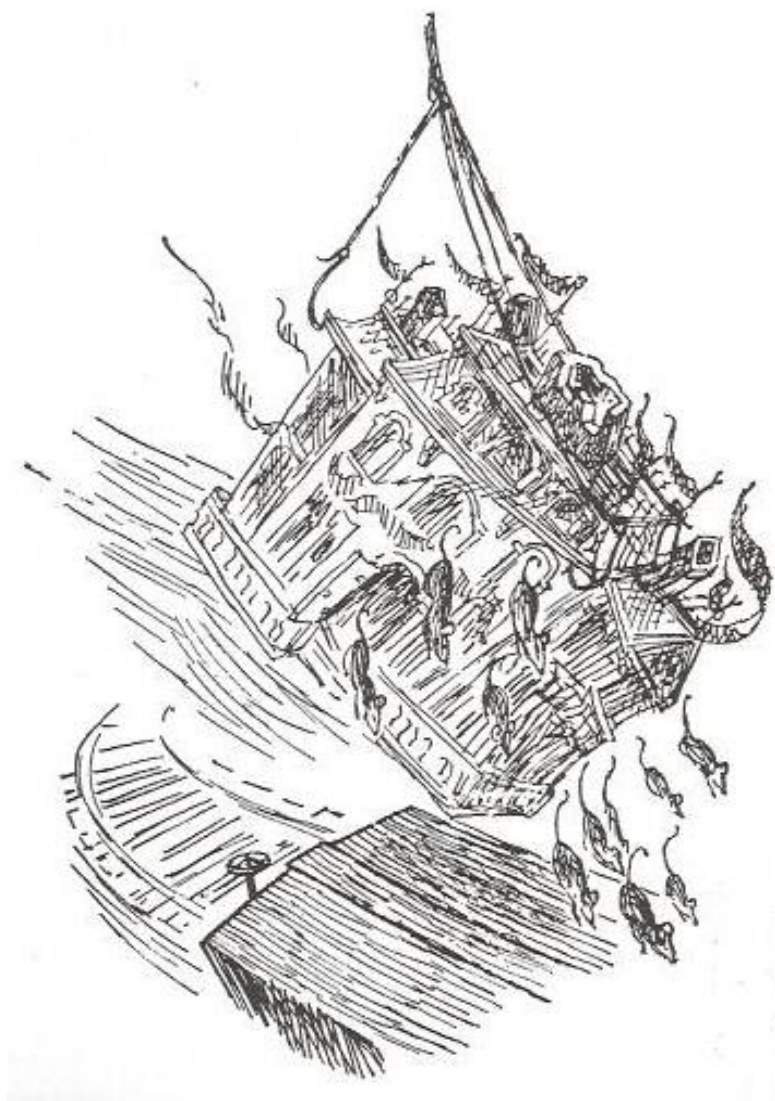
“SIÇANLAR!” diye haykırdı uçmakta olan falcı, oyuncak eve yaklaşırken. Kanvas işi eldiveninin içi boş parmakları kutudan dışarı fırlamıştı. “SIÇANLAR, DUYUN BUNU!” Evin içindeki öfkeli homurtular azaldı, bunun üzerine kurbağa devam etti. “SIÇANLAR, KADERİN ELİ YAKANIZA YAPIŞTI,” diye gürledi. “KARŞI KOYMAK FAYDASIZ. KAYBETTİNİZ. KIMILDAMAYIN.”

Kutu oyuncak evin çatısına doğru alçaldı. Yalıçapkını zehirli mızraklara el koyarken kurbağa da kutudan çıktı. Bu arada balaban kuşu da falcının güvenliğini sağlamak adına devriye gezip kapıları ve pencereleri kolluyordu. Kurbağa, çatıyı sıkıca bağladığından emin olduktan sonra çift katlı dört ipi büyük balık oltalarıyla köşelere tutturdu, sağlam olsun diye kancaları tahtalara iyice batırdı. Beşinci ipi de sundurmaya bağladı. İçeride öfkeden deliye dönmüş Sıçan Manny, kurbağa ayrıldığı sırada üzerinde siyah benekli küçük beyaz köpeğin bulunduğu BONZO kutusunun pencereden aşağıya doğru sallandığını gördü. “Bir köpek yükselecek,” diye inildedi ve büyük bir umutsuzluğa kapıldı. Pes etmeye niyeti yoktu ama pencereye sürünerek vardığında tavandan aşağı sarkan ipleri ve Kurbağa’nın sinyal iskeletinin orada ne yapmakta olduğunu gördü. Meydan okuyormuşçasına hırladı ve dişleriyle yeniden işe koyuldu; ama bu sefer zemini kemiriyordu.

Dakikalar geçip giderken yavru fare, fok balığı, fil ve eski avcı takımı oyuncakaları ağaçta sessizce beklemeye devam ettiler, ta ki demiryolundan yük treninin sesi gelesiye kadar. “Vakit geldi,” dedi yavru fare, “Kurbağa Amca nerede acaba?”

“Burada,” diye düzlüğe çıkarken yanıt verdi nefes nefese kalmış Kurbağa. Yalıçapkınının yardımıyla iplerin hepsini de çıkırıgın koluna sıkıca düğümlemiş, eski avcı takımını da, başlarında fil olacak şekilde, ardışık olarak kola bağlamıştı. Dans edemeyen ayı, kükreyemeyen aslan, kör, topal, küflü keçi ve diğer tüm mekanik oyuncaklar yerlerini almışlar, yaylarının sıkıca kurulduğunu hissetmişlerdi. Yük treni tekrar tısladı, artık iyice yaklaşmıştı; raylardan takırtı sesi geldi. “Şimdi!” dedi Kurbağa.

İyice yıpranmış durumdaki oyuncaklar çıkırğın önünde büyük bir gayret sarf ettiler; ipler doğruca demiryolundaki sinyal iskeletine gidiyor, oradan da oyuncak evin çatısına tutturulmuş balık oltalarına doğru titreşerek uzanıyordu. Meşe ağacındaki düzlük hafifçe yukarı kalktı, ama halatlar düzlüğü tutmaktaydı. Çıkırğın kolu döndü, ipler yukarı doğru çekilip çıkırğın gövdesine yavaşça sarılıyordu. “Geliyor!” dedi kurbağa ve omzunu çıkırğın koluna dayadı.

Hala kuledeki görevine devam etmekte olan balaban kuşu, ayaklarıyla korkuluğu daha sıkı kavradı ve oyuncak ev düzlükten demiryoluna doğru kayarken dengede durabilmek için kanat çıırttı. Ev, düzlüğün kıyısına doğru kayıp köşeden aşağı sinyal iskeletine doğru sarktı ve içindeki sıçanların adeta tek bir sese dönüşen çığlıkları eşliğinde asılı kaldı. Ev şimdi şimdi trenin geçmekte olduğu demiryola doğru meyletmiş bir şekilde çamaşır ipinin ucunda sallanıyordu.

“ELVEDA SIÇANLAR!” diye kükredi Kurbağa ve oyuncak evin sundurmasına sabitlediği iple birlikte hafifçe sürüklendi. “ATLAYIN SIÇANLAR!” diye emir verdi. Ev dik bir şekilde aşağıya eğilmiş, üzerindeki bayraklar ve flamalar trenin oluşturduğu rüzgarda dalgalanmaya başlamıştı. Balaban kuşu kuleden uzaklaştı; sıçanlar aşağıda geçmekte olan trenin üstüne doğru kapılardan ve pencerelerden birer birer dökölmeye başladılar.

Şaşkınlık içinde kendilerini toparlayan sıçan sosyetesinin kaymak tabakası, yani tüm o kır saçlı eski dövüşçüler ve onların eşleri, hanımefendiler, beyefendiler, dullar, sanatçı ruhlu sıksıklar, dolandırıcılar, haydutlar, güzel ve yakışıklı gençler... hepsi de trenin tepesinde öylece durmuş önünden geçip gittikleri atık

alanına bakıyorlardı. Eski yurtları her saniye kendilerinden biraz daha uzaklaşıyor ve sonbahar sisinin içinde kayboluyordu.

Kestane kargası her zamanki gibi yine geç kalmış, olayın asıl bölümünü kaçırmıştı. Manzara kafasını karıştırırsa da durumu tüm dünyaya özetlemeyi bildi: “SIÇANLAR DEMİRYOLU YOLCUSU.”

“Şimdi,” dedi Kurbağa, meşe ağacındaki sevinç gösterisi biraz dindiğinde. “Oyuncak evi tekrar düzlüğe getirmeli ve onu olabildiğince çabuk zemine çivilemeliyiz.” Balaban kuşu ve yalıçapkını hemen havalanıp işe koyuldular.

“Başardık!” dedi baba. “Sabrettik, savaştık ve yurdumuzu aldık!”

“Gerçekten mi!” dedi aşağıdan alçak bir ses. Sıçan Manny, bir elinde zehirli mızrakla bitkin bir şekilde düzlüğe tırmandı ve etrafındaki küçük gruba baktı.

“Neredeyse kazanmıştık!” dedi yavru fare. Sonunda cesareti kırıldı ve ağlamaya başladı.

“Neredeyse!” diye fısıldadı baba. “Güle güle oğlum!” Fil hemen arkasında duruyordu. Onun kendisine bakmakta olduğunu hissetti. Yavaşça güle güle dedi ve onun da kendisine yanıt verdiğini duydu. Bu sırada Sıçan Manny bir bira kutusu açacağını almış yavru fareye doğru yürüyordu.

Tüm bunlar olurken Kurbağa etrafta hiç taş kalmadığını fark ettiği için uzanabildiği ilk nesneyi, yani şans parasını kavradı ve babanın eşek bacağından kollarını eğip parayı oraya yerleştirdi, sonra da çabucak babayı kurdu.

“Tut beni!” dedi baba, “şimdilik hareket etmeme izin verme.”

Bunu duyan Sıçan Manny o gün ilk defa güldü. “Tut beni ha!” diye kahkaha attı. Yürüyüp geldi ve bağlı olduğu ağaca doğru yaslanmış babaya baktı yakından. “Evet, sıkı tut bu kahramanı,” dedi, “yoksa beni incitebilir!” Sonra hırslayarak yüzünü ve elindeki bira kutusu açacağını babaya yaklaştırdı. “Seni ve o lanet olası oğlunu şimdi parçalamam beni tatmin etmeyecek,” dedi. “Sizin her çarkınızı, her vidanızı ve beş para etmez her parçanızı gövdenizden ayırıp bir daha ulaşılamayacak uzaklıklara yaymadıkça rahat etmiş olmayacağım. İşte o zaman siz mi yoksa Sıçan Manny mi düşmüş olacak göreceksiniz!”

Babanın gözü, önündeki madeni paradaydı. “BAŞARACAKSIN,” dedi sessizce. Bir kutusu açacağının ucunu gövdesinde hissetti; Sıçan Manny’nin kendisine bakmakta olan gözlerini gördü. “Haydi!” dedi Kurbağa’ya. İçindeki mekanizmanın yayı boşandı, eşeğin ayakları hızlıca yukarı kalktı ve madeni para Sıçan Manny’nin ağzından içeri girip dişlerini parçalayarak onu gerisin geri aşağıya fırlattı. Meşe ağacına dönmekte olan balaban kuşu ve yalıçapkını onun daldan dala savruluşunu, yere düşerken etrafa yayılan yaprakları ve diş parçalarını gördüler.

Ağaca sessizlik hakimdi. Sonra aşağıdan iç burkan bir feryat yükseldi; mutlak umutsuzluğun ürperten feryadıydı bu. “Dişleğim gitti!” diye ağladı Sıçan Manny. “Ben bittim! Sonum geldi! Bütün dişleğim gitti! Hepsi gitti!” Yerinden kalktı ve zedelenmiş ruhu, ağrıyan kemikleri ve kendisinin sonunu getiren şans parasıyla birlikte atık alanına doğru yürüyüp gözden kayboldu.

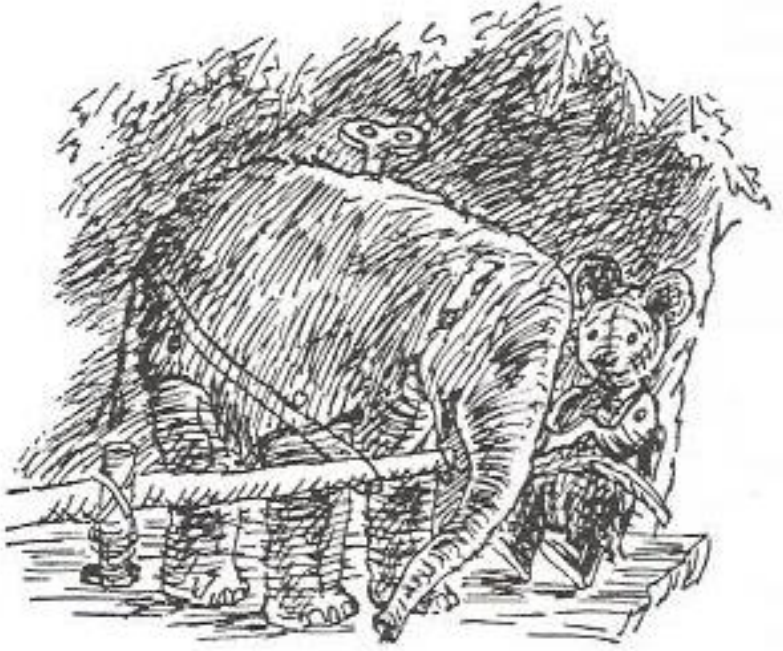
Zaferlerini kesinleştiren bu çok edici olaydan sonra herkesin dili tutulmuştı. Sonra k3r, topal, k3fl3 keçiden tenekemsi bir kıkırdama sesi geldi. 3ç bacaklı ayı paslanmış yaylarıyla hafifçe kıkırdadı, sonra kahkahayla k3kremeye başladı. Diğer oyuncaklar da birer birer onlara katıldı ve kurbağa, yalıçapkını ve balaban kuşu da dahil olmak 3zere hepsi de sevinç içinde 3ylesine bir g3r3lt3 kopardılar ki sesleri 3p yığınlarında yankılandı, teneke kutu kaplı b3lgelerde çınladı durdu.

Sesi duyup da 3rken kırlangıçlar, çizgileri 3zerinde uçuşan m3zik notaları gibi demiryolu tellerinden havalandılar. 3p ateşlerinden panayıra ve sessiz durumdaki atlıkarıncaya kadar b3t3n atık alanı bu g3l3ř3 duymuş ve Sıçan Manny'nin d3řt3ę3n3 anlamıştı.

Cırlamalar, şakırtılar, nefes alıp vermeler yavaş yavaş azaldı ve sonunda ortalık tekrar sessizliğe g3m3ld3. Hala avcı takımının 3n3nde ıkırığa bağlı olan fil, baba farenin sırtına baktı ve g3z3 tuhaf bir ışılıtıyla parladı. Yayının son yumağı da 3z3l3rken içinden bir takırtı sesi duyuldu. ıkırığın kolunu birazcık hareket ettirdi ve babanın g3r3ř alanına girdi. Konuşmaya korkuyordu, ama duyguları ağır bastı ve yeniden denedi. "Harikaydınız efendim!" deyiverdi birden y3ksek sesle, sonra da ağlamaya başladı. 3yle g3l3 ağlıyordu ki 3zerlerinde bulundukları d3zl3k sallandı, t3m oyuncaklar onunla birlikte tıngırdadı.

"Yo, hayır!" dedi baba. "Ağlamamalısın hayatım...pardon...bayan! Sizi ağlarken g3rmeye dayanamam. L3tfen, g3l3n artık! Sonunda kazandık! Acılarımız sona erdi!"

“Ben...çok...mutluyum!” dedi fil ve eskisinden daha yüksek sesle ağlamaya başladı.

“Pekala,” dedi yalıçapkını. Kendini zorlayarak gülmeye çalıştı, sonra öksürüp boğazını temizledi. Üzerinde durmakta olduğu dalın kabuklarını soydu biraz, ilgisi artınca kabuk parçalarını diğer ayağına da aldı. “Pekala,” dedi “sanırım artık gitmeliyim.” Fakat yine umutla duraksadı.

“Kalmayacak mısın?” diye sordu fok balığı.

“Burada kalarak Kurbağa Amca gibi bizim amcamız ol lütfen?” diye yalvardı yavru fare de.

“Tamam,” dedi yalıçapkını, “kalacağım.”

“Ya ben?” diye talepte bulundu balaban kuşu. “Tüm bunlar hiç olmamış gibi çamur ve bataklıkta hayata devam mı etmeliyim?”

“Ben sizin tek başınıza kalmak istiyor olduğunuzu düşünmüştüm,” dedi baba.

“Bunun için artık çok geç,” diye yanıtladı balaban kuşu. Sesinde şu ana kadar hiç duyulmamış bir keder vardı.

“Burada olmandan mutluluk duyarız,” dedi baba.

“Nihayet bir evimiz, bir ailemiz ve üç amcamız var!” dedi yavru fare mutlulukla. “Bunun imkansız olduğunu söylediğin zamanı hatırlıyor musun baba? Hatırlıyor musun filin annem olmasını istemiştin, sen de demiştin ki...”

“Bu da olacak,” dedi babası. Eğlenceye bir anda tuhaf bir sessizlik çöktü. Baba ve fil kendilerine engel olamadan, doğrudan birbirlerine bakmayı sürdürdüler. Baba bir şeyler söylemeye çalıştı, vazgeçti, sonra o ve fil aynı anda konuştular.

“Oğlumun münasebetsizliğini mazur görün,” dedi baba.

“O hala...?” diye başladı fil. Sözüünü tamamlayamadan her ikisi de güldü.

“Rica ederim,” dedi baba, “lütfen devam edin. Ne söyleyecektiniz?”

“O hala benim annesi olmamı mı istiyor diyecektim,” dedi fil.

“Evet, evet!” dedi yavru fare. “Ve biliyorum ki babam da...”

“Baban kendi adına konuşabilir,” dedi babası ve ansızın sessizleşiverdi.

“Peki baba ne düşünüyor?” diye yüreklendirdi fil nazikçe.

“Nasıl başladığını kendisi de bilmiyor,” dedi baba. “Hayranlık duyduğu, daha doğrusu aşık olduğu kişi kendisinden öylesine üstündü ki duygularına karşılık vereceğini umut etmeye bile cesaret edemiyordu.”

“Daha neler!” dedi fil. “Belki biraz uzun olabilir, ama asla ondan daha üstün değil. Keşke konuşsaydı, çünkü o zaman iyi, görmüş geçirmiş bir dinleyici bulabilirdi karşısında; ve bu dinleyicinin çok genç, akli henüz bir karış havadayken ve oyuncak eve ait olduğunu düşünürken tanıştığı ama o zamanlar önemsemediği cesur ve yürekli beyefendinin gerçek değerini artık anladığını görebilirdi.”

“O ev artık senin,” dedi baba.

“Sadece sen teklif edersen,” dedi fil. “Onun için mücadele ettin ve kazandın onu.”

“Teklif ediyorum,” dedi baba, “kendimi de, eğer ikisini birden kabul edersen.”

“Ediyorum,” dedi fil.

Tellere geri dönüp müzik notaları gibi yeniden dizilmiş olan kırlangıçlar, yükselen sesler üzerine bir kez daha uçuştular. “Yaşasın!” diye bağırdı meşe ağacındaki bütün sesler. “Yaşasın!” dediler tekrar, “Yaşasın!”

Yarım kalmış olan görev, oyuncak evin düzlüğe yerleştirilmesiyle tamamlandı. Babanın savaşta kullandığı eşek kolları çıkarılıp kenara konmuş, yerine kendi kolları takılmıştı. O gün öğleden sonra ön sundurmada kurbağa, baba ve fili evlendirdi.

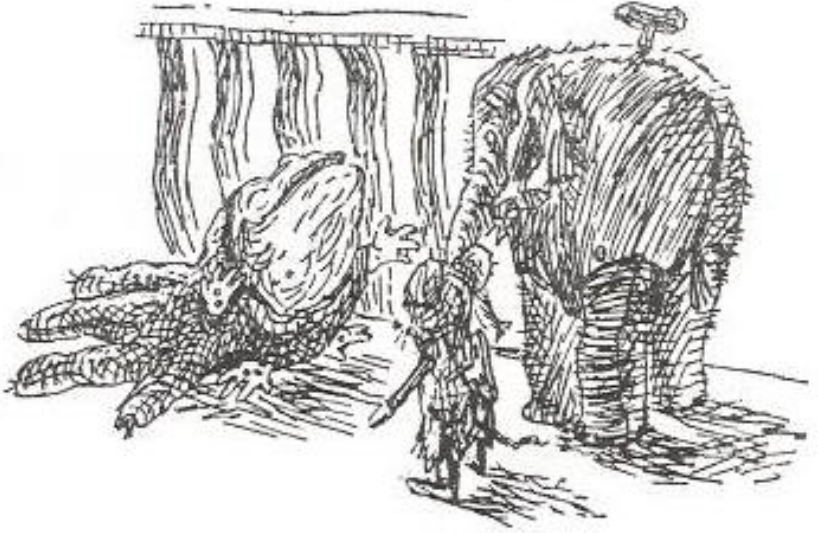
Rüzgar, meşe ve ceviz ağacının yapraklarını hışırdatıyor, demiryolunun yanındaki terk edilmiş kulübenin avlusunu kaplamış uzun otlar rüzgarda dalgalanıyordu. Bir tren ısıklı çalarak geçip gitti. Eski avcı takımı üyeleri “Söz Ver Bana” adlı düğün şarkısını söylerken, uzaktaki atık alanı gücünü kaybetmeye başlamış gün ışığının altında parıldayıp dumanlar çıkarıyordu. Yavru fare sağdıç olarak babanın yanında yer aldı, fok balığı da nedime olmuştu; yalıçapkını ve balaban kuşu da damadın yanına kadar geline eşlik etti. Sonra fil ile baba fare sonsuza dek ayrılmayacaklarına dair yemin ettiler.

“Kurulmamışken ve kurulukken,” diye sesine ayar verdi kurbağa, “sağlamken ve bozukken, parlakken ve paslıyken, metalinizin ömrü sona erene dek. Ben de sizi karı koca ilan ediyorum.”

“FİNAL MAÇINDAN SON HABERLER!” diye haykırdı kestane kargası günün son turunu atarken. “GÜBRE BÖCEKLERİ SERİYİ KAZANDILAR. HAMAMBÖCEKLERİ YENİ KOÇLA ANLAŞMAYA VARDI. MEKANİK OYUNCAKLAR EVLENDİ.”

Baba, atık alanın batısında iyice alçalmış güneşe bakarken mutlulukla güldü. “Dün bu saatlerde hiçbir şeyimiz yoktu, bugün ise dünya bizim.”

“Sıra artık kendi kendini kurmada,” dedi yavru fare.

“Mavi,” dedi fil. “Dışı sanırım soluk, ağarmış, deniz kıyısı renginde bir mavi. Fildişi rengi. İçi de maviyle karışık fildişi renginde. Belki tam fildişi değil...daha çok griye kaçan bir beyaz.”

“Krem rengi belki de,” dedi fok balığı. “Tüy rengi gibi, ama daha açık.”

“Neden bahsediyorsunuz hayatım?” dedi baba.

“Evden,” dedi gelin. “Elbette öncelikle bu berbat siyah rengi çıkarmak gerekiyor.”

“Bunu da yapmdan önce havalandırıp güzelce temizlememiz gerekiyor,” dedi fok balığı.

“Çok haklısın,” dedi fil. “Anlıyorum ki sen ve ben çok iyi anlaşıcağız. Aramızda her şeyi halledebileceğiz. Eğer erkekler de yapılması gerekenleri hallederlerse evimizi çabucak düzene koyabiliriz.”

“Peki ya kendi kendini kurma?” dedi yavru fare.

“Sonra,” dedi baba. “İlk olarak öncelikli işler.”

Sonbaharla birlikte geceler soğumuştı artık; cırcırböceklerinin sesi azalırken, diğer böcekler tamamen susmuştu. Günler ilerledikçe hava hareketlendi, yaprakların rengi değişti; atık alanının ötesindeki tarlalardan ve çayırardan esip gelen rüzgarda keskin bir ağaç kokusu vardı. Tüm bu süre boyunca direğin üzerindeki oyuncak evde sürekli bir hareketlilik yaşanmıştı.

Her gün iki amca işe yarar bir şeyler bulabilmek için çöplüğü tarıyor, üçüncüsü ise nöbetçi olarak evde kalıyordu. Balaban kuşu ve kurbağa ya da yalıçapkını ve kurbağa düzenli olarak eve sağlam sayılabilecek eşyalar taşırlarken görülüyor, bu eşyalar fok balığı ya da vinç vasıtasıyla yukarı çekiliyordu. Bulaşık telleri ve sabunlara fil el koymuştu; zımpara kağıdı, terebentin, boya ve fırçalar da vardı. Mobilyalardan, pencereler için camlardan bahsedildi; perdelik kumaşlar uzun uzun tartışıldı. Atık alanının kaynakları sonuna kadar zorlanmıştı ve evdeki erkeklerin hiçbiri de bunun nerede sona ereceğini bilmiyordu.

Kendi kendini kurmayla ilgili düşüncelerin tamamı bir kenara konmuştu. Günün aktivitesine göre sürekli bir parçayı diğeriyle değiştirmek gerektiği için yedek parça kutusuna olan talep hiç azalmıyordu. İp tırmanma mekanizması evin boyasının zımparalanmasında kullanılmaya başlanmıştı; keman çalan kollar ve motorlar kazıma işine iyi gidiyordu; bisiklet sürme makineleri kendilerini renk karıştırma işine vermişlerdi. Bütün bu aletler duruma göre fare ile yavrusu tarafından kullanılıyordu.

Fil, sallanan hortumuna bağlanmış küçük bir oyuncak süpürgeyle bütün odaları silip süpürdü. Onun arkasından hoplayarak gelen kurbağa bir su tabancasıyla yerleri ıslatıyor, onu izleyen balaban kuşu da, kahverengi sabunla yapılan fırçalama işini coşkulu bir şekilde yönetmekte olan baba farenin ayaklarını tutuyordu. Sonra kurbağa yeri durulamak için geri geri gitti, onu ayaklarına bez ve sünger parçaları bağlı avcı takımı izledi, böylece iş sona erdi.

Aslında ev mavi renge boyanmamıştı tam olarak. Çünkü bu renkten atık alanındaki çöplerde çok fazla yoktu, sadece bir sundurma ve bir çatı penceresine yetecek kadar mavi renk bulunmuştu. Bununla birlikte boya kutularının diplerinden farklı renkler ve bu renklerin her türlü çeşidi çıkmıştı; açık ve koyu kırmızılar, pembeler, sarılar, koyu sarılar, turuncular ve yeşilin her tonu. Renklerin tümünden de mümkün olduğunca kullanılmıştı, ama yine de aynı renkte iki çatı penceresi yoktu hiç; benzer şekilde evin dört bir cephesi ve çatının her bir tarafı da farklı renkteydi.

Günler geçtikçe iş ilerliyor, geceleyin bile mum kalıntılarının dalgalı ışığı altında çalışma devam ediyordu.

Yorulmak bilmez oyuncaklar, kuşlara bağlanmış ve yine kuşlar tarafından alçaltıp yükseltilecek iplerin ucunda sallanarak çalışırken, kurbağa da askıya ve izbarço bağlarına asılı vaziyette sersem sersem son rötuşları yapıyordu. Ev, zemine sıkıca sabitlendi; bununla balaban kuşu ilgilenmişti. Balaban kuşu çalışmasına devam edip eski onarımları güçlendirdi, yeni onarımlar yaptı; bir süre sonra çekicinin sesi, atık alanının içinde tıpkı atlıkarıncanın o tanıdık çatırdayan sesi gibi TAKK, TUKK, TOKK! diye yankılanmaya başladı.

Epeyce bir zaman camsız pencereler için büyük bir sorun oluşturdu; ailesi ve tüm amcalar sorunu çözmek için uykusuz geceler geçirdiler, ta ki kurbağa ateşte erimiş bir ampul görene kadar. Camı kızgın bir tel parçasıyla kesmek geldi kurbağanın aklına. Atık alanında düz cam parçaları nadir bulunuyordu, ama sınırsız sayıda şişe vardı. Bunların değişik boyutta, biçimde ve eğrilikte olmalarından dolayı kimileri eğik oldu, kimileri ise düz; ama sonuçta kehribar renginde, mavi ve yeşil renkte olan bu camlar çerçevelerine takıldığında birer mücevher gibi parıltıyordu.

Perdeler ve halılar, pek hazırlık yapılmadan yerleştirilmiş olan mobilyalar gibi çeşit çeşitti, ama ortam bu haliyle daha çok eve benzemişti. Kış yaklaştıkça Köpek Yıldızı ufuktan biraz daha yükseliyor ve evdeki yeni gelişmelere bakıyordu, ta ki çekicinin sesi susana kadar. Evin bulunduğu düzlük boya kutularından, fiçılardan, çivilerden ve tahta kırıntılarından arındırıldı ve fil nihayet evin oturmaya elverişli olduğunu ilan etti.

Ev'in görünüşü, onu harabeye çeviren yangından ve yenilemek için yapılan pek çok onarımdan dolayı epey değişmişti önceden. Şimdi ise Anka kuşu gibi adeta küllerinden

yeniden doğmuştu. Tamir edilen yerlerin orasında burasında hala eski güzel süslemeler, oyma örnekleri görülebiliyordu; çarpık sundurmaların doğal bir duruşu vardı; korkuluğu ve flamaları kaldırılmış, sarı ve turuncu renklerle canlandırılmış olan gözlemevi kulesi de artık korkutucu görünüşünü kaybetmişti. Çatı, her ne kadar eğik bükük olsa da, bir kaya kadar sertti; bütün o bitkin durumdaki bacalar ve çatı pencereleri ise meydan okurcasına çarpıkça duruyor ve ilgiyi tekrar üzerlerine çektiklerini hissediyorlardı.

Oyuncak ev bir daha asla eskisi gibi olamayacaktı, o güzelliği ve görkemi uzun zaman önce gitmişti; ama küçük ailenin ortak çabaları sonucunda yeni ve farklı bir şey çıkmıştı ortaya. Temizlik bittiğinde ve rengarenk perdeler şişe camından yapılmış pencerelere asıldığında, ev vahşi bir güveni ve meydan okuyan bir gösterişi yansıtır olmuştu artık. Aslında bu tüneğine kurulmuş haliye tüm dünyaya, hem kendisinin ve hem de içinde oturanların, onların görmediği ve gülüp geçtiği bir tehlike olduğunu gösterme cesaretinde bulunuyordu adeta.

Son bir eksik kalmıştı, onu da yedek parça kutusu tamamladı. BONZO kutusunun etiketinden kağıttan bir bayrak yapıldı ve bayrak bir sabah erkenden göndere çekildi. Bu sırada yavru fare de sürekli trompet çalıyor, şafak vakti sabah rüzgarının bayrağı dalgalandırmasına eşlik ediyordu. Bayrağın üzerindeki küçük köpek, gökyüzünde ışığını kaybetmekte olan büyük köpeğe gülümsemekteyken, yavru farenin davul sesini duyup atık alanının köşesine gelmiş acıklı, sefil görünüşlü, yırtık pırtık kıyafetler içindeki bir figür de durmuş orayı izliyordu.

Sıçan Manny sabah ayazında gelmekte olan kışın etkisini hissetti, dişsiz ağzında ümitsizce bir şeyler gevelerken, yakın

zaman önce ele geçirdiği, kısa bir süre elinde tuttuğu, ama telafi edilemez bir şekilde kaybettiği tepelere baktı. Boynunda asılı olan şans parasını elledi, pençeleriyle BAŞARACAKSIN yazısına dokundu ve sonra sürünerek yıkımına ve utancına geri döndü usulca.

Bayrağın asılmasını izleyen akşam, filin düzlükte durduğu ve içerideki salona bakarken derin derin düşündüğü görülüyordu. İçeride titreşen küçük cılız kandil, gölgeler içindeki toprağını dönüşümlü olarak bir kazanıyor bir kaybediyordu. “Seni üzen bir şey mi hayatım?” diye sordu baba.

“Tam olarak değil, “dedi eşi. “Fakat ev sanki bir şeyler daha istiyormuş gibi, ama kendimi ne kadar zorlasam da ne olduğunu bulamıyorum.”

“Bir bayrak direği daha olmasın anne?” diye öneride bulundu yavru fare.

“Hayır,” dedi fil.

“Merdivenlere halı mı sermek gerekiyor?” dedi fok balığı.

“Hayır.”

“Işık,” diye önerdi bir ses aşağıdaki otların arasından.

“Tabii ki!” diye diye haykırdı fil. “İşte bu! Uzun süre kapalı mekanda yaşadığım için ne olduğunu unutmuşum. Bu evin gerçek ışıklara ihtiyacı var, mum kalıntılarına değil.” Durdu. “Kim söyledi bunu?” diye sordu.

Kurbağa düzlüğün kenarına gelip aşağıya baktı. “Sıçan Manny,” dedi.

“Of!” dedi fil. “Bu iğrenç yarattığı bir daha görmeyeceğiz sanıyordum. Gönderin onu.” Balaba kuşu düzlükten mızrak gibi fırladı, bunun üzerine biz zamanların partonu utanç verici bir biçimde otların arasına sindi alacakaranlıkta.

“Lütfen, beni göndeğmeyin!” diye haykırdı. “Ağtık hiçbir şeyim ve hiçbir kimseyim. Kimseye zağğ veğemem. Heğkes Sıçan Manny’ye gülüyoğ ağtık; daha dün bigaz kestiğmişim ki zangoç beni gömmeye kalktı. Ne kadağ acı veğici!”

“Artık gerçekten zararsız gibi görünüyor,” dedi baba.

“Sizin için ışık bulabiliğ ve onlağ takabiliğim,” dedi Sıçan Manny. “Heğ tüğlü şeyi halledebiliğim. Çok beceğikli ve çalışkanımdığ.”

“Sen karanlığ seversin,” dedi yavru fare.

“Ağtık değil!” dedi Sıçan Manny. “Kağanlık, yalnızlık demek! Koğkutucu big şey; nefğet veğici fısıldamalağ ve kakhahalağla dolu! Kağanlık hiç iyi seyleğ getiğmiyoğ bana ağtık! İzin veğın geleyim ve sizin için çalışayım. Göğeceksiniz, eviniz ışıklağla nasıl güzel olacak!”

“Zavallı alçak!” dedi baba. “Ona acımamak çok zor.”

“Meğhamet!” diye yalvardı Sıçan Manny. “Düşünün! Size nasıl yağdımcı olacağımı düşünün! Eğğ benimle savaşmasaydınız şimdi neğede oluğdunuz? Eğğ yenilecek big Sıçan Manny olmasa bu zafeğ nasıl kazanacaktınız?”

“Söylediklerinde doğruluk payı var,” diye sıçanla aynı görüşte olduğunu belirtti kurbağa

“Onu evimde istemiyorum,” dedi fil.

“Aslına bakarsan hayatım,” dedi kocası, “ondan korkmamız için bir neden göremiyorum. Dersini almış gibi görünüyor.”

“Eğer almamışsa,” dedi balaban kuşu, “çekicimi kafasına indirmekten mutluluk duyarım.”

“Kötü kalpli olması ve bir an bile olsa dürüst biri olmaması bir yana,” dedi fil, “onu şahsen çok iğrenç buluyorum.”

“Banyo yapacağım,” diye söz verdi Sıçan Manny. “Yeni giysileğ giyeceğim; temiz ve düzenli olacağım.”

Fil iç çekti. “Elektrikli lambalarımızın olması da çok hoş *olurdu*,” dedi.

Böylece merdiven aşağıya sallandı ve Sıçan Manny bir kez daha yukarı tırmandı.

Atık alanının itibarını kaybetmiş efendisi banyo yapma sözünü tutmuştu ve kirleriyle birlikte o eski gösterişini de çıkarıp atmış görünüyordu. Uslanmış, hizaya getirilmiş, temiz fakat paçavra halindeki yeni giysileri içinde son derece alçakgönüllü bir tövbekar görünüşü kazanmış bu kişi, şimdi bir zamanlar karanlıkta cümbüş yaptığı eve ışık getirme görevine adanmış kendini.

Daha önce de açıklandığı gibi geceleyin evin durumu hiç de iç açıcı olmadığından, Sıçan Manny bir an önce araştırmalarına başladı, kendini oyuncak evde hala durmakta olan elektrik hatlarını yakından incelemeye verdi. Böylece eve

dikkatsiz bir efendinin değil de alışkan bir işçinin gözüyle bakınca daha yapmak isteyeceği pek çok şey keşfetti.

İşi ağır değildi, ama önemsiz de değildi. Pencereleleri tertemiz siliyor; kesiyor, taşıyor, onarıyor, düzeltiyor, kısacası aileyi oluşturan küçük oyuncakların ve üç amcanın mütevazi yeteneklerinin ötesinde kalan pek çok şeyi yapabiliyordu. Gözlerinde ılımlı bir bakış vardı; bir zamanlar orada parlayan şeytani ateş artık görülmüyordu. ylesine yumuşak başlı, en önemsiz bir sözde bile öylesine mteşekkiri tavrılıydı ki, onun bu dönüşümü taştan bir kalbi yumuşatabilirdi. Ne var ki geçmişteki küstah tavrına karşı olduğu gibi şimdiki uysal tavırlarına da aldırmayan fil, onun sürekli olarak sıkı bir gözetimde tutulması gerektiğine emindi.

Aile artık eve tam anlamıyla yerleşmiş, fare ile yavrusu da kendi kendini kurma konusuna eğilebilmek için boş vakit bulmuştu sonunda. Böylece yedek parçaların bir listesi çıkarıldı ve sonra da kendilerini nasıl kurabileceklerini düşünmeye başladılar.

“Böyle bir problemi çözmek sadece benim yeteneklerimin ötesinde değil,” dedi Kurbağa, “aynı zamanda böyle bir şeyi düşünmek bana gereksiz geliyor. Sizi kuracak çok iyi arkadaşlara sahipsiz, ayrıca her oyuncağın sahip olmak isteyeceği aletleriniz var. Neredeyse sınırsız denecek kadar farklı türde beceri, istediğiniz an emrinize hazır. Sürekli hareket edip yorulacağınız bir şeyi niye istiyorsunuz ki?”

“Bizim gibi, bir dahaki kurulmanın nerede yapılacağının belli olmadığı bir hayata sahip olmanın nasıl bir şey olduğunu bilmiyorsun,” dedi yavru fare.

“Prensip meselesi,” dedi baba. “Bir fare özgürlük ister. Savaşıp kazandığımız bu yurdu, yardım almadan savunamayacak kadar aciz değil miyiz?”

Aile üyeleri çekildi, böylece fare ile yavrusu problemlerine tüm dikkatlerini verebileceklerdi. Baba ile oğul, düzlükte tek başlarına durup önlerinde uzanan atık alanına baktılar; sonbaharın mavi sisi havada asılı kalmıştı; yapraklar ateşi andıran renklerini rüzgarda hışırdatıyor, demiryolunun parıltı rayları ufukta sessizlik içinde birleşiyordu. Onları zafere götüren ve evlerine kavuşturan gökdoğan hala bataklığın üzerinde etrafı kolaçan etmekteydi. Yaklaşık bir yıl önce karla kaplı hurdalığın üzerinde ötmekte olan olan kargalar şimdi yine ötüyor ve sesleriyle bir sonraki kışın gelmek üzere olduğunu haber veriyorlardı.

“Anahtar arpı Kurma eşittir Gidiş,” dedi yavru fare.

“Gidiş bl Kurma eşittir Anahtar,” dedi baba da.

“Bu bizi hiçbir yere çıkarmıyor,” dedi yavru fare. “Hadi bir daha deneyelim.”

Baba hareketsizce duruyordu, boş kolları öne doğru uzanmıştı. Yavru farenin elleri ise sesini yansıtan ceviz kabuğundan yapılma davulun üzerinde, boşlukta durmaktaydı. Eski, paslı motorları önlerinde, düzlüğün üzerindeydi. Onları yeryüzünde yolculuğa çıkaran bu mekanizmanın her bir parçasını, her bir çarkını, çarklarının her bir dişini iyice incelemişlerdi artık. Gün ışığı gücünü kaybetti, ardından gökyüzündeki kızıl ateşin altında karanlık binbir sesiyle yükseldi. Gece sessizlik içinde geçip sabah oldu, şafak söktü; Büyük Köpek yanıp sönerek ışıldıadı. Çiy taneleriyle boncuk boncuk olmuş fare ile yavrusu güneşin yükselişini seyrettiler ve keşfin o gözüpek atılımını ne zaman gerçekleştireceklerini, kendi kendini kurmanın X’ini ne zaman bulacaklarını merak ettiler.

O gün ve o gece de bir şey elde edemeden geçip gitti, sonraki sabah geldiğinde, çözüme ilk başladıkları zamankinden daha yakın değillerdi. Nöbet tutan balaban kuşunun esneyip başını salladığı sıralarda, elindeki elektrik kablosundan oluşan yumakla sessizliğin hakim olduğu atık alanını geçip eve gelen Sıçan Manny, fare ile yavrusunu şaşkın ve öfkeli buldu.

“Yay çarpı ark Dişi...” dedi yavru fare.

“arpı ark Dişi çarpı çark,” dedi baba, “ama hala X yok ortalıkta.”

“Böyle söylediğim için beni bağışlayın ama,” dedi Sıçan Manny, “bazı şeyleğ kolayca bulunamaz.”

“Gölden nasıl çıkacağımızı bulduk,” dedi yavru fare, “ve oyuncak evi senden nasıl alacağımızı da.”

“Ovvv, evet, biliyoğum,” dedi Sıçan Manny. “Hiç kimse mağlup olan biğini dinlemek istemez.” Bir an için bakışlarında eski kişiliğini andıran bir parıltı görüldü. “Akıl yüğütme bu soğunu çözemez,” dedi. “Nesneleğe duyguyla yaklaşmalısınız.” Elindeki teli yere koyup yedek parça kutusundan iki motor çıkardı, onları incelerken kendi kendine dalgınca mırıldandı. “Açık ve kapalı,” diye söylendi; pençesiyle çelik yay yumağını okşayarak gözden geçirdi. Motorları dizlerine koyup yere oturdu ve mırıldanmaya devam ederek dişli çark takımlarını tekrar inceledi.

Sıçan Manny, böyle huzur içinde kendini işe vermiş haliyle eski şeytani görünüşünden çok daha farklı görünüyordu, sanki neredeyse şefkatli bir amca oluvermişti. Yavru fare onu izlerken, bu kişinin yakın bir zamana kadar kendisini ve babasını yok etme isteğiyle dolup taşan soğukkanlı bir oyuncak katili olduğuna inanmakta zorlanıyordu.

En sevdiği yeğeninin oyuncağını tamir eden bir amca edasıyla uysal bir şekilde mırıldanmakta Sıçan Manny, şaşırtıcı bir düşünceye kapıldı. Göz ucuyla baba ve oğluna baktı. Ona benzemiyor değillerdi, ilk kez fark etti bunu; neredeyse onun bir karikatürü gibiydiler. Açık havada çok kalmış olmalarından teneke vücutlarının çatlaklarında yosunlar kök salmış, yumuşak yeşil bir kürk gibi her yanlarını kaplamıştı. İçten içe güldü Sıçan Manny. Belki de yavaş yavaş hayvanlaşıyorlardı; bir zamanlar atık alanının en güçlü hayvanı olan kendisi ise oyuncağa

dönüşüyordu adeta. Her şeyden öte, neden öyle olmayacaktı ki? Rollerini tamamen değişmemiş miydi? Avlanan avcı olmuş, kaybedenler kazanmamış mıydı? Kendisi düşerken yükselen onlar değil miydi? Tam da bu elindeki gibi bir yay, metal parayı fırlatıp onun dişlerinin tamamını kırmıştı. Göğsüne hafif bir serinlik vermekte olan o yıpranmış sarı yuvarlağa bakarken burnu titredi ve sanki hala ısırabiliyormuş gibi pençelerini açıp kapadı. Gözünün ucuyla balaban kuşuna baktı; kuş her ne kadar uykulu olsa da dikkatli ve tetikteydi. “Kapalıdan açığa ve songa teğsten,” diye mırıldandı Sıçan Manny ve bir yayın oluşturduğu enerjinin diğer yayı nasıl kurabileceğini anlamaya çalıştı.

Saatler herhangi bir gelişme olmadan geçti; tekrar alacakaranlık çöktü ve akşam oldu. Vardiya değiştirerek birbirlerini dinlendiren nöbetçi amcalar, gün boyunca beşer kez görev alıyorlardı. Görevden dönmüş olan Kurbağa evin içine girdi, mumları yaktı; mavi, yeşil ve kehribar renkli camlar düzlüğün üzerinde ışık ve gölgelerden oluşan bir alan yarattılar, sonra figürler bu alan üzerinde bir grup oluştu.

“Ve bu, buğaya giğegse...” dedi Sıçan Manny, “bunu da buğaya bağlağsak...” Neredeyse hiç istememesine rağmen, kendi pençelerinin, düşmanın zaferini tamamlayacak yanıtı bulduğunu gördü. Birden canı büyük bir özlemle pekmezli gevrek çekti, sonra üzgünce başını salladı.

Penseyi aldı, çubukları tellerle birbirine bağladı, böylece dişli çarkları yeniden düzenlemiş oldu. Ardından, pençelerinin iki motoru birbirlerine bağlayıp bunlardan birini kurduğunu gördü. İlk yay uğultuyla çözülürken ikinci yayı kurmuş oluyor, ikinci yay da çözülüp durusaya kadar tekrar birinciye kuruyordu. Sıçan Manny motorları yere bıraktı, durup onların defalarca karşılıklı

olarak birbirlerini kurlmalarını izledi. Tuhaf, hafif sorgulayan bir gülümsemeyle tornavidayı aldı ve onunla baba farenin metal vücuduna dokundu.

“Devam et,” dedi baba. Kendisi ve oğlu sklp ayrılırken duyularının onu terk ettiğini hissetti.

Bilinçlerine tekrar kavuştuklarında kendilerini yürürken buldular. İçlerindeki yaylar bobinlerini dönüşümlü olarak genişletip daraltırken vızıltılı, takırtılı sesler çıkartıyordu. Sıçan Manny tek söz söylemeden, atık alanından eve getirmiş olduğu telle birlikte oradan uzaklaştı. Pencerelelden loş bir ışık aktı üzerine ve ayrılan gölgesi baba ile oğlun üzerinden geçti.

“Bak baba!” dedi yavru fare. “Başardı! Kendi kendimizi kurabiliyoruz! Çok teşekkürler! Teşekkürler Manny Amca!”

Sıçan Manny elindeki teli düşürdü ve geriye dönuverdi. “Bu da neydi?” diye fısıldadı.

“Öyle demek istemedim...” diye kekeledi yavru fare.
“Demek istedim ki...”

“Sana teşekkür etmek istedi. Hepsi buydu,” dedi baba.

Sıçan Manny anladığını belirtircesine başını salladı, sırtını dönüp eve girdi.

Böylece fare ile yavrusu kendi kendilerini kurabilir hale gelmişlerdi. Bu, Sıçan Manny’den kazandıkları yurtlarını başkalarının yardımı olmadan dolaşabilecekleri anlamına geliyordu.

Kendi kendini kurma konusundaki olağanüstü başarısından sonra Sıçan Manny, oyuncak evi aydınlatma çalışmalarına vakit kaybetmeden hız verdi. Önceden de çok çalışıyordu, ama şimdi adeta bir süper sıçana dönüşmüştü. Kasabadaki evlerin duvarlarını incelemek adına bir keşif gezisi yapmak için aniden kayboldu ve günlerce gözükmeydi. Kilometrelerce uzunlukta kablolar, çeşitli eski ve yeni araç gereçler buldu, kimi zamansa çaldı. Bu araç gereçlerin arasında neler yoktu ki: minyatür ampul duyları ve elektrik düğmeleri, transformatörler, sigorta kutusundaki çeşitli parçalar, akım anahtarları... Kısacası bir düzine evin elektirik tertibatına yetecek sayıda malzeme vardı.

Tarzı gözle görülür biçimde değişmişti. Buradaki yeni hayatının en belirgin özelliği olan uysallığı şimdi bir görünüp bir kayboluyordu. Geçmişte olan geçmişte kaldı, demek istiyordu tavrı; artık geleceğe bakıyordu. Kendinden daha emin ve daha enerjik hareket ediyordu. Üzerinde çalıştığı elektrik tesisatı işi sona yaklaştıkça sorular karşısında daha sabırsız davranıp kısa cevaplarla geçiştiriyordu herkesi.

Sonunda her şey hazır hale gelmişti: teller evin tavanına ve tüm duvarlarına çivi ile tutturulmuş; duylar vidalanmış, elektrik düğmeleri takılmıştı. Yepyeni minyatür ampuller ısıltılarını saçtılar. Filin emriyle üzeri saçaklı bir örtüyle kapatılmış olan siyah, güzel bir demiryolu transformatörü oturma odasında gizemli bir şekilde durmaktaydı.

“Bu gece haşika olacak!” dedi Sıçan Manny ve kıkırdayarak peçelerini ovuşturdu.

“Karanlığı bekleyemeyeceğim,” dedi fok balığı. “Bütün lambalar yanırken ev nasıl da güzel gözüküyor!”

“Evet, geçekten!” dedi Sıçan Manny. “Kilometgeleğce öteden göğülebilecek, söz veğiyogum.”

“Yine de çok parlak ve ısıltılı olmamasını tercih ederim,” ded fil. “Ben sıcak ve rahat yerlerden hoşlanırım, bilirsiniz.”

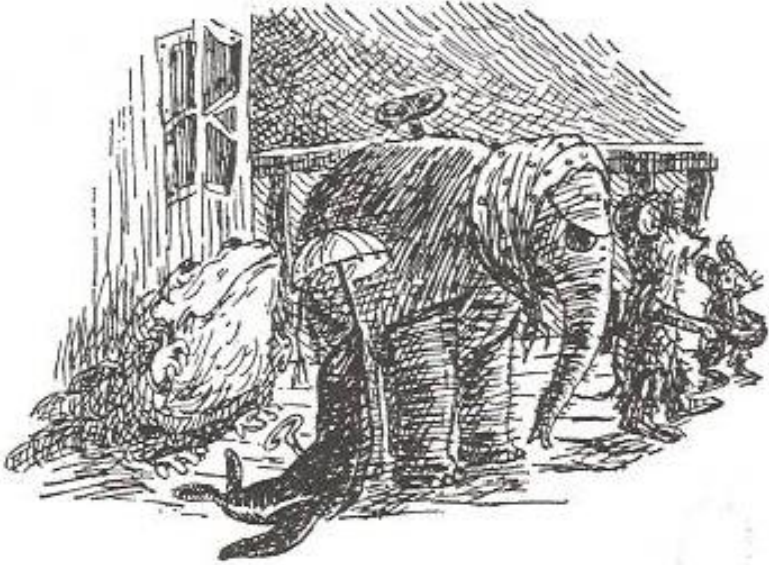
“Tabii, evet,” dedi Sıçan Manny ve dişsiz gülüşüyle ona garanti verdi, “sıcak olacak.” Sonra, evdeki telleri demiryolu boyunca sıra sıra dizili direklerdeki tellere bağlamak için için gerekli materyallerle ilgilenmeye başladı.

Hava karardığında hazırlıklarını neredeyse bitirmişti. Gayretli elektrikçi, ihtiyacı kadar teli çözüp düzlüğe yerleştirdi. Orada bir an durup fare ile yavrusuna baktı. Kendi kendilerini kurmuş, tek sıra halinde hiç durmamacasına hudutlarında yürüyorlardı. Kendisinin yaptığı bir parmaklık, onları düzlüğün kenarına gitmekten koruyordu.

Yavru fare, sanki orduya asker alma çağrısını seslendirmek için her daim hazır bulunuyormuş gibi küçük davulunu boynuna taktı. Baba, uçsuz bucaksız arazisini teftiş eden yeni zengin olmuş olmuş bir toprak sahibi edasıyla düzlüğü adımlıyordu. Onların arkasında Kurbağā tarafından kurulmuş olan fil ve fok balığı gezinmekteydi. Şimdi artık Bayan Fare olmuş olan filin görünüşüyle ilgili bazı sıkıntıları vardı. Fakat kayıp gözünün üzerine bir göz bandı takıp kayıp kulağına da bir eşarp bağlayınca hem büyüleyici bir görünüme kavuşmuş hem de şaşırtıcı derecede şık olmuştu. Fok balığı burnundan yukarıya

doğru yükselen bir çubuğun üzerinde parlak bir şemsiye döndürmekteydi; hoşnut olduğu apaçık görünen, birbirlerine hürmet eden bu üstün konumdaki ekip, görüntüsünü Sıçan Manny'nin beynine unutulmaz bir şekilde kazıdı.

Eve geri dönüp salona girdi ve dolaptan büyük, kırmızı, uçları sarı metalle kaplı, kartondan yapılmış iki rulo aldı. Bir bira kutusu açacağıyla her ikisini de yırtıp açtı ve içinden bir miktar kurşun tanesi çıkarıp bunları pencereden dışarı, aşağıdaki otların arasına fırlattı. Sonra odayı dikkatlice dolaştı, karton rulodan çıkardığı karabarutu bir sıra halinde odanın her yerine döktü. Bu işlem bitince boş rulo da kurşun taneciklerini izleyip pencereden dışarı fırlatıldı.

Sarı renkli gözünü kırpmadan onu izleyen balaban kuşu, kocaman ayaklarından biriyle yerdeki toz dizisini işaret etti. “Bu döktüğün şey de ne?” diye sordu.

“Elektğiksel göç,” dedi Sıçan Manny öfkeli ve otoriter bir şekilde. “Elektğiksel göçün olmadan lambalağın çok iyi ışık veğmez.”

Bataklıkta doğup büyümüş balaban kuşu ne elektriğı biliyordu, ne de av fişegi ve baruttan haberdardı. Bu yüzden bilge bir edayla başını salladı, gagasını anladığını belirtircesine yukarıya çevirdi ve sessizliğini korumaya devam etti.

“Evet, şu halde,” dedi Sıçan Manny, “ağtık biğbiğine bağlamanın zamanı geldi.” Düzlükte duran kablo yumağının bir kısmını çözüp iki kabloyu pencereden geçirdi, fakat söylediğı gibi bunları transformatöre bağlamadı. Onun yerine kabloları düzlükte birbirinden birkaç santim uzağa koydu, her ikisini de yalıtılmış tellerle sabitledi, sonra sarı metalden yapılmış şans parasını iki kablonun açık haldeki uçlarının arasına yerleştirdi. ŞANSLI GÜNÜN yazısı üste gelmişti. Sıçan Manny barutu yumağın ve kabloların üzerine yığdı ve salonu terk etti. Ayrılırken balaban kuşuna göz kırpmıştı.

Atık alanının eski patronunun erdemlikle hayırlı bir şekilde başlayan ilişkisi, fare ile yavrusuna verdiğı kendi kendini kurma armağaniyla birlikte aksamıştı. Onu yıkıma uğratanların zaferini taçlandırmıştı bir bakıma, bu yüzden de ahlaki yapısındaki gerilim çok fazlaydı. Her ne kadar günahları çok olsa da, böyle yüksek bir kefaret onun üzerinde ağır bir yükü, zihni altında adeta can veriyordu. Sıçan Manny umutsuzca aklını korumaya çalıştı, ama sonra bir iç çekişle kendini yeniden kötülüğē teslim etti.

Bu ruh hali içinde, oyuncak evi aydınlatma sorununu baştaki niyetinden tamamen farklı bir yöntemle çözmeye karar verdi: Evi yakıp kül edecekti.

Kibrit gibi amacını açıkça belli edecek şeylerden uzak durmuştu, bu yüzden dalaveresinin sanatsallığından çok hoşlandı. Şimdi ihtiyacı olan tek şey kabloların diğer uçlarını demir yolu boyunca uzanan elektirik hatlarına bağlamaktı. Bunu yapar yapmaz solanda, metal paranın durduğu yerde bir kıvılcım parlayacak, ateş barutu tutuşturacak ve oyuncak ev bir kez daha kendini ateşe teslim edecekti; ama bu sefer artık geriye hiçbir şey kalmayacak şekilde bir meşale gibi yanacaktı. Sıçan Manny, fare ile yavrusunu gözünün önüne getirerek kıkır kıkır güldü; yurtlarındaki toprakları arşınlarlarken kömürden birer hayalete döneceklerdi. Kablo halkasını omzuna aldı ve bir yandan da kabloyu çözerek ip merdivenden aşağı indi.

Tam o anda, aile gezintisinden dönmekte olan fil salondan içeri girdi. “Tanrı aşkına!” dedi, “Tüm bunlar da neyin nesi?”

“Elektriksel göç,” dedi balaban kuşu bilgiççe. “O olmadan pek iyi elektirik üretemezsin.”

“Saçmalık,” dedi fil. “Senin kastettiğin şey güç, göç değil. Daha önce de elektirik lambaları gördüm, hiçbirinde de böyle bir karmaşa yoktu. Erkekler pisliklerini temizlemeyecekler, işte olanlar bu anlama geliyor. Beni kur lütfen ve şu süpürgemi de veriver. Bu sıçan, dişleri yok diye her istediğini yapabileceğini düşünüyor anlaşılan,” dedi sertçe. “Ama eğer evimi bir çöplüğe dönüştürebileceğini düşünüyorsa çok yanılıyor.”

Çabucak yerdeki barutu süpürmeye başladı, balaban kuşunu da barutu almak için gerekli olan farası getirmeye yolladı. “Bu da ne?” dedi metal para ve kablo uçları açığa çıkınca. “Bu sıçan budalanın teki,” dedi ve kurbağaya seslendi.

“Sorun nedir?” diye sordu.

“Sıçan Manny’nin elektrikten benim kadar bile anladığına inanmıyorum,” dedi fil. “Büyük olasılıkla bu konuda pek az şey biliyor. Herkes, kabloların ucunun bir şeylere bağlanması gerektiğini bilir. Şuna bak, iki küçük uç, şu siyah kutudan dışarı fırlamış. Şimdi eğer bunları şunlara bağlayacak olursan, bütün her şey düzene kavuşur, ışıklar da muhtemelen yanar. Sanırım, dükkanda böyle yapıyorlardı.”

“Neyse, sonuçta zarar vermeye çalışmamıştı,” dedi Kurbağa. Şans parasını böylece bir kez daha boynuna asmış oldu ve kabloları birbirine bağladı.

Sıçan Manny, demiryolunun kenarındaki elektrik hatlarının geçtiği direğe tırmanırken uzun zamandan beri ilk kez bu kadar mutluydu. Alacakaranlık yerini akşama bırakmış, karanlık onu sevgiyle kucaklamıştı. Bu leziz beklenti anının hep sürmesini istiyordu. Fakat eğer huzuru gerçekten tekrar tatmak istiyorsa, başarısızlığına yol açacak bir risk almayacaktı.

Direğin tepesine ulaştığında cam izolatörlerin arasında durdu ve kendini son derece tehlikeli görünen bu büyük, vızılı, sık tellerin arasında bulunca içgüdesel olarak geriledi. Kasabadaki araştırmaları sırasında burada bulunan sıçanlardan son derece yararlı bilgiler toplamıştı ve bu bilgileri kendi keskin sezgileriyle birleştirtince şu an yapmakta olduğu şeyin mantıksal olarak güvenli olduğunu hissediyordu. Seçtiği hat, rayların biraz

uzağında bulunan işaret memurunun kulübesine giden, göreceli olarak düşük voltajlı hattı. Fileyi elektrik hattına astı, kendisi de içine girdi. Böylece direktten düşmeden işini görebilecekti. İzolasyonu sıyrınca kaboların bakır uçları görüldü; her iki ucu da penseyle kesti ve pençelerinde ayrı ayrı tuttu. Artık ikisini birleştirmek için hazırды.

Dönüp oyuncak eve baktı. Mumlar yanmıştı. Mavi, yeşil ve kehribar rengindeki camlardan süzülen loş ışıklar ileri geri yürümekte olan fare ile yavrusuna çarpıyordu. Eski avcı takımı üyeleri fok balığının onlara öğrettiği dokunaklı bir şarkıyı söylemekteydi şimdi. Evin içinden konuşmalar ve kahkahalar yükseliyor, buradakiler bir yandan da mumun parıltısının elektriğin görkemiyle son bulmasını bekliyorlardı.

“İyi şanslağ ve mutlu yanmalağ!” dedi Sıçan Manny.

Kabloları birbirine bağlarken kör edici bir ışık parıldadı; Sıçan Manny’nın vücudundaki tüm tüyler diken diken oldu ve mavi bir alevle çatırdadı. Elektrik hattının bütün voltajı vücudundan akıp, beynine dallara ayrılmış şimşekler gönderirken, kendini yerinden oynatan bir titremeye tutulduğunu hissetti. Oyuncak evin pencerelerinde ışıklar parıldarken, Sıçan Manny birdenbire düşüverdiği filenin içinde karanlık tarafından yutulmuştu. Vücudu akşam rüzgarında yavaşça sallanıyordu artık. Bir süre sonra kaybolduğu anlaşıldığında, balaban kuşu ve yalıçapkını gelip onu aldılar ve ateşe vermeye niyetlendiği salona geri götürdüler. Dikkatlice yere yatırdılar, sonra bütün aile kederle etrafını sardı.

“Zavallı Manny Amca!” dedi yavru fare odada dolaşırken. “Ona Amca *diyeceğim*. Bize kendi kendimizi kurmayı öğretti,

evimizi güzelleştirdi ve şimdi bize ışık verdiği için yerde ölü yatıyor.”

“Artık hep karanlıkta olacağı için çok memnun olmuştur herhalde,” dedi oyuncak kör keçi ve bütün avcı takımı arkadaşları güldü.

“Yaşamının bu kadar kısa sürmesine üzülmemek elde değil,” dedi baba. “Sonunda gerçekten farklı bir sığana dönüşmüştü.”

“Onu yaşarken sevdiğimi söyleyemem,” diye yas tuttu fil. “Bu yüzden kendimi affetmeyeceğim. Gerçekten çok kötü!”

“Öldüğünü sanmıyorum,” dedi balaban kuşu. “Gözlerini açıyor.”

“Konuş bizimle Manny Amca,” dedi yavru fare. “Bir şeyler söyle.”

Parçalanmış bir bez bebek gibi darmadağın bir halde yerde uzanmakta olan Sıçan Manny, hayata dönmeye başladığını hissetti. Yavaşça doğruldu ve etrafına baktı. Gördüğü ev hiç de yanmış değildi ve bu durumun onu memnun ettiğini fark etti. “Şunu biğ daha söyle,” diye mırıldandı güç duyulur bir sesle.

“Neyi?” diye sordu yavru fare.

“Bana ne diyeceğini,” dedi Sıçan Manny.

“Manny Amca mı?”

Sıçan Manny evet anlamında başını salladı ve dişsiz ağzıyla gülümsedi. İçini sarmış olan karanlığın yavaş yavaş aydınlandığını hissetti.

Oyuncak ev sonunda tamamlanmış gözüküyordu. Her gece, tıpkı atık alanın kenarına asılmış karanlıklar içindeki bir mücehver gibi ısl ısl parlıyordu. İçindeki herkes mutlu ve memnundu.

“Geriye sanırım bir tek şey kaldı,” dedi fil bir gün. “Küçük bir şey, gerçekten. Bence evimizin bir sembolü olmalı.”

“Ne tür bir sembol?” dedi Sıçan Manny. “Hemen bir tane yaparım.”

“Emin değilim,” dedi evin hanımı. “Değerli, basit bir şey...neyi kastettiğimi biliyorsunuz. Hani derler ya ‘Yeşil Köşk’ ya da ‘Charlie’nin Malikanesi’, onun gibi. “

“Evimizin ismi için sadece bir tane olasılık var,” dedi yavru fare.

“Ve sadece bir tane uygun sembol,” dedi baba.

Uzun zaman önce kuleye asılan BONZO etiketi rüzgarda ve yağmurda dalgalanıp iyice yıpranmıştı. Fakat yeni bir tane daha bulundu ve Sıçan Manny buna bakarak, oval bir tahtayı önce turuncuya boyadı, sonra da bu rengin üzerine siyah benekli, sonsuza dek giden beyaz köpekleri çizdi ve böylece etiketin eksiksiz bir kopyasını çıkarmış oldu. Tahtanın üzerine son derece şık bir el yazısıyla GÖRÜNEN SON KÖPEK yazısını yazdı. Sonuç büyüleyiciydi: İşaret bu yeri, resimdeki gözlerin yüzü tamamlaması kadar çarpıcı bir biçimde tamamlıyordu. Ev bu haliyle daha uzun, daha büyük ve daha geniş gözüküyordu.

“Bu tuhaf,” dedi fil, sıra halinde gitgide küçülen köpeklere bakarken. “Kesinlikle hoş bir sembol, ama ev bu haliyle daha çok bir misafirhaneye ya da bir otele benzedi.”

“Bir otel,” dedi baba düşünceli bir şekilde. Düzlükteki olağan gezintisini sürdürüyordu, eşini geçip dolaştı, tekrar geri geldiğinde “Niçin olmasın?” dedi.

“Kuşların seveceği bir yer mesela,” dedi fok balığı. “Böylece farklı yerlerden gelen, kendileriyle konuşabileceğimiz gezgin knouklarımız olur.”

“Her yıl güneye ve kuzeye uçarken burada mola verebilirler,” dedi yavru fare. “Böylece onlara geceleri ve fırtınalı havalarda sığınak sağlamış oluruz.”

Sıçan Manny büyük tabelanın yanına küçük bir tabela daha yerleştirdi. GÖÇMENLERE AÇIĞIZ yazıyordu üzerinde. Ev, sonunda kimliğine tam anlamıyla kavuşmuştu. Levha bütün görkemiyle sallandı durdu; görmüş geçirmiş, deneyimli birinin sesiyle gıcırdıyordu sürekli. O ve ev sanki burada, atık alanının kenarında, demiryolunun yanında, gökyüzüyle yeryüzünün

arasındaki bu noktada hep varolagelmişti. “Buradayım,” diyordu belki de olabildiğince açık bir şekilde. “Hanımlar ve beyler, Görünen Son Köpek hizmetinize hazırdır. Yorulmuş gezginler için konaklama, yiyecek ve içecek. Buyrun, içeri girin!”

Davet karşılıksız kalmadı, göçmenler geldi. Güneşe göre rotasını belirlemiş olan kuşlar atık alanının yakınındaki otelin parlak renklerini görüyor ve geceyi geçirmek için burada mola veriyorlardı. Yıldızlara göre yolunu çizen gece yolcularıysa bir denizfeneri gibi parıldayan Görünen Son Köpek yazısını görüyor ve karanlık şafakla birlikte sona ererken yönlerini buraya çeviriyorlardı. Tepeden geçmekte olan kazlar garklıyor ve burayı zihin haritalarında işaretliyorlardı. Göçmen kuşların çoğu güneye doğru çoktan yol almıştı, ama arkaya kalan bülbüller ve ardıkuşları düzlükte konaklıyorlardı. Kırlangıçlar, sığırcıklar, sarı asma ve ispinoz kuşları, alçak sesle kederli bir şekilde öten güvercinler, hepsi de evi ve evin misafirperverliğini övüyor, geri dönerken yeniden uğrayacaklarına söz veriyorlardı.

Bütün amcalar hiç olmadıkları kadar aktiftiler. Masa ve sandalye sayısı artırıldı; kırmızı kareli masa örtüleri ve saksı bitkileri bulundu. Mekan, gelip gidenlerin neşeli gürültüleriyle dolup taşıyordu. Yeni odaların hizmete açılmasıyla dolması bir oluyordu adeta. Sonbaharda düzlük iki kat genişletilmek zorunda kalmıştı.

Sıçan Manny tarafından yeniden düzenlenen eski avcı takımı, akşam eğlencelerinde kuşlara eşlik ediyor, oyuncak palyançolar ve hokkabazlar eğlenceler tertip ediyorlardı. Sihir numaraları yapma görevi oyuncak hayvanlarındı. Kör keçi tepsileri taşıırken, fok balığı da, Sıçan Manny’nin kurduğu transformatör sayesinde oluşturulan loş ışıkların içinden geçip

masaların arasında sallanarak dokunaklı şarkılar söylüyordu. Baba ile oğul fare ise yorulmak bilmeyen adımlarla konukların arasında dolaşüyor, onlara kendi serüvenlerini ve gezilerini anlatırken onlarınkileri de dinliyor ve herkesin tam anlamıyla kendini evinde hissetmesini sağlıyorlardı. Yalıçapkını kendini şef olarak atamıştı. Bir zamanların münzevi balaban kuşuna gelince, o da beklenmedik ölçüde sosyal bir karşılayıcıya dönüşmüştü; sürekli kuleden yukarıyı gözlüyor ve geçmekte olan her kuşu eve çağırıyordu. Ama içlerinde eve damgasını en fazla vuran kişi fildi. Olağanüstü görkemi ve soylu duruşu, siyah göz bandının ve korsanları gibi bağlanmış eşarbının vahşi havası bu yere öyle asil bir tat katıyordu ki buna karşı koymak imkansızdı.

Organizyon bir kuştan diğerine kulaktan kulağa yayıldı; artık kış geldiğinde otel sahipleri her yerde eşsiz birer evsahibi olarak büyük övgü topluyorlardı. Aslında konu hakkında bilgisi olan kuşlar, atık alanı civarında gecelenebilecek tek yerin Görünen Son Köpek olduğunu söylüyorlardı. Son göçmen kuşlar geçtikten sonra da ev boş kalmadı: baştankaralar, kırlangıçlar, sıvacı ve kardinal kuşları salonda, Sıçan Manny'nin kurduğu tene kutulardan bozma sobanın etrafında boş vakitlerini geçirmek için sık sık geldiler. Yorulmak bilmez bir enerjiyle önemli önemsiz demeden sonu gelmez haber arayışına devam eden kestane kargası da salondaki sobayı ve onun yanındaki kuş yemi tepsisini kış gezilerinin merkezi yaptı ve vaktinin çoğunu burada geçirirken, aynı zamanda yerel dedikoduları soruşturup günün meselelerini tartıştı.

Ev ününü artırmış olsa da, asıl meyvesini daha vermemişti. Bu daha sonra geldi ve oyuncak aile ile dört amcanın ününü dalga dalga yaydı. Ne olacağına dair söylenti,

Sanat Gaklamaları'nın eski dostlarını ziyarette gelip düzlüğü bir sahneye çevirmesi ve burada, yani Görünen Son Köpek'te üç perdelik *Görünen Son Köpek* oyununun tamamını başarılı bir şekilde sahnelemesiyle başladı. Bunu başardıktan hemen sonra, atık alanında en merakla beklenen etkinliklerinden birine dönüşecek olan yıllık drama festivali için planlar yapmaya başladılar. Zamanla bunun takibini Bay ve Bayan Karga tarafından şahsen yönetilmekte olan Sanatsal Etkinlik Gaklamaları yapmaya başladı. Katılımın çokluğu anlamında onların programına rakip olabilen tek etkinlik C. Serpentina'nın etkili ve güçlü liderliği altında gerçekleşen yıllık Derin Düşünce Sempozyumu'ydu. Pek çok kişiye göre, bataklığın ve gölcüğün sesini evin bulunduğu düzlüğe taşıırken Erector-Set marka bir oyuncak vinçte oluşan yük neyse, yerel aydınların Serpentina'nın bazı ağır düşüncelerini taşıırken üzerlerinde oluşan yük de oydu; ama hepsi de bunun kaçırılmaması gereken bir deneyim olduğu görüşünde hemfikirdi.

Atık alanının sakinleri demiryolu kenarında ne olduğunu duyunca uzun süre ilgisiz kaldılar; sonra meraklarına yenildiler. Başlangıçta emin değillerdi, korkuyorlardı; fakat giderek güvenleri yerine geldi. Geçitlerinden dikkatlice çıktılar, kültürel uyanışın ve yeni düşüncenin etki eden ve hayat veren havasını solumak için Görünen Son Köpek'e geldiler.

Misk Sıçanı Vakfı kuruldu ve ilk uygulamalı fizik dersleri bizzat Sıçan Manny tarafından verildi. Zamanla gençler arasında sevilen bir öğretmen ve akıl hocası olarak ün kazanacak olan Sıçan Manny, hiçbir zaman saf düşüncenin krallığına ilgi duymadı. En mutlu olduğu zamanlar oyuncakları tamir ederken ya da etrafta bir şeyleri onarıırkenki zamanlardı.

Kurbağa, Yurtların Denetimi ve Sınır Çatışmalarının Çözümü Komitesi'nin, ya da daha bilinen adıyla YUDESÇAÇÖK'ün kurulması sonrasında bu kurumun ilk başkanı seçildi. Kuruma o karakteristik bilgeliğini ve önsezisini getirdi ve her ne kadar sürekli yurt gezileri, barış çabaları ve kızgın hayvanların temsilcileriyle meşgul olsa da, kendisinden fal bakmasını isteyen şüphede ya da âşık müşteriler ve nikah kıydırmak isteyen çiftler için yine de vakit buluyordu.

Filin ve fok balığının önderliğinde kurulan Moda Merkezi ve Ev Kadınları Kliniği, daha en başta büyük bir başarı kazandı ve göz bantlarıyla eşarplar pek çok sezon atık alanında moda olmayı sürdürdü.

Hayatta pek çok şey öğrenmiş ve baş edilmesi zor pek çok sıradışı olayın üstesinden gelmiş fare ile yavrusu, başarı dersi vermeleri konusunda bir türlü ikna edilemediler. Yoğun bir talep vardı, fakat onlar reddetmeyi ısrarla sürdürdüler. İşin sırrının basit olduğunu yineliyorlardı; yapılması gereken şey sürekli ilerlemektir ve bu öğretilemezdi. Bununla birlikte tembellik yapmadılar; Görünen Son Köpek'te gerçekleştirilen tüm projelerle mutlaka az ya da çok ilgilendiler.

Tüm bu büyüme ve ilerlemeler gelecekte olacak şeylerdi. Şimdilik, oteli geliştirmek için uzun ve yorucu bir çalışmaya kendini adanmış küçük aile, biraz dinleneceği ve çalışmalarının karşılığını alacağı bir mevsime girmişti. Sonbahar sona ereli çok olmuştu; ceviz ağacı yapraklarını dökmüş halde duruyor, meşe ağacının kahverengi yaprakları hışırdıyordu. Oyuncak evin çatılarını ve bacalarını karlar kaplamış, buz saçakları kenarlardan sarkmaya başlamıştı. Köpek Yıldızı, kış mevsiminde izlediği olağan yolu tutarak ısıtılı gecede geçip gitti; evin sembolü,

kuzeyden esen sert rüzgarlarla gıcırtyla sallanırken, rengarenk pencereler mavi, yeşil ve kehribar renklerini düzlüğün ısıltılı beyazlığına döktü; yılın sonu yaklaşırken salondaki teneke soba sıcacık bir ateş yayıyordu etrafa. İşte o zaman bu küçük ailenin fertleri ilk kez, mutluluklarını tam anlamıyla kavrayabilecek zamanı buldular ve bir an kendilerini bu büyük mutluluğu dolduramayacak kadar küçük hissettiler.

Noel Arifesi gelmişti artık. Parlak yıldızlarla aydınlanmış gecede kasabanın çanları Noel ezgileri çalarken, fare ile yavrusu da evdeki neşeli gürültüleri dinleyen, ağır eldivenlerini giymiş Kurbağa'yla birlikte düzlüğü adımlıyordu. Sonra fil de geldi ve üç mekanik oyuncak korkuluğun yardımı ve yanlarında yavaş yavaş zıplamakta olan amcanın sıcakkanlı sessizliğiyle evin etrafında yürüdü. Salonda şarkı söylemekte olan fok balığının sesini duydular; az sonra koro da kendilerine düşen kısmı söylemeye başlayınca pencerelerin camları tıngırdadı.

Balaban kuşu ve yalıçapkını haftalar öncesinden davetiyelerle yola çıkıp, bu gece için varlığı son derece önemli olan kişileri arayıp bulmuşlardı. Bay Karga oradaydı, tabii Bayan Karga da ve her ikisinin de sesi gür çıkıyordu. Euterpe, şu hafızası güçlü papağan, Sıçan Manny'nin bu geceye özel hazırladığı çok sert olmayan meyveli kokteyli yudumlarken, bir yandan da sevdiği çalışmalardan alıntılar yapıyordu. Çayırılık ve akarsu tarafından pek çok sivri fare, bu akşam için düşmanlıklarını bir kenara bırakmış, madalyaları ve rozetleriyle asker olduklarını göstermek istercesine dimdik, gösterişli bir şekilde dolaşmaktaydılar. Artık yetişkin birer misk sıçanı olan Jeb ve Zeb'in eski uçarılıkları kaybolmuştu; Sıçan Manny'ye yeni bir "azda çok" teorisi sunuyorlar ve onun gibi yaşlı birinin

böylesine zihinsel sıçramalar yapabilmesi karşısında hayranlıklarını gizleyemiyorlardı.

Gecenin zaferi şüphesiz C. Serpentina'nın o devasa vücuduyla orada bulunması oldu. Balaban kuşu ve yalıçapkınının partiye davet etmek için derin ama obur düşünüre yaklaşması son derece korkutucu olmuştu. Balaban kuşu buzu kırmış, bunu bir kaya parçasıyla yapmıştı, yalıçapkını da tehlikeyi göze alıp bataklığın ve gölün ünlü sesini uyandırmıştı. Kendisine özel hazırlanmış büfeye yaslanmış halde sürekli atıştırmakta olan Serpentina, bir yandan da etrafını sarmış sığırık kuşlarından oluşan hayranlarıyla en son düşüncelerini paylaşıyordu. Aslında tam bu gece, yıllık Derin Düşünce Sempozyumu fikri o güçlü zihninde yavaş yavaş doğuyor ve gölgesi geleceğe doğru uzanıyordu.

“Umarım konuklarımız kısa bir süreliğine eksikliğini hissetmez,” dedi fil, kocasına ve oğluna. Evin etrafındaki bir başka turu daha tamamlamışlardı. “Bu gece benim için öylesine olağanüstü bir şey ki hala kabul etmekte zorlanıyorum. Kısa bir an için bu güzel manzaraya dışarıdan bakmak isterken buluyorum kendimi. Hep birlikte olmamız ve tüm bunların yanı başımızda olması inanılmaz bir şey!”

Yürürlerken baba hafifçe ona çarptı ve metal vücudu kısık bir sesle çınladı. “Ben de aynı şeyleri hissediyorum,” dedi.

“Hatırlıyor musun,” dedi fil sallanan hortumuyla yavru fareye yavaşça dokunurken, “oyuncakçı dükkanının penceresindeyken sen dışarıdaki büyük dünyadan korkmuştun ve ben de sana bir ninni söylemiştim?”

“Hatırlıyorum,” dedi yavru fare.

“Ama aslında,” dedi fil, “kendimi dış dünyada yalnız bulunca korkan ben oldum; gerçekte cesur olan sizsiniz ve beni kurtardınız. Bu düşünce çok hoşuma gidiyor.”

Yavru farenin gözünden yaşlar döküldü. Kendine hakim olamamıştı. Kendisiyle gurur duyuyordu ve annesiyle birlikte olmaktan çok memnundu.

Ön kapı açıldı, kahkahalar ve sıcak havayla birlikte dışarı çıkan fok balığı yanlarına geldi. Annesi, babası ve erkek kardeşiyle birlikte evin etrafında sallanarak dolaşüyor, aynı zamanda Karga’nın kendisine getirmiş olduğu yeni topu çeviriyordu. “Yıl neredeyse sona erdi,” dedi. “Yaşadığım en iyi yıldı. Gelecek yıllar nasıl olacak merak ediyorum.”

“Daha iyi olacak,” dedi Kurbağa, mesleğinin verdiği yetkiye dayanarak. Ve hep birlikte, sessizlik içinde, birbirlerinin arkadaşlığından keyif alarak düzlükte yürümeye devam ettiler.

“Aman Tanrım!” diye haykırdı baba. Hiç fark etmese de her gün daha yavaş yürür olmuştu ve şimdi şaşırmış bir halde duruvermişti. İçindeki yayları kurdukça, sürtünmeden dolayı gücünü her gün azar azar kaybetmiş ve sonunda çarkları dönmez hale gelmişti. “Artık kurulmuyorum,” dedi.

“Pekala,” dedi Kurbağa, “hiç kimsenin tamamıyla kurulabilir olacağını sanmıyorum. Dostlar bunun için vardır.” Babanın anahtarına uzanıp onu tekrar kurmak istedi.

“Daha değil,” dedi baba. “Biraz dinlensem iyi olacak. Yol uzundu. Gölde yaz karanlığında alçaktaydık, burada kış aydınlığında yüksekteyiz; zaman acı bir ilkbaharı, harap bir

sonbaharı ve bir araya getiren dağıtmayı yaşattı bize, tıpkı senin öngördüğün gibi.”

“Ve başta kaçtığımız düşman sonda bizi bekliyordu,” dedi yavru fare. Böyle derken o da kurulamaz hale geldi ve kurbağanın yanında durdu. “Fakat o artık bizim düşmanımız değil...O benim Manny Amcam. Yine bizim falımıza bakacak mısın?”

“Sizin falınız tamamlandı,” dedi Kurbağa. “Söylenecek bir şey kalmadı.”

Yan yana durup geceye baktılar. Derinden bir ısıklık sesiyle beraber düzlük sallandı ve beyaz bir ışık evin üzerinden geçip demiryolu boyunca kaydı. Gürültüyle gelen yük treni şakırdarak yavaşça kasabaya doğru yol aldı. Tren ilerlemeye devam ederken vagonlardan birinin kapısı açıldı ve dışarı, demiryolu hattının yanındaki karların üzerine bir bohça fırlatıldı. Onu, kollarında küçük bir köpekle birlikte hırpani kılıklı bir adam izledi. Adam ve köpek birlikte yuvarlandılar ve tren geçip gecenin içinde kaybolurken ayağa kalktılar. Adam üstünü silkeledi, bohçasını aldı ve ayaklarının yanında zıplayıp durmakta olan küçük, siyah beyaz köpekle birlikte ay ışığının aydınlattığı karların üzerinde yürüyerek terkedilmiş kulübeye doğru yöneldi. Kapiya yaklaştı, ama orada durdu, çünkü kulübenin hemen yanındaki direğin üzerinde bir deniz feneri gibi parıldamakta olan oyuncak ev dikkatini çekmişti.

Bahçenin ilerisindeki Görünen Son Köpek’e bakarken, kasabanın saati geceyarısı olduğunu bildiren vuruşunu yaptı bu sert ve durgun havada. “Saat on iki!” diye haykırdı. “Ve Mutlu Noeller!”

“Mutlu Noeller Bonzo!” dedi köpeğine serseri de. Eski bir tahta kutuyu sürükleyerek direğin yanına getirdi, kutunun üzerine çıkıp direğin üstündeki düzlüğe göz gezdirince kendini fare ile yavrusuna, file, fok balığına ve kurbağaya bakarken buldu.

Evin içinde sığırık kuşlarıyla bir görüşme yapmakta olan gazeteci kestane kargası, saatin on ikiyi vurduğunu duyunca görüşmeyi birden kesti. “Kusura bakmayın,” diyerek sundurmaya çıktı. “SON DAKİKA!” diye bağırıldı. “TEBRİKLER SUNULDU, İYİ NİYETLİ EN İÇTEN DUYGULAR HERKES TARAFINDAN DİLE GETİRİLDİ.” Sonra önünde kendisine bakmakta olan büyük, sakallı bir yüz görünce ciyaklayarak çabucak geri çekildi.

Serseri, baba ile oğlunu, yanlarında ailelerini ve arkadaşlarını gördü. Gecenin içinde, ışıklarıyla göz kamaştıran Görünen Son Köpek'i gördü; içeriden yükselen şarkıları, neşeli sesleri duydu ve gülümseyerek fare ile yavrusuyla ikinci kez konuştu.

“Mutlu olun,” dedi serseri.

"Fare ile Yavrusu bir başyapıt."

The Riverbank Review

"Ender karşılaşılacak bir çalışma."

Booklist

"Thurber, Tolkien ve E. B. White'ın fantastik yapıtları gibi Fare ile Yavrusu da sembolizm, yergi, şiddet, intikam, gözyaşı ve kahkahayla dolu."

The New York Times

"Zekice kurgulanmış... büyüleyici..."

Spectator

"Son derece eğlenceli, kışkırtıcı, dokunaklı ve epik bir yapıt."

Times Literary Supplement

"Bütün iyi çocuk romanları gibi her yaşa hitap ediyor... bir klasik"

New Statesman

"Olağanüstü bir kitap!...Her yaşta tekrar tekrar okuyabilir ve her seferinde yepyeni bir şeyler bulunabilirsiniz."

The Horn Book

"Elleriyle birbirlerine tutunmuş, kırık, bozuk iki kurmalık oyuncak olan fare ile yavrusu zorluklarla dolu dünyaya cesurca bir yolculuk yapıyorlar. Ve tabii ki o kişiler aslında biziz. Mekanik gezginlerin kayıp cennete (oyuncakların kendi kendilerini kurabildiği ve herkesin birbirinin dostu olduğu yere) yaptıkları bu modern yolculuk kutsal kitapları andıran, yarı Chaplinvari ve tamamıyla unutulmaz bir yoğunlukla anlatılıyor."

The Washington Post